اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۸ بهمن ۱۴۰۱
• ۶ رجب ۱۴۴۴
• ۲۸ ژانویه ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۷۳ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۵۵ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

کسب تندیس برنزین سطح سه زبدگی دیجیتال توسط فولاد هرمزگان
۵

سرمقاله

چالش‌های سیاست‌های اشتغالزایی ۲

امکان تحقق درآمدهای دولت از محل واردات خودرو ۴

یادداشت‌های امروز

راهی برای امرار معاش ۹

سیاست‌های اقتصادی ناکارآمد ۲

بانک‌ها نیروی محرک اشتغالزایی ۴

گفت‌وگو

کشتی اشتغال بازیچه امواج رکود ۶

پرونده

کارشناسان در واکنش به آخرین آمار اشتغال در دولت سیزدهم عنوان کردند:

تعریف شما از اشتغال چیست؟

حساب کشی از دولت به کجا رسید؟ ۳
مشکلات اقتصادی مانع کارآفرینی صنعتی ۴
نان مشاغل کاذب در روغن است ۷
قصه هزار و یک شب کاریابی ۸
تعصب بر تحقق خیالی ۹
تندباد بیکاری در ساخت‌وساز ۱۰
فرار رو به جلو جواب نمی‌دهد ۱۲
نخبگان زودباور ۱۳
امنیت سرمایه، حلقه مفقوده اشتغالزایی ۱۴

طرح: آیدا فریدی

شماره مناقصه ۱۴۴۳۴۷

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شرکت فولاد هرمزگان جنوب

موضوع مناقصه: پروژه توسعه زیر ساخت برق افزایش ظرفیت تولید از ۱/۵ به ۲ میلیون تن تختال در شرکت فولاد هرمزگان جنوب به روش EPC
مدت قرارداد: ۲۴ ماه از تاریخ ابلاغ قرارداد
مناقصه‌گزار: شرکت فولاد هرمزگان جنوب
نحوه دریافت اسناد: کلیه متقاضیان با ارسال اسناد ذیل به شماره فکس ۳۳۵۳۰۱۴۵-۰۷۶ و آدرس ایمیل Naderian.r@hosco.ir می‌توانند نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند.
۱- واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه مرکزی هرمزگان، به نام شرکت فولاد هرمزگان جنوب بابت خرید اسناد مناقصه
۲- نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه با ذکر شماره تماس و ایمیل رسمی

توضیحات:
۱- تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ۳۸،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال (سی و هشت میلیارد) ریال خواهد بود.
۲- نوع تضمین:
الف- ضمانتنامه بانکی به نفع کارفرما: مدت اعتبار تضمین بانکی حداقل سه ماه بوده و برای سه ماه دیگر نیز قابل تمدید باشد.
ب- فیش واریز وجه نقد معادل مبلغ ضمانتنامه به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه مرکزی هرمزگان
۳- شرکت‌کنندگان ملزم به ارائه گواهی صلاحیت ایمنی از سازمان تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند.
۴- دارا بودن گواهینامه حداقل پایه ۲ رشته برق و حداقل پایه ۴ ساختمان از سازمان برنامه و بودجه کشور

ج) جدول زمانی انجام مناقصه:

آخرین مهلت دریافت اسناد	آخرین مهلت تحویل پاکت	تاریخ گشایش پاکت الف و ب
۱۴۰۱/۱۱/۱۲	۱۴۰۱/۱۲/۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۰۲

نکته: تاریخ بازگشایی پاکات ج متعاقبا اعلام خواهد شد.
متقاضیان برای آگاهی بیشتر می‌توانند در ساعات اداری با شماره تلفن ۰۷۶-۴۴۸۴۳۱۹۵ (اطلاعات بازرگانی) تماس حاصل نمایند.
قابل ذکر است که هزینه‌های چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه خواهد بود.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مزایده عمومی شماره ۱۴۰۱/۲۱/ز

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در نظر دارد "شصت (۶۰) هزار تن گندله سنگ‌آهن با عیار ۶۵.۵ درصد" را از اسکله شهید بهشتی چابهار با شرایط تحویل به صورت FOB از طریق برگزاری مزایده عمومی به فروش برساند. لذا متقاضیان می‌توانند به منظور دریافت اسناد مزایده و همچنین اطلاع از شرایط مزایده به وبسایت این شرکت به نشانی: www.geg.ir بخش مناقصه و مزایده مراجعه نمایند. لازم به ذکر است پاکات پیشنهادی می‌بایست حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۷ به نشانی: دفتر کمیسیون معاملات مجتمع سیرجان (کیلومتر ۵۰ جاده شیراز) تحویل داده شود. تاریخ بازگشایی پاکات رأس ساعت ۱۰:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۸ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع سیرجان خواهد بود.

Analysis %		
Min	65.50	Fe
Max	1.0	FeO
Max	0.05	P
Max	0.01	S
Max	3.5	SiO2
Max	0.7	Al2O3
Max	0.9	CaO
Max	2.5	MgO
Ave 250		CCS(kg/p)
Min 90		8-16 mm%
Ave 5		-6 mm%
Max 4.0		A.I%
Min 94		T.I%
19-24		Prosity%
Min 90		Reducibility%

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

Notice Of tender for export sale No. Z/1401/21
GolGohar Mining and Industrial Company

Hereby Golgohar Mining & Industrial Co. announces selling and export 60.000 metric tons of Iron Ore Pellet (%Fe:65.5)on basis of F.O.B at Shahid Beheshti Jetty Chabahar - Iran. Interested bidders should find tender documents at Golgohar website: ww.geg.ir. All bids on conformity to tender instructions must be submitted no later than 14:00 P.M. on 6th Feb. 2023 to the Golgohar complex in Sirjan. (50 km in Shiraz road)
Bidders are invited to the transactions commission department of the seller with an introduction letter of interested buyer and personal identification of the representative. Tender results shall be announced at 10:00 A.M. on 7th Feb. 2023 at the office of the Seller.

Analysis %		
Min	65.50	Fe
Max	1.0	FeO
Max	0.05	P
Max	0.01	S
Max	3.5	SiO2
Max	0.7	Al2O3
Max	0.9	CaO
Max	2.5	MgO
Ave 250		CCS(kg/p)
Min 90		8-16 mm%
Ave 5		-6 mm%
Max 4.0		A.I%
Min 94		T.I%
19-24		Prosity%
Min 90		Reducibility%

GOLGOHAR MINING & INDUSTRIAL CO

خدمتی نوین در عرصه دندانپزشکی ویژه سازمان های دولتی و خصوصی

تا ۹۰٪ پوشش دندانپزشکی در ۴۵۰ مرکز طرف قرارداد در سراسر کشور

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰ خط)
www.bonyansalamat.com
نماینده انحصاری ساجد سوئیس در کشور جمهوری اسلامی ایران
SAGD

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دارای تندیس کارآفرین برتر از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

سرمقاله

چالش‌های سیاست‌های اشتغالزایی

عاطفه خسروی
سردبیر

«گزارش مرکز آمار از حوزه اشتغال و وضعیت اقتصادی نشان می‌دهد نرخ بیکاری از ۹.۴ درصد در تابستان سال گذشته به ۸.۲ درصد در پاییز امسال کاهش یافته؛ بنابراین نرخ بیکاری در دولت سیزدهم با ۱.۲ درصد کاهش روبه‌رو شده است.» این اطلاعات، آخرین آماری است که از سوی مرکز آمار ایران منتشر شده و در چند روز گذشته نیز سرخط سخنان مسئولان در نشست‌های گوناگون قرار گرفته است؛ از جلسه رای اعتماد مجلس به کلیات بودجه گرفته تا جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت.

آمار منتشرشده حاکی از کاهش نرخ بیکاری در کمترین حد یک دهه اخیر است؛ هرچند تحلیلگران اقتصادی این آمار را در فهرست موفقیت‌های دولت سیزدهم درج نکرده و به‌دنبال دلایلی منطقی برای دستیابی به این آمار هستند. این گروه از بعدی دیگر به دلایل اعداد محقق شده پرداخته و دلیل اصلی این رخداد را روند نزولی نرخ مشارکت در بازار ارزیابی می‌کنند.

از سوی دیگر بسیاری از کارشناسان بر اساس تعریف «کار» و فرد «شاغل»انتقاد دارند، چراکه براساس گزارش رسمی مرکز آمار، نرخ بیکاری برمبنای حداقل یک ساعت کار در هفته محاسبه می‌شود. یعنی اگر فردی یک ساعت در هفته کار کند، شاغل محسوب می‌شود و حتی در این فهرست شاغلان گروه « اشتغال ناقص» هم گنجانده شده‌اند؛ هرچند مدافعان این تعریف بر استفاده از استانداردهای سازمان جهانی کار تاکید دارند.

از نظر سازمان جهانی کار (ILO)، بیکار کسی است که بیش از ۱۵سال سن داشته باشد، اما مشغول تحصیل یا آموزش به‌منظور کسب مهارت نباشد. در این تعریف فردی که برای یک ساعت در هفته برای کار مراجعه نکرده باشد یا طی یک تا ۳ ماه به‌دنبال یافتن شغل بوده باشد می‌تواند در فهرست بیکاران قرار گیرد. در قوانین و تعاریف حوزه اشتغال و بیکاری ایران، افرادی در فهرست «بیکاران» قرار می‌گیرند که غیرمحصل و بالای ۱۶ سال باشند. البته این فرد باید آماده انجام کار برای ۲ روز کاری کامل معادل ۱۶ ساعت در هفته و موفق به پیدا کردن کار نشده باشد.

این تعریف در دولت دوم اصلاحات تغییر کرد و به یک ساعت کار در هفته (۴ ساعت در ماه) تنزل یافت. به این ترتیب بسیاری از افرادی که تا دیروز تقریبا بیکار محسوب می‌شدند، ناگهان در زمره شاغلان جای گرفتند و آمار بیکاری کاهش یافت.

البته در همان زمان تبعیت از تعریف سازمان جهانی کار مدافعان و مخالفانی داشت. مدافعان از ضرورت همسان‌سازی الگوهای محاسباتی بیکاری و اشتغال با سطوح جهانی سخن می‌گفتند و شناسایی نشدن افراد دارای اشتغال ناقص را ظلم به آنها ارزیابی می‌کردند، اما مخالفان تغییر در تعریف بیکاری به این نحو را یک تقلید گزینشی نامناسب ارزیابی می‌کردند و در پاسخی طعنه‌آمیز، خواستار تقلید در تعاریف دیگری از سازمان‌های جهانی می‌شدند که آمارها را واقعی می‌کند!

به این ترتیب به‌نظر می‌رسد آنقدر دایره تعریف «اشتغال» باز و گسترده است که اگر فردی در طول هفته، حداقل یک ساعت کار کند هم شاغل محسوب می‌شود. همین معیارها و شاخص‌هاست که مرزهای تعریف اشتغال و بیکاری را جابه‌جا کرده و آنچه براساس اعداد و ارقام روی کاغذ محاسبه می‌شود دور از واقعیت زندگی است.

مرکز آمار می‌گوید استانداردهای اشتغال و بیکاری را برمبنای استانداردهای بین‌المللی در نظر می‌گیرد و این دقیقا همان موضوع محل اختلاف مسئولان، کارشناسان و مردم با آمارهای ارائه شده است. باتوجه به این موارد، حتی با فرض صحت آمار استخراجی، مشکل در تعریف «کار» و شاخص‌های محاسبه اشتغال است. آنچه مسلم است برای بررسی دقیق نرخ بیکاری و جمعیت شاغل باید طیفی از آمارها براساس «کیفیت اشتغال» مورد ارزیابی قرار گیرند و تعاریف بر این مبنا تدوین شوند.

گذشته از شاخص‌ها و استانداردهای دخیل در سنجش میزان اشتغال و بیکاری، نکته قابل‌تاملی درباره جمعیت بیکار کشور وجود دارد. به‌استناد گزارش مرکز آمار فارغ‌التحصیلان دارای مدرک کارشناسی بیشترین نرخ بیکاری را در کشور دارند. همچنین براساس آخرین گزارش وضعیت اجتماعی و فرهنگی ایران از سال ۱۳۹۶ تا زمستان ۱۴۰۱ نرخ بیکاری جمعیت فارغ‌التحصیل آموزش عالی حسب جنس و به تفکیک مدرک تحصیلی در سال ۱۳۹۹ با مدرک کاردانی ۱۲.۸درصد، با مدرک کارشناسی ۱۶درصد، با مدرک کارشناسی ارشد ۱۲درصد و با مدرک دکترا و بالاتر ۴.۳درصد است.

علاوه بر این نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان با هر مدرک تحصیلی بیشتر مربوط به زنان است و به طورکلی نرخ بیکاری در سال ۱۳۹۹، در میان مردان ۱۰.۴درصد و در میان زنان ۲۲.۸ درصد بوده است.

آنچه مسلم است اشتغال و بیکاری از جمله موضوعات اساسی اقتصاد هر کشوری است، به‌گونه‌ای که افزایش اشتغال و کاهش بیکاری، به‌عنوان یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی جوامع تلقی می‌شود، این در حالی است که به‌علت فرابخشی بودن موضوع اشتغال، نهادهای مختلفی از جمله وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، شورای‌عالی اشتغال، وزارت اقتصاد و دارایی، سازمان برنامه و بودجه کشور، بخش خصوصی، نهادهای عمومی غیردولتی مانند کمیته امداد و بنیاد برکت خود را متولی ایجاد اشتغال می‌دانند و به‌علت نبود الگویی مشخص برای تعامل این نهادها در بسیاری از موارد تداخل وظایف مانع از تحقق اهداف مدنظر یا اشتغال پایدار می‌شود.

شاید به همین دلیل است که در مقاطع زمانی متفاوت شاهد چرخش‌های سیاستی متفاوتی در زمینه اشتغال کشور هستیم.

کارشناسان در واکنش به آخرین آمار اشتغال در دولت سیزدهم عنوان کردند:

تعریف شما از اشتغال چیست؟

روز چهارشنبه ۵ بهمن در یکصد و ششمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، گزارش مرکز آمار ایران در حوزه اشتغال و وضعیت اقتصادی مطرح و بررسی شد. گزارش مرکز آمار از حوزه اشتغال و وضعیت اقتصادی نشان می‌دهد نرخ بیکاری از ۹.۴ درصد در تابستان سال گذشته به ۸.۲ درصد در پاییز امسال کاهش یافته و بنابراین در دولت سیزدهم با ۱.۲ درصد کاهش روبرو شده است.

رونق‌بخشی به تولید و اشتغالزایی همواره در صدر شعارهای دولت‌های مختلف قرار داشته و دولت‌ها سعی کرده‌اند تا در این راستا برنامه‌های مختلف اجرا کنند. اجرای برنامه‌هایی مثل برنامه اشتغال ضربتی، بنگاه‌های زودبازده، اشتغال روستایی و... تنها نمونه‌ای از این برنامه‌هاست. این در حالی است که آسیب‌شناسی این سیاست‌ها نشان می‌دهد که علاوه بر عدم تحقق منابع مالی که از موانع همیشگی اجرای هر نوع سیاستی در کشور است، چالش‌های مزمن و موانع نهادینه‌شده متعددی پیش روی اجرای این سیاست‌ها وجود دارد که ضمانت اجرایی و اثربخشی این سیاست‌ها را کاهش می‌دهد، ازجمله نبود تطابق بیا استانداردهای تعریف کار که منجر به ناهمگونی آمار اشتغال با واقعیت جامعه شده است.

مرکز آمار ایران در تعریف کار آورده«برای تعیین چگونگی فعالیت اقتصادی افراد از کلمه کلیدی کار استفاده شده است. کار آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی (فکری یا بدنی) است که به‌منظور کسب درامد (نقدی یا غیرنقدی) صورت پذیرد و هدف آن تولید کالا یا ارائه خدمت باشد. با این تعریف و روشن شدن موضوع افرادی که کار می‌کنند به‌طور عمده به دو گروه تقسیم می‌شوند: ۱- خود اشتغال (افرادی که برای خود کار می‌کنند) و ۲- مزد و حقوق‌بگیر (افرادی که در قبال کار خود مزد و حقوق می‌گیرند) تقسیم می‌شوند.

شاخص زمانی کار کردن یا هفته مرجع آماری نیز در این رده‌بندی موثر است. زمان آماری برای تعیین وضع فعالیت، دومین و سومین هفته تقویمی (شنبه تا جمعه ماه میانی هر فصل است) که هفته مرجع نامیده می‌شود. بنابراین طبق تعریف مرکز آمار، «شاغل» افراد ۱۵ ساله و بیشتری هستند که در طول هفته مرجع، طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت کار کرده و یا بنا به دلایلی به‌طور موقت کارشان را ترک کرده باشند.

جالب‌تر آنکه در ادامه این تعریف نوعی دیگر از شاغلان نیز معرفی شده‌اند. افرادی که حتی بدون دریافت مزد هم شاغل نامیده می‌شوند. این افرادی حتی بدون دریافت مزد برای یکی از اعضای خانوار خود که با وی نسبت خویشاوندی دارند، کار می‌کنند و در ردیف کارکنان فامیلی بدون مزد قرار می‌گیرد.

در این بین نکته اختلاف‌انگیز در تعریف شاغل این است که مرکز آمار مدعی ارائه یک تعریف استاندارد بین‌المللی است اما واقعیت جامعه چنین برداشتی ندارد و اساسا شاغل کسی است که در قبال آن بتواند با دریافت حقوق و دستمزد حداقل نیازهای معیشت را تامین کند. گروهی دیگر نیز دارای «اشتغال ناقص» هستند و بااین‌همه در لیست نهایی مرکز آمار به‌عنوان شاغل قرار می‌گیرند. افراد دارای اشتغال ناقص شامل تمام شاغلانی می‌شوند که در هفته مرجع، حاضر در سرکار یا غایب موقت از محل کار بوده و به دلایل اقتصادی کمتر از ۴۴ ساعت در ماه کار کرده آماده برای انجام کار اضافی در هفته مرجع بوده‌اند.

با توجه به موارد یاد شده تعیین آمار بیکاری و اشتغال دارای ابهامات بسیاری است که ناشی از تعریف کار و کیفیت اشتغال می‌باشد. صمت در این گزارش به بررسی این آمار در گفت‌وگو با کارشناسان بخش‌های مختلف اقتصادی پرداخته است.

از سوی دیگر منابع پایداری برای بند الف تبصره ۱۸ در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ پیش‌بینی شده و سازمان هدفمندی یارانه‌ها مکلف بود ۱۰۰ درصد منابع موضوع این بند را متناسب با میزان وصولی به صورت ماهانه یک‌دوازدهم مطابق سهم هر دستگاه راسا پرداخت کند. این درحالی است عملکرد اشتغالزایی منوط به تحقق تعهدات بوده و این تعهدات به گواه نشست ۱۸ آبان مجلس شورای اسلامی و انتقاد نمایندگان بر عدم تحقق این تعهدات، محقق نشده است.

صمت قضاوت در مورد تحقق برنامه‌ها و اهداف اشتغالزایی را به خوانندگان واگذار می‌کند. با این پرونده صمت همراه شوید.

آن روی سکه کارنامه اشتغالزایی

اغلب دولت‌های ایران در زمینه اشتغال با چالش‌های جدی روبه‌رو بوده‌اند، اما دولت سیزدهم معتقد است در همین یک سال گذشته کارنامه قابل دفاعی در بخش اشتغال داشته است. هرچند که به گفته برخی از کارشناسان انتقادات جدید به این آمار و نحوه آمارگیری دارند. این گروه معتقدند طرح آمارگیری نیروی کار در ایران به صورت انحصاری و توسط مرکز آمار ایران بر اساس نیاز برنامه‌ریزان و با هدف محاسبه شاخص‌های بازار کار، مانند ساختار جمعیت، جمعیت فعال، جمعیت غیرفعال، نرخ مشارکت اقتصادی، نرخ اشتغال، نرخ بیکاری و تغییرات آنها طراحی شده است. به علاوه اینکه آنقدر دایره تعریف شاغل باز و گسترده است که حتی اگر بدون مزد هم کار کنید شاغل محسوب می‌شوید و همین عامل باعث شده مرز تعریف شغل جابه جا شود. با توجه به موارد یاد شده تشخیص صحت و سقم آمارهای اشتغال و نرخ بیکاری همواره مورد مناقشه بوده است.

عکس: صمت

استانداردهای چالش‌زا

مرکز آمار معتقد است که استانداردهای شاغل و بیکار را بر مبنای استانداردهای بین‌المللی در نظر می‌گیرد و همین موضوع باعث اختلاف نظر بین مسئولان، کارشناسان و مردم با آمارهای ارائه شده می‌شود. طبق تعریف مرکز آمار، شاغل افراد ۱۵ ساله و بیشتری هستند که در طول هفته مرجع، طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت کار کرده و یا بنا به دلایلی به طور موقت کارشان را ترک کرده باشند. به گفته کارشناسان حتی همین تعریف نیز گویای وجود مشکلات بسیاری در آمار اشتغال و نرخ بیکاری است.

این در حالی است که مسئولان ضمن تاکید بر موفقیت دولت سیزدهم در ایجاد اشتغال بر تامین تسهیلات اشتغالزایی نیز تاکید دارند.

پرداخت ۳۱هزار میلیارد تومان تسهیلات اشتغالزایی

معاون اول رئیس‌جمهوری بر ضرورت تسهیل‌گری دستگاه‌های اجرایی برای ایجاد فرصت‌های شغلی در کشور تاکید کرد و گفت: وزارتخانه و نهادهای مسئول باید برنامه اشتغالزایی خود را با محوریت مردم و با اتکا به ظرفیت‌های جامعه تدوین کنند.

محمد مخبر در جلسه‌ای با موضوع اشتغال، بر ضرورت ایجاد بانک اطلاعاتی و جمع‌بندی آمار دقیق و یکپارچه برای تدوین برنامه‌های اشتغالزا تاکید کرد و افزود: هیچ دستگاه اجرایی نیست که در زمینه اشتغالزایی مسئولیت نداشته باشد و لازم است ظرفیت تک تک دستگاه‌ها در ایجاد فرصت‌های شغلی احصاء شود تا بتوانیم ارزیابی دقیقی نسبت به تعهدات و عملکرد همه دستگاه‌ها در قبال برنامه‌های اشتغالزایی دولت داشته باشیم.

معاون اول رئیس‌جمهوری از بانک مرکزی نیز خواست توافقاتی با بانک‌های عامل انجام دهد و صورت‌جلسه امضا شده بانک‌ها در قبال انجام تعهدات مرتبط با اشتغالزایی را نهایی کند.

در این جلسه که رئیس دفتر رئیس جمهور، وزرای تعاون کار و رفاه اجتماعی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، جهاد کشاورزی و معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری نیز حضور داشتند، نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی گزارشی از پرداخت تسهیلات اشتغالزایی در دولت سیزدهم ارائه کرد و گفت: در سال ۹۹ میزان تسهیلات پرداختی ۱۴۰۰ میلیارد تومان بود که این عدد در یک‌سال ابتدایی فعالیت دولت سیزدهم به ۳۱ هزار میلیارد تومان افزایش یافت و علاوه بر آن، ۱۵ هزار میلیارد تومان نیز در شرف پرداخت است.

در ادامه این جلسه راهکارهای ایجاد فرصت‌های شغلی و رفع موانع پیش روی اشتغالزایی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و مقرر شد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به همراه سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی گزارشی جامع از برنامه‌های دولت جهت ایجاد فرصت‌های شغلی تدوین و ظرف دو هفته آینده ارائه کنند.

ایجاد حدود یک میلیون شغل از ابتدای فعالیت دولت

به گفته وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی از ابتدای دولت سیزدهم تاکنون حدود ۱ میلیون فرصت شغلی و بیمه شده جدید ایجاد شده است.

سید صولت مرتضوی نیز چندی پیش در نشست استانداران سراسر کشور اظهار کرد: رئیس‌جمهوری در چند حوزه دستوراتی صادر کرد که یکی از سرفصل‌ها، بحث اشتغال بود. عملکرد استان‌ها در ۱۰ ماهه اول امسال طبق آنچه در سامانه رصد ثبت شده، بیش از پیش‌بینی‌ها اشتغال محقق شده است. از ابتدای دولت سیزدهم تاکنون حدود ۱ میلیون فرصت شغلی و بیمه شده جدید ایجاد شده است. وزیر کار در ادامه بیان کرد: دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۲، نگاه وسیعی به اشتغال داشته است. ساختار تبصره ۱۸ به کمیته‌ای محول شده که من و وزیر کشور در آن عضو هستیم.

این تبصره ۱۸ با گذشته قابل قیاس نیست و منابعی که دیده شده، بسیار مطلوب و برنامه محور است و تفکیک اختیار به دستگاه اجرایی و استان‌ها صادر شده است. ۴۵همت از محل هدفمندی منابع پیش‌بینی شده است و ۲۰۰ هزار میلیارد از تبصره ۱۶ به تبصره ۱۸ منتقل شده است.

او گفت: باید به جای مدرک دادن هنر و مهارت بیاموزیم. به معاونت اشتغال گفته‌ایم اطلس اشتغال استان را که خروجی آن تعداد بیکاران و تعداد شاغلین و میزان فرصت‌های شغلی و استعداد استان برای کارآفرینی است را به ما بدهند.

مرتضوی با تاکید بر اینکه اولویت سال ۱۴۰۲ برای دولت موضوع اشتغال است خاطر نشان کرد: علاوه بر شرکت‌های وزارتخانه، از سایر شرکت‌ها و دستگاه‌های متولی اشتغال درخواست می‌شود تا برای ساماندهی موضوع اشتغال همکاری کنند. بر همین اساس سند توسعه اشتغال استان به استان تنظیم خواهد شد. در این بین ملزم کردن دستگاه‌های اجرایی به تعهدی که در رابطه با اشتغال دارند و ارائه برنامه اشتغال‌زایی در سال ۱۴۰۲ از موضوعات مهمی است که باید با جدیت از سوی دولت دنبال شود. جلسات شورای اشتغال استان باید با مدیریت شخص استاندار اداره شود. بانک‌های عامل گاهی از پاسخگویی فرار می‌کنند و با بر نامه‌ریزی دقیق تمام بانک‌ها باید ملزم به پاسخگویی شوند.

اهمیت جذب سرمایه برای تامین اعتبار اشتغالزایی

تامین مالی همواره از مهم‌ترین دغدغه‌های دولت و بخش خصوصی برای ایجاد اشتغال بوده است. معاون تجارت و خدمات وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز ضمن تاکید بر اهمیت موضوع سرمایه‌گذاری گفت: تامین مالی یکی از مولفه‌های اثرگذار در توسعه سرمایه‌گذاری در کشور است و از ابتدای فعالیت دولت سیزدهم تاکنون ۴۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات اشتغالزایی به طرح‌های اقتصادی پرداخت شده است.

علیرضا شاه‌میرزایی ضمن بیان این مطلب افزود: این میزان تسهیلات به حدود ۴۰ هزار طرح با پیش‌بینی اشتغالزایی برای نزدیک به ۱۲۰ هزار نفر پرداخت شده است.

وی یادآور شد: این در حالی است که در سال ۹۹ تنها یک‌هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان تسهیلات اشتغالزایی پرداخت شده بود و در ماه‌های ابتدایی ۱۴۰۰ نیز یک ریال از این تسهیلات اعطا نشد.

معاون تجارت و خدمات وزیر صنعت، معدن و تجارت معتقد است دولت سیزدهم در تامین مالی برای متقاضیان سرمایه‌گذاری جهش بزرگی داشته است و پیگیری برای جذب اعتبار اعطای این تسهیلات در ۱۴۰۱ نیز انجام شده تا با رفع برخی موانع پرداخت صورت گیرد.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: یکی دیگر از مولفه‌های توسعه سرمایه‌گذاری در کشور بهبود فضای کسب‌وکار و به طور مشخص تسهیل صدور مجوزها است.

وی گفت: بر اساس قانون صدور مجوزها نباید منوط به برخورد سلیقه‌ای مسئول این بخش باشد، کاغذ باید به طور کامل از این فرآیند حذف شود؛ همه مدارک و مستندات از قبل در درگاه ملی مجوزها بارگذاری شده و فعال اقتصادی بداند باید چه شرایط و ضوابطی را کسب تا بتواند مجوز فعالیت دریافت کند.

شاه میرزایی اعلام کرد: تا کنون ۲۰۰ هزار مجوز کسب‌وکار بدون مراجعه حضوری و رد وبدل کردن حتی یک برگ کاغذ صادر شده است که دستاورد بزرگی برای دولت سیزدهم در این زمینه است.

وی با بیان اینکه این رویه باید تداوم یابد، اضافه کرد: ۱۳۵ هزار مجوز نیز به صورت کامل الکترونیک در دست بررسی است. معاون تجارت و خدمات وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: یکی دیگر اقتضائات رشد سرمایه‌گذاری در کشور فعالیت رایزنان بازرگانی در کشورهای مختلف است که کمک شایانی به توسعه روابط تجاری می‌کند. وی تاکید کرد: این رایزنان نباید از کارمندان دولت باشند و به بخش خصوصی سپرده شود چون به سبب نفعی که از این محل برای خود به‌دست می‌آورد، تلاش بیشتری خواهد کرد و به طور حتم شاهد توسعه روابط خارجی تجاری با دیگر کشورها خواهیم بود.

شاه میرزایی اضافه کرد: ثبات اقتصادی از مهم‌ترین مولفه‌های توسعه سرمایه‌گذاری است و دولت و مجلس باید به ایجاد این ثبات و پیش‌بینی پذیر کردن فضا پایبند باشند زیرا در این زمینه صدور مستمر دستورالعمل‌ها، بخش‌نامه‌ها و عوارض و محدودیت‌ها مخل هستند.

سخن پایانی

اگرچه در غالب مسائل اقتصادی، دخالت‌های دولت سبب ناکارایی بیشتر در اقتصاد می‌شود اما باید توجه داشت که در برخی زمینه‌های بازار کار که بیکاری به برخی عدم تطابق‌ها در سمت عرضه و تقاضای کار یا ضعف در گردش اطلاعات و مواردی از این دست مربوط می‌شود، سیاست‌های اصلاحی دولت می‌تواند نقش بسزایی در کاهش بیکاری داشته باشد.

در مجموع برای اشتغالزایی باید ابعاد و لایه‌های مختلفی مورد توجه قرار گیرد. از نظام حکمرانی گرفته تا تعامل بین‌دستگاهی، قوانین و مقررات، ثبات اقتصادی، محیط کسب‌وکار و نهادهای مالی و سپس وضعیت بنگاه‌های اقتصادی و نیروی کار.

بدیهی است بدون توجه همزمان به این ابعاد، امکان اشتغالزایی پایدار و رونق تولید فراهم نخواهد شد. بنابراین انتظار است که دولت با توجه به چالش‌های یاد شده، برنامه اشتغالزایی شفاف و مشخصی را تدوین و ارائه کند تا امکان ارزیابی عملکرد دولت در سال‌های آتی فراهم شود.

گسترش صنعت
شنبه
۸ بهمن ۱۴۰۱
۶ رجب ۱۴۴۴
۲۸ ژانویه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۵۵
پیاپی ۳۵۷۳
www.sanatnewspaper.com

مشکلات اقتصادی مانع کارآفرینی صنعتی

نخبگان زودباور

امنیت سرمایه، حلقه مفقوده اشتغالزایی

بودجه اشتغال زیر ذره‌بین مجلس

حساب‌کشی از دولت به کجا رسید؟

نیمه دوم آبان امسال جلسه نظارتی مجلس با حساب کشی از دولت بابت تخصیص نیافتن بودجه اشتغال در سال ۱۴۰۱ برگزار شد. در این جلسه که با حاشیه‌هایی نظیر دیر رسیدن رئیس سازمان برنامه و بودجه و کنایه قالیباف به وزیر اقتصاد بابت پیگیری نکردن قانون همراه بود، رئیس مجلس شورای اسلامی خواستار اجرای قانون اختصاص اعتبارات بودجه شد و دیوان محاسبات را مامور کرد تا یک ماه آینده آخرین وضعیت اجرای قانون را ارائه کند. همزمان مقام‌های دولتی افزایش غیر قابل تحقق منابع مصوب مجلس را دلیل تامین نکردن بودجه این بخش دانستند. درحقیقت این جلسه نظارتی مجلس به بررسی عملکرد دستگاه‌های اجرایی از اجرای تبصره ۱۸ قانون بودجه درباره تامین اعتبارات مربوط به اشتغالزایی اختصاص داشت. یک ماه بعد احسان خاندوزی وزیر امور اقتصاد و دارایی نیز در جلسه علنی ۹ آذر برای پاسخ‌گویی درباره گزارش کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید و نظارت بر اجرای اصل(۴۴) قانون اساسی به مجلس رفت و قول داد اعتبار اشتغالزایی طی ماه آینده در اختیار استان‌ها قرار گیرد. با اینهمه آخرین اطلاعات مرکز آمار و سخنان رئیس‌جمهوری حکایت از موفقیت دولت در تعهدات اشتغالزایی سال ۱۴۰۱ دارد.آماری که موافقان و مخالفان بسیاری دارد.

عکس: آیدا فریدی

جزئیات اشتغالزایی در دولت سیزدهم

محمود کریمی بیرانوند، معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به گزارش سامانه ملی رصد اشتغال، گفت: از شهریور سال گذشته تا پایان مرداد ۹۷۵ هزار و ۶۳۳ شغل در کشور ایجاد شده است. همچنین براساس آمار ارایه شده از سوی دستگاه‌های دولتی از ابتدای شهریور تا پایان اسفند ۱۴۰۰، یعنی ۷ ماه نخست آغاز به کار دولت سیزدهم ۶۳۴ هزار شغل در کشور ایجاد شده است. وی افزود: بر اساس عملکرد ۵ ماهه از ابتدای فروردین تا پایان مرداد سال ۱۴۰۱ نیز ۳۴۱ هزار و ۶۳۳ شغل در کشور ایجاد شده است.

سامانه ملی رصد اشتغال کشور

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به آمارگیری دقیق سامانه ملی رصد اشتغال کشور، اشاره کرد و گفت: این سامانه مشخصات کامل اشتغال یافتگان جدید در کشور را به همراه محل کار آنها به صورت روزانه و همچنین میزان اشتغال‌های ایجاد شده در سطوح ملی، استانی، شهرستانی همراه با عملکرد دستگاه‌های اجرایی کشور در ایجاد اشتغال‌های جدید به تفکیک دستگاه مسئول را نشان می‌دهد.

کریمی بیرانوند بیان کرد: بر اساس نتایج حاصل از بررسی عملکرد دستگاه‌ها، وزارت صنعت، معدن و تجارت، کمیته امداد امام خمینی (ره) و وزارت جهاد کشاورزی بیشترین ثبت اشتغال کشوری را کسب کرده‌اند.

وی با اشاره به تفکیک اشتغال ایجاد شده، ادامه داد: بررسی جنسیت اشتغال ثبت شده سال جدید نشان می‌دهد حدود ۷۰ درصد از اشتغال ایجاد شده مربوط به مردان و ۳۰ درصد مربوط به زنان بوده و بیش از ۶۰ درصد افراد دارای مدرک دیپلم و بالاتر هستند.

معاون اشتغال وزارت کار گفت: حدود ۱۰۰ هزار مورد تامین مالی اشتغال در این مدت انجام شده که ۴۸ درصد طرح‌ها به بخش خدمات، ۳۰ درصد به بخش صنعت و ۲۲ درصد مربوط به بخش کشاورزی بوده است؛ همچنین بیشترین محل تامین مالی منابع تبصره ۱۶ بودجه است که بیش از ۴۶ درصد از این محل پرداخت شده که تسهیلات اشتغالی کم‌بهره است.

اعلام آمار دقیق تا پایان سال

پژمان اکرامیان، رئیس مرکز پایش سیاست‌های اشتغال کشور نیز با تاکید بر اینکه آمار دقیق اشتغال ایجاد شده در کشور تا پایان امسال مشخص و اعلام می‌شود گفت: در رصد سامانه صحت سنجی اشتغال، تاکنون بیش از ۵۰ درصد تماس‌ها منجر به تایید اشتغال واقعی و در مورد ۵۰ درصد دیگر یا اشتغال اتفاق نیفتاده و یا مغایرت‌هایی وجود داشته که باید برطرف شود.

اکرامیان، با اشاره به اینکه زمانی که انقلاب صنعتی شکل گرفت، این انقلاب در پهنه سرزمین بود و زنجیره ارزش تولیدات در پهنه سرزمین بود، اظهار کرد: با توجه به گستردگی این انقلاب در پهنه سرزمین، نرخ جابه‌جایی جمعیت طی ۱۰ سال بین صفر تا سه درصد بود، اما در ایران، انقلاب صنعتی تنها در شهرها شکل گرفت و رفاه، منافع مالی و ... در مراکز استان‌ها گسترش یافت، بنابراین شاهد بی‌عدالتی در پهنه سرزمین بودیم و نرخ جابه‌جایی سرزمین طی ده سال بین ۶ تا ۱۰ درصد است.

وی با اشاره به اینکه برای پایش اشتغال در کشور نیاز به آمارهای واقعی است، گفت: طی سال‌های گذشته سامانه رصد اشتغال شکل گرفت و دستگاه‌های اجرایی هرگونه تلاش و آمار خود برای اشتغال را در این سامانه بارگذاری می‌کردند، اما بعضا برای هر کد ملی در هر دستگاه یک خدمت ارائه می‌شد و هرکدام آن را به آمار اشتغال خود اضافه می‌کردند، به همین منظور در دولت فعلی مرکز پایش سیاست‌های اشتغال کشور اقدام به بازطراحی این سامانه کرد. رئیس مرکز پایش سیاست‌های اشتغال کشور با بیان اینکه در این دولت زیست بودم اشتغال کشور را طراحی کردیم، توضیح داد: ایجاد یک شغل در کشور باید۵ خصوصیت مجوز، آموزش، تامین مالی، ایجاد زیرساخت و در آخر بازاریابی اشتغال را داشته باشد. وی افزود: زمانی که اطلاعات یک کد ملی تعریف می‌شود، دستگاه اجرایی تیک خدمت خود را در این سامانه می‌زند و به‌نوعی دستگاه‌های اجرایی عملکرد خود برای اشتغال باید در این دستگاه ناظر و در سامانه رصد اطلاعات بارگذاری کند. رئیس مرکز پایش سیاست‌های اشتغال کشور یادآور شد: تنها مسئولان دولتی و حاکمیتی به سامانه رصد اطلاعات اشتغال دسترسی دارند و اطلاعات هر کد ملی در مرکز ملی پایش سیاست‌ها و برنامه‌های اشتغال کشور ذیل دبیرخانه اشتغال کشور، ثبت می‌شود. وی ادامه داد: بعد از ثبت اطلاعات، صحت سنجی مشخصات به‌صورت تلفنی از دارنده کدملی احراز می‌شود که آیا دستگاه اجرایی واقعا خدمت را داده است، یا خیر. اکرامیان اضافه کرد: تا اوایل امسال بحث نظارت میدانی صحت اطلاعات را به همکاران شهرستان‌ها واگذار کردیم، اما از بعد آن تا پایان سال، بحث نظارت را به مردم و بخش خصوص واگذار کردیم. به گفته اکرامیان، در این سامانه می‌توان چندین گزارش مختلف از جمله، توزیع منابع، شکل توزیع منابع و... را در مرکز استان‌ها، شهرستان‌ها و روستاها بررسی کنیم و یا می‌توان مشخص کرد که چه رشته‌های دانشگاهی بیشترین آمار ورود به اشتغال را داشته‌اند. وی درباره اینکه در بررسی‌ها و رصد این سامانه چه تعداد از اشتغال‌های شکل‌گرفته واقعی و چه تعداد اتفاق نیفتاده است، توضیح داد: در رصد سامانه صحت سنجی اشتغال، تاکنون بیش از ۵۰درصد تماس‌ها منجر به تایید اشتغال واقعی و ۵۰ درصد دیگر یا اشتغال اتفاق نیفتاده و یا مغایرت‌هایی وجود داشته که باید برطرف شود. رئیس مرکز پایش سیاست‌های اشتغال کشور تعهدات اشتغالزایی دولت در سال جاری نیز گفت: تا پایان ۱۴۰۱ میزان تعهد اشتغال دولت یک‌میلیون و ۲۱۲ هزار و ۹۴۵ شغل در کشور است که تاکنون بیش از ۴۵۰ هزار کد ملی به‌عنوان شاغل در سامانه ثبت شده که بیش از ۵۰ درصد این آمار در فرآیند صحت سنجی تلفنی تایید شد و بقیه طرح‌هایی که تایید نشده به معنای عدم ایجاد اشتغال نیست و به معنای مغایرت است.

وی درباره ایجاد اشتغال با توجه به مزیت‌های واقعی هر منطقه و استان، تاکید کرد: طرح و برنامه‌های استان‌ها از دل مزیت‌ها بیرون می‌آید؛ مثلا بزرگ‌ترین مزیت استان اصفهان گردشگری است، بنابراین بیشترین منابع استان باید به سمت حوزه گردشگری و مشاغل های‌تک سوق پیدا کند.اکرامیان درباره آمار دقیق اشتغال در کشور، تاکید کرد: آمار دقیق اشتغال ایجاد شده در کشور تا پایان امسال مشخص و اعلام می‌شود.

سخن پایانی

یکی از مهم‌ترین اما و اگرهای تعیین نرخ بیکاری بررسی روند نرخ مشارکت است. به بیان ساده‌تر زمانی که جمعیت فعال در بازار کار کاهش پیدا می‌کند و تقاضا در این بازار نزولی می‌شود نمی‌توان کاهش نرخ بیکاری را به‌تنهایی عاملی در بهبود وضعیت اشتغال در کشور معرفی کرد. در همین رابطه متغیر نرخ مشارکت اقتصادی تعریف می‌شود که روند این شاخص در کنار نرخ بیکاری بیانگر وضعیت اشتغال در کشور خواهد بود. در سومین فصل سال جاری نرخ بیکاری در کل کشور به ۸.۹ درصد رسیده که کمترین نرخ بیکاری در یک دهه اخیر بوده است. این کاهش در نرخ بیکاری می‌تواند علامتی از بهبود در وضعیت اقتصادی کشور باشد اما درصورت برآورده کردن چند شرط. یکی از مهم‌ترین اما و اگرها در خصوص نرخ بیکاری بررسی روند نرخ مشارکت است که با آمارهای اشتغال فعلی مغایر است. به‌علاوه اینکه پایش اشتغال نیاز به آمارهای واقعی دارد و این موضوع با حاشیه‌های بسیاری از سوی کارشناسان همراه است.

طبق نتایج رتبه‌بندی ۵۰۰ شرکت ایرانی برتر در بیست و پنجمین همایش IMI۱۰۰

صعود ۲۲ پله‌ای ایساکو در فهرست شرکت‌های برتر ایران

شرکت خدمات پس از فروش ایران خودرو (ایساکو)، در ارزیابی سالانه سازمان مدیریت صنعتی موسوم به IMI۱۰۰، در جمع ۱۰۰ شرکت برتر ایران قرار گرفت.

ایکوپرس- ایساکو تاکنون چندین بار موفق به حضور در لیست ۱۰۰ شرکت برتر ایران شده و براساس نتایج کسب شده در سال ۱۴۰۰ نیز با ۲۲ پله صعود نسبت به سال قبل در میان شرکت‌های صاحب نام کشور در لیست ۱۰۰ شرکت برتر IMI۱۰۰ جای گرفت. این شرکت همواره در ارزیابی‌های سازمان مدیریت صنعتی جزء سه شرکت برتر در حوزه خدمات بازرگانی بوده است.

به گزارش روابط عمومی این شرکت، ایساکو در حالی به این جایگاه دست یافت که در طی سال‌های اخیر بیش از پیش بر تحریم‌های ظالمانه و مشکلات اقتصادی افزوده شده، اما تامین و توزیع قطعات یدکی و حوزه بازرگانی و فروش آن در عرض ۹ ماهه ابتدایی سال‌جاری موفق به گذر از رکورد فروش یک‌ساله خود در سال ۱۴۰۰ شد.

این مهم با تلاش مضاعف مدیران و کارکنان، برنامه‌ریزی مدون و هدفمند و برگزاری کارگروه‌های مختلف در حوزه‌های کسب و کار و تسهیل دسترسی مشتریان به قطعات با کیفیت و خدمات پس از فروش استاندارد با هدف حفظ و ارتقای رضایت مشتریان میسر شد.

لازم به ذکر است، رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایرانی از سال ۱۳۷۷ از سوی سازمان مدیریت صنعتی انجام می‌شود و شرکت‌های برتر ایران بر اساس شاخص‌های اندازه و رشد، سودآوری و عملکرد، بهره‌وری، صادرات، نقدینگی، بدهی و بازار، ارزیابی و معرفی می‌شوند.

آگهی اصلاحیه مناقصه عمومی شماره ۱۲۰۲۱۹

فولاد امیرکبیر کاشان

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان در نظر دارد **فونداسیون و اسکلت فلزی دستگاه Chem Coater خط گالوانیزه** خود را از طریق مناقصه عمومی احداث نماید. لذا در این خصوص از شرکت‌های توانمند در این حوزه دعوت به عمل می‌آید پیشنهاد فنی و مالی خود را طبق شرایط ذیل در اسرع وقت ارسال نمایند.

- **مدارک مورد نیاز:**
- **پاکت الف)** تضمین شرکت در مناقصه به صورت ضمانتنامه بانکی به میزان ۵٪ قیمت پیشنهادی
- **پاکت ب)** کلیه اسناد مناقصه شامل موارد خواسته شده و شرایط خصوصی با مهر و امضا
- **پاکت ج)** پیشنهاد مالی
- در صورت ناقص بودن هر کدام از پاکت‌ها، پاکت بعدی مفتوح نخواهد شد.
- **نحوه دریافت مدارک:** سامانه شرکت فولاد امیرکبیر کاشان به آدرس aksteel.ir یا واحد خرید شرکت فولاد امیرکبیر کاشان
- **مهلت ارسال مدارک:** ۱۴۰۱/۱۱/۱۶
- **نحوه ارسال مدارک:** از طریق پست به آدرس‌های ذیل:

- کاشان، کیلومتر ۱۴ جاده اردستان، شرکت فولاد امیر کبیر کاشان - کدپستی: ۸۷۳۵۱۶۸۳۱۳، صندوق پستی ۱۵۳۴
- اصفهان، چهارراه شیخ صدوق، ابتدای خیابان سعادت‌آباد، ساختمان ۷۱، طبقه اول، واحد اول - کدپستی: ۸۱۶۳۹۳۳۸۷۹
- تهران، خیابان ولیعصر(عج)، مقابل پارک ملت، خیابان سایه، خیابان مهرشاد، پلاک ۵ (ساختمان صداقت) طبقه ۳ - کدپستی: ۱۹۶۷۷۱۳۶۵۹، صندوق پستی: ۱۸ - ۱۹۴۵

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۳۱۵۵۰۳۸۳۶۵ تماس حاصل فرمایید.

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان

آگهی مناقصه عمومی (دو مرحله‌ای به روش EPC)

شرکت مجتمع آهن و فولاد الماس آرتاویل (سهامی خاص) مجری بزرگترین پروژه آهن اسفنجی در شمال غرب کشور

شرکت مجتمع آهن و فولاد الماس آرتاویل (سهامی خاص) در نظر دارد **طراحی، تأمین، ساخت، نصب، اجرا، راه‌اندازی، آموزش پرسنل و بهره‌برداری تصفیه‌خانه اختصاصی** خود را واقع در استان اردبیل، شهر اردبیل، کیلومتر ۱۰ جاده آبی بیگلو را به شرکت حائز صلاحیت، دارای تجارب و سوابق اجرایی مرتبط از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای و مطابق با اسناد و نقشه‌های پایه تهیه شده واگذار نماید. شایان ذکر است کارفرما در رد یا قبول پیشنهادات اختیار تام را دارد.

رتبه مورد تأیید: پیمانکار حداقل با رتبه ۲ طرح و ساخت (EPC) در رشته آب با تخصص آب و فاضلاب و رتبه ۲ تأسیسات و تجهیزات از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری و یا پیمانکاران رتبه ۲ رشته آب و رتبه ۲ رشته تأسیسات و تجهیزات با معرفی مهندسین مشاور همکار پایه ۳ در گروه مهندسی آب با تخصص تأسیسات آب و فاضلاب (به صورت مشارکت مدنی).

زمان دریافت اسناد: از روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۱ تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۲

مهلت ارائه پیشنهادات: پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۳

بهای فروش اسناد: مبلغ ۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال (پنج میلیون ریال) قابل واریز به حساب شرکت مجتمع آهن و فولاد الماس آرتاویل به شماره IR۲۹۰۵۵۰۰۱۴۷۰۰۲۰۶۷۷۵۲۷۱۰۰۱ نزد بانک اقتصاد نوین.

محل تحویل اسناد: تهران، خیابان نلسون ماندلا، خیابان دستگردی غربی، پلاک ۳۵۲ واحد بازرگانی

ارائه معرفی‌نامه و فیش واریزی جهت دریافت اسناد الزامی است.

شماره تماس: ۰۲۱-۹۲۰۰۱۰۵۱ داخلی ۱۰۵ آماده پاسخگویی به سوالات و ارائه اطلاعات بیشتر می باشد.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نوبت اول ۶۴۹م الف

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۴۰۰۲۰۰۱۵۵۰ مورخه ۱۴۰۱/۱۰/۱۷ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی برازجان صرفات مالکانه و بلامعارض متعلق به آقای ایرج احمدی فرزند حسین به شماره شناسنامه ۲۲۷۲ و شماره ملی ۳۵۲۰۳۹۸۷۵۳ صادره از دشتستان در ششدانگ یک واحد پرواربندی گوساله به مساحت ۶۹۷۲/۲۷ مترمربع قسمتی از پلاک ۵۸۲۱ واقع در بخش سه حوزه ثبت ملک برازجان اراضی روستای زیارت خریداری شده از آقایان علی بهروزی و عسکر بهروزی به ایشان واگذار گردیده است.

لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ اولین انتشار آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجع ذیصلاح قانونی (دادگاه) نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۰۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۲۳

حمیدرضا باقرپور، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان دشتستان

یادداشت

امکان تحقق درآمدهای دولت از محل واردات خودرو

امیرحسن کاکایی
عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت

برنامه‌های دولت برای سال آینده ابهامات بسیار زیادی مانند نرخ ارز، نرخ بهره، نرخ تورم و نرخ تعرفه‌ها دارد. این ابهامات، کلا فضای اقتصاد و صنعت را به‌شدت غبارآلود می‌کنند. به‌عنوان مثال نرخ تورم را در نظر بگیرید. وقتی نرخ تورم ۵۰ درصد باشد، معنی‌اش این است که درآمد ریالی از مالیات می‌تواند ۵۰ درصد افزایش یابد. همین وضعیت درباره نرخ ارز و نرخ تعرفه واردات صادق است. حال تصور کنید یکدفعه قرار است ۲ میلیارد دلار واردات انجام شود. کافی است نرخ ارز هم ۵۰ درصد افزایش یابد؛ نسبت به درآمد پیش‌بینی‌شده امسال برای واردات یک میلیارد دلاری خودرو (که البته تاکنون محقق نشده است) عملا درآمد ریالی دولت ۳ برابر افزایش می‌یابد. پس تحقق درآمد ظاهری دولت چیز غریبی نیست. چیزی که تمام دولت‌ها خیلی خوب بلدند، بازی با نرخ ارز و ایجاد تورم برای پوشش‌دهی ناکارآمدی‌های نظام سیاست‌گذاری صنعتی و اجرایی دولتی است، اما واقعیت این است که ارزش‌آفرینی واقعی برای اقتصاد کشور، لزوما همان نیست که مدنظر بوده است.

با این حال سوالات اساسی‌تری در سطح اقتصاد کلان مطرح است. آیا اصولا امکان تخصیص ۲ میلیارد دلار اضافه بر خرج‌های جاری کشور، در سال آینده وجود دارد؟ اگر قرار باشد وضعیت رشد اقتصادی کشور به منوال جاری باشد، تخصیص چنین حجمی از ارز، به‌معنی فشار سنگین به کشور و افزایش بیش از پیش نرخ ارز و تورم بیشتر است؛ بر همین اساس یکی از سوالات این است که آیا رشد پیش‌بینی‌شده درآمد ارزی در بودجه رخ خواهد داد؟ اگر ارتباطات جهانی با همین وضعیت پیش برود، که ظاهرا می‌رود، بعید است درآمدهای ارزی پیش‌بینی‌شده کسب شود. از آن مهم‌تر آیا امکان جابه‌جایی پول‌های مربوطه وجود دارد؟ همچنین رشد صادرات و افزایش درآمد ارزی در سال آینده دو مانع بزرگ پیش رو دارد؛ تحریم‌ها نخستین و مهم‌ترین مانع به‌شمار می‌روند؛ اما مشکلات داخلی زیادی هم مانع رشد صادرات است. کمبود گاز، برق و آب حداقلِ موانع افزایش رشد تولید و صادرات هستند که باید میلیاردها دلار سرمایه‌گذاری برای فراهم‌سازی آنها انجام شود. بسیاری از سیستم‌های استخراج انرژی و منابع طبیعی مستهلک شده‌اند و تامین خوراک و تغذیه خطوط انواع شرکت‌های پتروشیمی، فولاد و آلومینیوم و... با مشکلات جدی روبه‌رو است و این مشکلات در سال آینده همچنان برقرار خواهند بود. از طرفی کشور دچار بحران مصرف‌زدگی در زمینه‌های مختلف از جمله انرژی شده است. همین‌طور وعده‌های مختلف دولت از جمله تولید ۴ میلیون مسکن، به‌معنی مصرف بیشتر مواد معدنی قابل‌صادرات در داخل کشور خواهد بود. وعده صادرات کالاهای های‌تک هم که اصولا در مقیاس اقتصادی مانند اقتصاد کشور ما، در حد طنز است.

به فرض اینکه چنین ارزی تخصیص یابد، سوال بعدی این است که آیا معادل ۲۰۰ هزار خودرو دست اول خوب در دسترس است که واردات انجام شود؟ در این زمینه باید عرض کنم دولت یک راه بیشتر ندارد و آن هم دور زدن موانع فنی بر سر راه چنین وارداتی است. اگر بخواهیم مانند یک کشور پیشرفته خودرو وارد کنیم، باید بتوانیم نمایندگی خودروسازان معتبر را بگیریم و در شبکه خدمات پس از فروش هم سرمایه‌گذاری‌های گسترده‌ای انجام دهیم، اما در صورت وجود تحریم‌ها، تقریبا این امر امکان‌پذیر نیست. پس واردکنندگان دست به دامان بازار خاکستری می‌شوند. در چنین حالتی مدارک معتبر فنی و روابط اصولی و پایدار در دسترس نخواهد بود. حتی کار به همین جا ختم نخواهد شد. همان‌طور که هم‌اکنون هم دولت موضوع را دنبال می‌کند، استانداردهایی مانند یورو ۶ و ایمارک کنار گذاشته می‌شود و خودروهای استوک وارد خواهد شد. به این ترتیب این موضوع مانع جدی دولت برای تحقق درآمد حاصل از واردات نخواهد شد. البته همزمان با همین سیاست‌ها و به‌ویژه نرخ تعرفه تعیین‌شده، مشکلاتی برای مونتاژکارانی مانند مدیران خودرو (چری) در ایران پیش خواهد آمد، چراکه با این سیاست بین تولید و واردات تضاد منافع رخ خواهد داد؛ مگر اینکه خودروهای وارداتی در کلاسی بالاتر از خودروها تولید داخل باشد. تمام اینها را توضیح دادم که بگویم اگر سوال فقط تحقق درآمد دولت از واردات است، احتمالش خیلی بالا است و دولت هزار و یک راه دارد که به هر قیمتی شده این درآمد ریالی را کسب کند. اما سوال کلیدی‌تر این است که آیا وعده‌های دولت در زمینه واردات و ساماندهی بازار محقق خواهد شد یا خیر؟ با این تفاسیر هر کسی می‌تواند پیش‌بینی کند بیشتر وعده‌های دولت از جمله ارزان شدن خودرو، ورود خودروهای زیر ۱۰هزار دلاری، ایجاد رقابت در بازار خودرو و افزایش معنی‌دار کیفیت به بهانه رقابت و... محقق نخواهد شد. زیان دو خودروساز اصلی در همین سال جاری به بالای ۸۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. از طرف دیگر یک درگیری بین ارکان نظام برای تصحیح قیمت‌های خودرو و اصلاح ساختار بازار و حذف قرعه‌کشی رخ داده که قطعا به ضرر خودروساز تمام خواهد شد. در این صورت تخریب خودروساز ادامه خواهد یافت و به‌جای اینکه به‌قول شورای رقابت، بازار از انحصار دو خودروساز بیرون آید، با فرار دو خودروساز از بخش‌های ارزان‌تر بازار و عرضه خودروهای باکیفیت و کلاس بالاتر و گران‌تر در بازار، عمده مردم بی‌پناه خواهند ماند؛ به‌عبارت واضح‌تر عرضه‌کنندگان خودرو برای ۸ دهک پایین جامعه نه‌تنها رقابتی‌تر عمل نخواهند کرد، بلکه آن قسمت بازار پر می‌شود از خودروهای دست دوم و دیگر رقابتی در عرضه خودرو با کیفیت ارزان مدرن وجود نخواهد داشت. البته درباره دهک نهم هم خیلی مطمئن نیستم. با این فرمانی که دولت در مسیر ابرتورم پیش می‌رود و برآورد افزایش حقوق و نتیجه آن برای کارمندان و کارآفرینان مستقر در این دهک، آنها هم با مشکلات بیشتری روبه‌رو خواهند شد. واقعیت این است که اگر هرچه زودتر دولت از رویاپردازی در زمینه صنعت و بازار خودرو دست نکشد و هرقدر دیرتر تن به معیارها و قوانین اقتصادی بدهد، ساختار اصلی صنعت فرو خواهد ریخت و دولت مجبور به افزایش شدید واردات خواهد شد. توجه کنید که هم‌اکنون هر ۲ میلیارد دلاری که مواد و قطعات وارد کشور می‌شود، معادل ۱۰ تا ۱۵ میلیارد دلار خودرو داخل کشور تولید می‌شود و در صورت فروپاشی نظام تولیدی کشور، این اختلاف باید از محل واردات جبران شود. البته تا آن روز که به‌طور کامل این فروپاشی و فشار ارزی به کشور وارد شود، زمان زیادی مانده، اما با این روند، حتما سال آینده شاهد تبعات اولیه آن در میزان مصرف ارز و نرخ آن و در نهایت افزایش تورم و کاهش رشد کشور خواهیم بود.

کارآفرینی و اشتغالزایی؛ شعارهایی که به عمل نمی‌رسند

مشکلات اقتصادی مانع کارآفرینی صنعتی

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

سید ابراهیم رئیسی یکشنبه هفته گذشته در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی به دفاع از کلیات لایحه بودجه پرداخت. کلیات بودجه سال ۱۴۰۲ با ۱۶۹ رای موافق، ۵۴ رای مخالف و ۷ رای ممتنع، به تصویب رسید. با این وجود آمار و ارقام مطرح‌شده ازسوی رئیس دولت سیزدهم که در دفاع از کارنامه دولت در یک سال اخیر مطرح شد، حاشیه‌ساز بود، زیرا بخش مهمی از این آمار با واقعیت‌های روز جامعه همخوانی ندارد. رئیسی مدعی تحقق وعده‌اش مبنی بر ایجاد سالانه یک میلیون شغل شده است، این در حالی است که واقعیت‌های اقتصادی جامعه، موید تحقق این وعده نیستند. به گزارش صمت کارشناسان معتقدند اشتغالزایی و بسترسازی برای ایجاد موقعیت‌های شغلی جدید در رده وظایف اصلی دولت قرار دارد و از سیاست‌گذاران دولتی انتظار می‌رود با اجرای اقدامات مختلف از اشتغالزایی یا کارآفرینی حمایت کنند. بر همین اساس کارآفرینان منتقد سیاست‌های دولت و اثرگذاری کافی آنها هستند.

عکس: آیدا فریدی

عملکرد جزیره‌ای ما را به هدف نمی‌رساند. باید ارتباط پیشران‌های اقتصادی با استارت‌آپ‌ها اصلاح شود. همچنین در این اکوسیستم باید دانشگاه‌ها همتراز و همراه با حوزه کارآفرینی فعالیت داشته باشند

کارآفرینان عامل افزایش بهره‌وری

کارشناسان معتقدند اگر بنگاه‌ها به کارشناسان کارآفرین سپرده شوند، به‌طور قطع بهره‌وری افزایش می‌یابد و محصولات تولیدی از نظر کیفیت، نرخ تمام‌شده و خدمات پس از فروش ارتقا پیدا می‌کنند؛ ضمن آنکه می‌توان محصولات خود را به بازارهای هدف عرضه کرد.

به این ترتیب ارزآوری قابل‌توجهی برای کشور رقم خواهد خورد. در ایران معاونت علم و فناوری ریاست‌جمهوری و پارک‌های فناوری سعی در گسترش این امر دارند. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز در این راستا فعالیت دارد، اما همچنان راه برای رسیدن به سطح مطلوب طولانی است. صنعتگران کارآفرین عنوان می‌کنند در کشور هنوز اهمیت لازم به کارآفرین داده نمی‌شود و آن منزلتی که شایسته کارآفرین است، به چشم نمی‌خورد. مراکز متعددی در حال هزینه کردن و کارآفرینی هستند، اما به‌دلیل نداشتن مرکزیت آن‌گونه که باید خروجی ندارند. باتوجه به آمارها، حدود ۷۰ درصد بنگاه‌های کسب‌وکار در امریکا به‌دست کارآفرین‌هایی اداره می‌شوند که تربیت‌شده هستند و آموزش‌های لازم را دیده‌اند؛ از این رو در این نوع کشورها زمینه اشتغال زیاد و تورم کم است. موضوع کارآفرینی در تمام نهادها و سازمان‌های دولتی و غیردولتی مطرح است. منظور از این توضیحات جامعیت این مسئله در کل کشور است که با تحقق آن در بیشتر بخش‌ها، چالش‌ها رفع می‌شود و به هدف موردنظر خواهیم رسید. بخش دولتی و خصوصی نیاز دارند با تفکر کارآفرینی اداره شوند و دولت باید برای کارآفرین منزلت و جایگاه خاص تعریف کند که کشور در این باره ضعف‌هایی دارد.

پیشران‌های اقتصادی و تجاری‌سازی ایده‌ها

حمیدرضا غضنفری، دبیرکل مجمع کارآفرینان ایران درباره موضوع جذب جوانان نخبه به بدنه کارآفرینی در بخش تولید به صمت گفت: ایران در حوزه استارت‌آپ‌ها و تولید علم و همچنین طراحی فعالیت‌های اقتصادی شرایط خوبی در جهان دارد، اما مشکل از آنجا آغاز می‌شود که این ایده‌ها تجاری‌سازی نمی‌شوند زیرا با پیشران‌های اقتصادی ارتباط برقرار نمی‌شود.

وی افزود: در جهان هنگامی که طرحی ازسوی کارآفرین در یکی از کنفرانس‌ها ارائه می‌شود، پیشران‌های اقتصادی ورود می‌کنند و با انتخاب این طرح‌ها، استارت‌آپ‌ها را تحت پوشش می‌گیرند؛ به‌این ترتیب در کشورهای صنعتی ایده‌ها تجاری‌سازی می‌شوند و شکوفایی اقتصادی رخ می‌دهد.

▣ اعتقاد راسخ به تولید

دبیرکل مجمع کارآفرینان کشور ادامه داد: موضوع دیگر قدرت رقابت پایین تولید نسبت به فعالیت‌های غیرمولد در برخی مقاطع زمانی است. به‌عنوان مثال گاهی سرمایه‌گذاری در بازار طلا، ارز و... سودی بیشتر از تولید نصیب سرمایه‌گذار می‌کند؛ بنابراین جوانان خود را درگیر تولید با تمام مشکلات مالیاتی، بیمه‌ای و... نمی‌کنند. غزنوی تاکید کرد: انجام فعالیت‌های تولیدی نیاز به اعتقاد راسخ دارد. تمام این چالش‌ها دست‌به‌دست هم داده‌اند که جوانان خلاق انگیزه لازم برای ورود به صنعت و فعالیت‌های تولیدی را نداشته باشند.

▣ راهکار چیست؟

دبیرکل مجمع کارآفرینان کشور در پاسخ به این پرسش که راهکار برون‌رفت از وضعیت یادشده چیست، گفت: لازم است اکوسیستم کارآفرینی در کشور ایجاد شود تا فعالیت‌های تولیدی مزیت پیدا کنند. با ایجاد این اکوسیستم است که فرهنگ کار و کارآفرینی جایگاه خود را در اقتصاد و صنعت پیدا می‌کند.

وی با بیان اینکه عملکرد جزیره‌ای ما را به هدف نمی‌رساند، تاکید کرد: باید ارتباط پیشران‌های اقتصادی با استارت‌آپ‌ها اصلاح شود. در این اکوسیستم باید دانشگاه‌ها همتراز و همراه با حوزه کارآفرینی فعالیت داشته باشند. وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری باید در کنار هم موضوع را پیگیری کنند.

غزنوی در تعریف اکوسیستم عنوان کرد: تمام حوزه‌هایی که دخیل در رشد و توسعه کارآفرینی هستند مثل دانشگاه، رسانه، حاکمیت، پشتیبان‌ها، قانون‌گذاران و... باید در کنار هم قرار گیرند؛ مثلا نباید عملکرد دانشگاه و صداوسیما در زمینه کارآفرینی در مقابل هم باشد. یکی از نمونه‌های موفق در ایجاد فضا برای کارآفرینی، قطر است. این کشور در حوزه کارآفرینی، در یک اکوسیستم حرکت می‌کند و یکی از کشورهای موفق در این بخش است. حتی برنامه‌ای برای دوباره به مدار آوردن افراد کارآفرین که شکست خورده‌اند، دارند.

غزنوی در پایان تاکید کرد: در کشور ما استراتژی‌های صنعتی در هیچ دوره‌ای جنبه عملی نیافته، در حالی که پیش‌زمینه توسعه صنعتی و کارآفرینی در جهان، با تدوین استراتژی و ریل‌گذاری براساس آن ایجاد می‌شود.

تمام حوزه‌هایی که دخیل در رشد و توسعه کارآفرینی هستند مثل دانشگاه، رسانه، حاکمیت، پشتیبان‌ها، قانون‌گذاران و... باید در کنار هم قرار گیرند

حرکت تحت لوای سیاست

آرش محبی‌نژاد، فعال صنعت خودرو درباره کارآفرینی در حوزه صنعت به صمت گفت: تولید یا اشتغال‌آفرینی دارای چند مولفه مهم است؛ نخست سرمایه‌گذاری انجام می‌شود و براساس برنامه‌ای مشخص، تولید محصول یا ثروت اتفاق می‌افتد. دومین مولفه منابع انسانی است. کارگران و کارکنان برای تحقق اهداف گرد هم می‌آیند و به عملیاتی کردن برنامه‌ها می‌پردازند.در ادامه این زنجیره، افرادی مدیریت اجرای برنامه‌ها را برعهده می‌گیرند که همان کارآفرینان هستند. وی افزود: الزاما کل سرمایه‌گذاری ازسوی کارآفرینان انجام نمی‌شود. یک کارآفرین خوشفکر بخشی از سرمایه موردنیاز خود را از سهامداران و سیستم پولی کشور تامین می‌کند؛ بنابراین کارآفرین افرادی خوشفکر و پرانگیزه هستند که با برنامه و منابع انسانی و مالی به چشم‌انداز تدوین‌شده دست پیدا می‌کنند و آن را توسعه می‌دهند. دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو با اشاره به ناامنی سرمایه‌گذاری در کشور ادامه داد: یکی از مشکلات کشور نبود امنیت برای سرمایه‌گذاری است که این امر ناشی از اقتصاد سیاست‌زده ماست. در واقع اقتصاد و صنعت کشور تحت لوای سیاست حرکت می‌کنند.

▣ ناپایداری قوانین

محبی‌نژاد در ادامه تشریح چالش‌های موجود برای ورود کارآفرینان به حوزه صنعت عنوان کرد: شاید یکی از مسائلی که سبب شده افراد جوان رغبت کمتری برای ورود به صنعت داشته باشند به این موضوع برگردد که سرمایه بین ۳ تا ۷ سال پس از آغاز فعالیت به واحد صنعتی برمی‌گردد؛ بنابراین در این مدت باید ثبات سیاسی و اقتصادی در کشور وجود داشته باشد، در حالی که این‌گونه نیست.

وی اظهار کرد: چشم‌انداز روشنی از آینده وجود ندارد و مشخص نیست چه فرازهاوفرودهایی در انتظار کارآفرین است. این فعال صنعت قطعه با تاکید بر نوسان سیاسی، فرهنگی و قوانین خاطرنشان کرد: تغییر قوانین در مدت زمان کوتاه و تصمیمات خلق‌الساعه، کارآفرین و سرمایه‌گذار را به‌جای تمرکز بر تولید مشغول حواشی می‌کند؛ به این ترتیب فضا به‌گونه‌ای پیش می‌رود که منجر به فرار سرمایه و دلسردی نخبگان کارآفرین می‌شود؛ افرادی که فکر پویا و خلاق دارند. وی با اشاره به هرز رفتن منابع انسانی عنوان کرد: در چنین فضایی افراد به‌جای داشتن برنامه‌های توسعه‌ای و تولید ثروت به کارهای ناپایدار و روزمره روی می‌آورند.

▣ شعارزدگی حمایت‌ها

این کارشناس حوزه صنعت گفت: در ایران با تغییر هر دولتی، برنامه‌ها و مسیر حرکت تغییر می‌کند، این در حالی است که باید با داشتن طرح جامع توسعه‌ای در حوزه صنعت و اقتصاد، جلوی تغییر مسیر با تغییر دولت‌ها گرفته شود. محبی‌نژاد در پاسخ به این مسئله که اگر قوانین براساس مقتضیات تغییر کند به توسعه صنعت کمک می‌کند یا خیر؟ گفت: تغییر قوانین به‌شرطی کمک‌کننده خواهد بود که متاثر از مسائل سیاسی یا اجتماعی نباشد؛ به‌عنوان مثال کاهش سرعت اینترنت یا قطع شدن آن در چند وقت اخیر چقدر به ذی‌نفعان، صاحبان کسب‌وکار، کارآفرینان، تامین‌کنندگان و نیز ارتباط آنها با همتایان بین‌المللی آسیب زده است؟ از سوی دیگر تغییرات مقررات بانکی، اهدای مجوز به برخی صنایع که ظرفیت تولید به اندازه کافی دارند و... از جمله مشکلات بر سر راه کارآفرینی است. وی گفت: حمایت‌ها از صنعت بیشتر شعاری است که به‌سهولت با تغییرات شرایط، متحول می‌شود؛ مثلا واردات جای تولید را می‌گیرد، این در حالی است که پس از تحریم و اعمال محدودیت‌های بین‌المللی تمام نگاه‌ها به داخل متمرکز شد و از صنعتگران و کارآفرینان صنعتی خواسته شد اجازه ندهند حرکت چرخ تولید متوقف شود. وی گفت: کارآفرینان حوزه صنعت به تعمیق ساخت داخل سرعت دادند و در ادامه بخشی از محصولات وارداتی، داخلی‌سازی شد، اما امروز یکی از دغدغه‌های کارآفرینان و سرمایه‌گذاران به‌ویژه در شرکت‌های نوپای دانش‌بنیان این است که با گشایش سیاسی و در ادامه اقتصادی، ارزهای بلوکه‌شده به‌جای کمک به تولید برای واردات محصولات هزینه شود. محبی‌نژاد افزود: پیش از این برخی مناسبات سیاسی منجر به این شده که مثلا کشاورزی تعطیل و میوه وارد شود، این در حالی است که واردات بی‌رویه نمی‌تواند معیار شفاف اقتصادی همسو با اسناد بالادستی در حوزه طرح توسعه باشد.

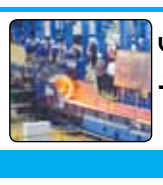
▣ چرایی دلسردی کارآفرینان

محبی‌نژاد اظهار کرد: تغییر رویه‌ها و قوانین با هر نوسان سیاسی سبب می‌شود انگیزه کافی برای کارآفرینی در کشور به‌ویژه در حوزه صنعت که دیربازده است وجود نداشته باشد. وی تاکید کرد: کارآفرینی فقط در تولید نمود پیدا نمی‌کند، بلکه در حوزه خدمات و تجارت و همچنین استارت‌آپ‌ها نیز نقش بسیاری دارد؛ بنابراین کارآفرین برای فعالیت نیاز به فضایی باثبات و قابل‌اتکا دارد که در تصمیمات کلان اقتصادی باید دیده شود. این کارشناس صنعت خودرو یادآور شد: در صورت فراهم نبودن بستر یادشده آسیب جدی به صنعت و تولید وارد خواهد شد و افراد نخبه و خوشفکر دلسرد می‌شوند و انگیزه کافی برای فعالیت نخواهند داشت.

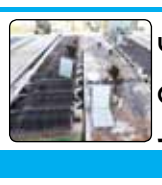
سخن پایانی

بحث کارآفرینی از ۱۳۰ سال پیش در انگلیس آغاز شد و کم‌کم در قالب یک فرهنگ به سایر کشورها نیز تسری پیدا کرد. شخص کارآفرین می‌تواند توانمندی را به نقطه‌ای برساند که دیگران نمی‌توانند. او اشتغالزایی و ثروت‌آوری را با خلاقیت و نوآوری در بحث فناوری دنبال می‌کند. در دنیا به این مسئله اهمیت زیادی داده می‌شود، به‌طوری که یکی از وظایف دو دانشگاه معتبر امریکا پرورش کارآفرین است. به‌گفته فعالان صنعت، کارآفرینی مقوله‌ای فرهنگی است و در خانواده شکل می‌گیرد. علم ثابت کرده سنین بین ۲ تا ۷ سال حساس‌ترین دوران برای کودک است که می‌تواند این امر را آموزش ببیند و در ادامه زمانی که وارد حوزه کار شد در فعالیت‌های خود نوآور و خلاق باشد. در این راستا با برنامه‌ریزی درست می‌توان با الگوی پیشرفت فعالیت هدفمند داشت. با آموزش تخصص‌های لازم ازسوی دانشگاه افراد موفقی با اندیشه‌های جدید و خطرپذیر پرورش می‌یابند که نقش مهمی در تولید و خودکفایی کشور خواهند داشت.

با این وجود نگاه کلی به شرایط صنعتی و اقتصادی کشور حکایت از آن دارد که در حوزه کارآفرینی با مشکلات متعددی روبه‌رو هستیم. به‌گفته کارشناسان نبود ثبات سیاسی و اقتصادی و تغییر قوانین در کوتاه‌مدت یکی از نقاط آسیب به حوزه کارآفرینی است. همچنین عملکرد جزیره‌ای سبب شده برنامه‌های این حوزه در حد ایده باقی بمانند و تجاری‌سازی آنها به کما برود. یکی از راهکارهای مهم برای برون‌رفت از وضعیت موجود ایجاد اکوسیستم در حوزه کارآفرینی است تا تمام نهادهای مرتبط با یک هم‌افزایی حرکت کنند. از سوی دیگر باوجود تدوین استراتژی صنعتی در کشور برنامه‌ها عملیاتی و ریل‌گذاری انجام نمی‌شود، زیرا هر نهادی جداگانه عمل می‌کند.

کشتی اشتغال بازیچه امواج رکود

محدودیت‌های زیرساختی، مانع اشتغال پایدار

فرار رو به جلو جواب نمی‌دهد

در گفت‌وگو با فعالان بخش معدن و صنایع معدنی مطرح شد

معدن، آغازگر کسب‌وکارهای تازه

مرضیه احقاقی: اشتغالزایی یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های اقتصادی و حتی اجتماعی است که در حوزه‌های مختلف ازجمله در بخش معدن و صنایع وابسته به آن دنبال می‌شود و زمینه افزایش رفاه و بهبود وضعیت زندگی مردم را فراهم می‌کند، بهره‌گیری از ظرفیت‌های معدنی به‌منزله ایجاد کسب‌وکاری جدید است. بااین‌وجود سیاست‌گذاری‌های اشتباه دولتمردان در طول سال‌های گذشته مانع بهره‌مندی از این ظرفیت‌ها شده است. برای بهبود شرایط یادشده انتظار می‌رود راهکارهای متعددی برای حمایت از صنایع در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن تصویب شود تا در آینده نزدیک شاهد درخشش این بخش باشیم. علاوه بر این سازوکارهای تعریف‌شده در جریان تصویب بودجه سالانه نیز حامی تداوم تولید در بخش‌های مختلف تولید و صنعت باشد تا چالش‌های این بخش مرتفع شود.

عکس: صمت

ظرفیت‌های معدنی فرصتی برای اشتغالزایی

محمد حیدرزاده فعال صنعت سرب و روی در گفت‌وگو با صمت و در پاسخ به سوالی مبنی بر نقش و جایگاه معدن و صنایع معدنی در ایجاد موقعیت‌های شغلی جدید گفت: معدن آغازگر بسیاری از فعالیت‌های صنعتی و اقتصادی است. بهره‌برداری از ظرفیت‌های معدنی امکان ایجاد حدود ۵۰ حیطه کسب‌وکار و جایگاه شغلی را فراهم می‌کند که ازجمله آنها می‌توان به حمل‌ونقل، خردایش، تغلیظ، تولید محصولات فلزی، تجارت، بیمه و ..... اشاره کرد. درواقع بهره‌برداری از این ذخایر زمینه ارزش‌آفرینی قابل‌توجهی را فراهم می‌کند. مواد معدنی سال‌ها در دل خاک جا گرفته‌اند، استخراج و فرآوری این ذخایر زمینه کارآفرینی گسترده، ایجاد موقعیت‌های شغلی متعدد و به دنبال آن ارزش‌آفرینی را فراهم می‌کند.

این فعال صنایع معدنی افزود: معدن نخستین حلقه در زنجیره تولید است بنابراین محصول تولیدشده در این حلقه در ادامه زنجیره مصرف می‌شود و باید اذعان کرد نتیجه مثبت و قابل قبولی بر روند تولید دارد، در همین حال تأثیر قابل‌توجهی بر اشتغالزایی و کارآفرینی دارد.

حیدرزاده در ادامه گفت: کشور ما از ذخایر قابل‌توجه معدنی برخوردار است، منابعی که تاکنون از بخش قابل‌توجه آن بهره‌برداری نشده است. در این میان گاها شاهد هستیم که فعالان معدن و صنایع معدنی درصدد بهره‌گیری از این ذخایر باهدف توسعه کسب‌وکار خود برمی‌آیند اما با چالش‌های جدی در مسیر اجرای آن روبرو می‌شوند. به‌عنوان‌مثال سازمان محیط‌زیست یا منابع طبیعی موانع جدی در مسیر کسب‌وکارهای معدنی ایجاد می‌کنند. این موانع همچون سدی در مقابل کارآفرینی، توسعه تولید و به دنبال آن اشتغالزایی واقع‌شده‌اند. در چنین شرایطی مدیران ارشد باید اولویت میان توسعه کسب‌وکارهای معدنی و صنایع وابسته به آن و محیط‌زیست را انتخاب کنند. این انتخاب و دیدگاه‌های متفاوتی که درباره آن وجود دارد در طول سال‌های گذشته شروع فعالیت‌های جدید معدنی را بسیار دشوار کرده است.

وی افزود: بررسی تجربه جهانی حکایت از آن دارد که کشورهای توسعه‌یافته، ابتدا رونق تولید، درآمدزایی و ایجاد کسب‌وکارهای تازه را هدف قرار داده‌اند؛ در ادامه نیز برای حفاظت از محیط‌زیست قدم‌های مثبتی برداشته‌اند. اما در کشور ما قبل از اینکه اثرات یک فعالیت معدنکاری بر محیط‌زیست بررسی شود، سازمان‌ها و نهادهای مربوطه از صدور هر نوع مجوزی برای آغاز به کار یک کسب‌وکار جدید خودداری می‌کنند. چراکه به‌صورت پیش‌فرض اعتقاددارند، هر نوع فعالیت معدنی یا فرآوری به‌منزله وارد آوردن خطرات جدی برای طبیعت است. این تفکرات در طول سال‌های گذشته زمینه معطل شدن سرمایه‌های قابل‌توجهی را فراهم کرده، تولید را به تعویق انداخته، نرخ بیکاری را از آیش داده و از سهم معدن و صنایع معدنی در تولید ناخالص داخلی کاسته است.

این فعال صنعت سرب و روی گفت: رفع موانع یادشده در مسیر کارآفرینان بخش معدن و صنایع وابسته به آنها ضروری به‌نظر می‌رسد. رفع این چالش‌ها قدم نخست برای شروع کسب‌وکاری تازه در حوزه معدن و صنایع معدنی است. به‌علاوه آنکه می‌توان با برآوردی میان هزینه و منفعت یک کار، راه‌حلی صحیح اتخاذ کرد. تجربه آغاز به‌کار فعالیت‌های معدنی و احداث واحدهای فرآوری حکایت از ایجاد تحول و بهبود در زندگی مردم محلی آن منطقه دارد. در سایه بهره‌گیری از این ظرفیت‌ها و شروع کسب‌وکارهای تازه، بسیاری از مردم منطقه مشغول به‌کار می‌شوند و رفاه عمومی بهبود می‌یابد.

حیدرزاده در پایان گفت: البته جدای از سیاست‌های دولتی که پیش‌تر از آنها به‌عنوان سدی در مسیر کارآفرینی در بخش معدن و صنایع معدنی نام‌برده شد، باید تاکید کرد که گاها وجود معارضین محلی نیز ادامه فعالیت را دشوار می‌کند. درواقع کشاورزان، مالکان و محلی‌هایی که اعتقاددارند فعالیت‌های معدنی و بهره‌گیری از این ذخایر زمینه وارد آمدن آسیب را به محل زندگی آنان وارد می‌کند و با این بهانه مانع اجرای توسعه این دست فعالیت‌ها می‌شوند. برخورد قانونی و اصولی با این معارضان ضروری و لازمه بهره‌مندی از ظرفیت‌های یادشده است.

فولاد و کارآفرینی

علی‌محمد زمانی فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت گفت: فولاد در رده صنایع مادر قرار دارد. زنجیره فولاد از معدن آغاز می‌شود و تا تولید محصول نهایی ادامه پیدا می‌کند. محصولات فولادی در صنایع ساخت‌وساز، خودروسازی، لوازم‌خانگی و .... کاربرد گسترده‌ای دارند؛ بنابراین باید اقرار کرد که تداوم تولید در این زنجیره و توسعه آن به‌منزله کارآفرینی در سطح گسترده و ایجاد موقعیت‌های شغلی متعدد است. تکمیل زنجیره تولید فولاد به‌منزله افزایش توسعه اقتصادی و در همین حال اشتغالزایی هرچه بیشتر در این زنجیره است. وی افزود: علاوه بر سهمی که این زنجیره در کارآفرینی و به دنبال آن اشتغالزایی مستقیم ایفا می‌کند، نقشی اثرگذار در تداوم تولید در صنایع تکمیلی همچون خودروسازی، ساخت‌وساز و .... دارد و از این منظر نیز زمینه توسعه کسب‌وکارهای مختلف را فراهم می‌کند. زمانی خاطرنشان کرد: باوجود شعارهایی که در راستای حمایت از کارآفرینی، تولید و آغاز به کار کسب‌وکارهای جدید سر داده می‌شود اما در عمل شاهد هستیم که سیاست‌گذاری‌های دولتی‌ها زمینه اخلال درروند تولید و کارآفرینی را فراهم می‌کند. این اخلال تنها بر عملکرد این زنجیره اثرگذار نیست بلکه شاهد تداوم آثار آن تا حلقه‌های انتهایی و حتی در محصولات نهایی نیز خواهیم بود. زمانی گفت: چنانچه اصول اقتصادی بر سیاست‌های کشور حاکم شود، چالش‌های یادشده برطرف می‌شوند. بدین ترتیب از یک‌سو منافع زنجیره تولید و اقتصاد به هدر نمی‌رود؛ از سوی دیگر نیز شاهد کاهش رانت‌های کنونی حاکم بر روند تولید کشور خواهیم بود. وی راهکار صحیح برای بهبود تداوم تولید و رونق یافتن کارآفرینی در این زنجیره را اعتماد به مکانیسم‌های بازار دانست و گفت: از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود که کشف قیمت را به عرضه و تقاضا بسپارند و قیمت‌گذاری دستوری را متوقف کنند تا بدین ترتیب شاهد رشد و توسعه صنایع باشیم. این دست اقدامات زمینه را برای شروع به کار صنعتگران جدید فراهم می‌کند و در همین حال امکان حمایت از مصرف‌کنندگان در حلقه‌های بعدی فراهم می‌شود.

سخن پایانی

کارآفرینی از موضوعات مهم و موردبحث در سال‌های اخیر است. رشد جمعیت جوان و جویای کار اهمیت این مفهوم را در سال‌های گذشته بیشتر کرده است. حال چنانچه این مفهوم در کنار ظرفیت‌های معدنی کشور قرار گیرد، امکانی برای توسعه صنعتی، ایجاد کسب‌وکارهای جدید، تولید و اشتغالزایی فراهم می‌شود. ازاین‌رو انتظار می‌رود توجه به این مفهوم در کنار صنایع معدنی زمینه توسعه اقتصادی را فراهم کند.

کسب تندیس برنزین سطح سه زبدگی دیجیتال توسط فولاد هرمزگان

در مراسم اختتامیه دومین کنفرانس و ششمین ارزیابی ملی تحول دیجیتال، شرکت فولاد هرمزگان موفق به کسب تندیس برنزین سطح سه شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، در مراسم اختتامیه دومین کنفرانس و ششمین ارزیابی ملی تحول دیجیتال با هدف ممیزی، ارائه بازخورد و معرفی سازمان‌های پیشرو در حوزه تحول دیجیتال و با حضور شرکت‌های فعال در این حوزه و معرفی شرکت‌های برتر در دانشکده مدیریت دانشگاه تهران برگزار شد.

در این مراسم تندیس برنزین سطح سه زبدگی دیجیتال به شرکت فولاد هرمزگان به دلیل حرکت به سمت تحول دیجیتال و اقدامات صورت گرفته تعلق یافت.

ضرورت حرکت به سمت تحول دیجیتال و انقلاب صنعتی چهارم

عطاالله معروفخانی، مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان، در حاشیه این مراسم در رابطه با تحول دیجیتال شرکت و کسب تندیس برنزین اختتامیه ارزیابی ملی تحول دیجیتال بیان کرد: حرکت صنایع پیشرو در سطح دنیا به سمت انقلاب صنعتی چهارم از چندین سال قبل آغاز شده است. در کشور ما نیز شرکت‌های بزرگ به صورت جدی این رویکرد را دنبال می‌کنند.

فولاد هرمزگان نیز از سه سال قبل، با توجه به حرکت صنایع پیشرو دنیا به سمت انقلاب صنعتی چهارم با هدف ارتقای بهره‌وری کسب و کار در راستای ضرورت همگام بودن با این سیر پیشرفت، به کارگیری و استقرار رویکردهای تحول دیجیتال را یکی از اهداف اساسی خود قرار داده است.

وی افزود: در همین رابطه نقشه راه مدون به کارگیری اثربخش رویکرد تحول دیجیتال در فولاد هرمزگان تهیه شده و چندین پروژه از جمله ایجاد پلتفرم تحول دیجیتال و پروژه‌های تحول در عملیات در دستور کار است. به منظور ارزیابی سطح بلوغ تحول دیجیتال و پایش روند رشد، فولاد هرمزگان در فرایند ارزیابی شرکت کرد و توانست تندیس برنزین را کسب کند. برنامه داریم به طور مستمر در ارزیابی ملی تحول دیجیتال حضور داشته باشیم و تحولات در این حوزه و جایگاه خود را رصد کنیم. سپس با کسب تجربیات از دیگر شرکت‌ها و به اشتراک گذاشتن تجربیات خود، بتوانیم به سطوح بالاتری از تحول دیجیتال دست یابیم.

شهرداری اصفهان

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شهرداری اصفهان در نظر دارد فراخوان مناقصه خرید تجهیزات، نصب و اجرای شبکه روشنایی گلستان شهدا منطقه شش شهرداری اصفهان را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.

کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.

مبلغ سپرده شرکت در مناقصه ۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ریال

مواعد زمانی:

الف- تاریخ انتشار فراخوان: ۱۴۰۱/۱۱/۰۸

ب- مهلت دریافت اسناد فراخوان: تا ساعت ۱۹:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۷

ج- مهلت ارسال پیشنهادات: تا ساعت ۱۹:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۷

د- زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۰۹:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰

اطلاعات تماس و آدرس دستگاه: اصفهان - خیابان آیت‌ا... شمس‌آبادی، کوچه شماره ۲۳، معاونت خدمات شهری شهرداری اصفهان

۰۳۱۳۲۲۴۱۸۵۰ -۰۳۱۳۲۲۴۱۸۶۰ -۰۳۱۳۲۲۴۱۸۷۰

شهرداری اصفهان

بورس انرژی (نوبت دوم)

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده

انجمن روابط عمومی ایران

جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم) در تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۶ ساعت ۱۳ در محل شرکت مدیریت منابع آب ایران واقع در خیابان فلسطین شمالی، پایین‌تر از زرتشت، پلاک ۵۱۷ با دستور کار زیر برگزار می‌شود:

۱. گزارش هیات‌مدیره
۲. گزارش خزانه‌دار
۳. گزارش بازرس
۴. انتخاب هیات‌مدیره و بازرس
۵. تعیین روزنامه کثیرالانتشار
۶. تعیین میزان حق عضویت

انجمن روابط عمومی ایران

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین

«آگهی مناقصه عمومی»

شماره ۰۳۱-T-۴۰۱

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین در نظر دارد:

«خرید گیربکس درایو کوره گندله‌سازی شرکت سنگ‌آهن گهرزمین (سهامی‌عام)» را با مشخصات در اسناد مناقصه را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.

لذا از شرکت‌های توانمند در این حوزه جهت دریافت اسناد، از تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۸ لغایت ۱۴۰۱/۱۱/۱۲ دعوت به عمل می‌آید.

محل دریافت و تحویل اسناد مناقصه: تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، پلاک ۱۲، شرکت سنگ‌آهن گهرزمین

لازم به ذکر است مهلت تحویل پاکت‌ها به دبیرخانه مرکزی تهران تا ساعت ۱۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۱ می‌باشد.

شایان ذکر است شرکت‌کنندگان محترم بایستی جهت خرید اسناد مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال را به شماره شبای IR۶۸۰۱۵۰۰۰۰۰۰۱۱۳۷۸۰۰۲۰۰۰۷۵ واریز نمایند.

شماره تماس جهت کسب اطلاعات بیشتر: ۰۹۲۱۳۰۱۳۸۳۱

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین

«آگهی مناقصه عمومی»

شماره ۰۳۱-T-۴۰۱

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین در نظر دارد:

«خرید ۷ (هفت) دستگاه روتوریدک ویژه فن‌های کارخانه گندله‌سازی شرکت سنگ‌آهن گهرزمین (سهامی‌عام)» را با مشخصات در اسناد مناقصه را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.

لذا از شرکت‌های توانمند در این حوزه جهت دریافت اسناد، از تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۸ لغایت ۱۴۰۱/۱۱/۱۲ دعوت به عمل می‌آید.

محل دریافت و تحویل اسناد مناقصه: تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، پلاک ۱۲، شرکت سنگ‌آهن گهرزمین

لازم به ذکر است مهلت تحویل پاکت‌ها به دبیرخانه مرکزی تهران تا ساعت ۱۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۱ می‌باشد.

شایان ذکر است شرکت‌کنندگان محترم بایستی جهت خرید اسناد مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال را به شماره شبای IR۶۸۰۱۵۰۰۰۰۰۰۱۱۳۷۸۰۰۲۰۰۰۷۵ واریز نمایند.

شماره تماس جهت کسب اطلاعات بیشتر: ۰۹۲۱۳۰۱۳۸۳۱

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین

«آگهی مناقصه عمومی»

شماره ۲۲-T-۴۰۱

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین در نظر دارد:

«خرید ۱۲ (دوازده) دستگاه الکتروموتوریدک ویژه کارخانه گندله‌سازی مورد نیاز شرکت سنگ‌آهن گهرزمین (سهامی‌عام)» را با مشخصات در اسناد مناقصه را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.

لذا از شرکت‌های توانمند در این حوزه جهت دریافت اسناد، از تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۸ لغایت ۱۴۰۱/۱۱/۱۶ دعوت به عمل می‌آید.

محل دریافت و تحویل اسناد مناقصه: تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، پلاک ۱۲، شرکت سنگ‌آهن گهرزمین

لازم به ذکر است مهلت تحویل پاکت‌ها به دبیرخانه مرکزی تهران تا ساعت ۱۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۱ می‌باشد.

شایان ذکر است شرکت‌کنندگان محترم بایستی جهت خرید اسناد مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال را به شماره شبای IR۶۸۰۱۵۰۰۰۰۰۰۱۱۳۷۸۰۰۲۰۰۰۷۵ واریز نمایند.

شماره تماس جهت کسب اطلاعات بیشتر: ۰۹۲۱۳۰۱۳۸۳۱

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین

یادداشت

چالش‌های اشتغالزایی در معدن

شهناز نوایی
کارشناس و فعال معدن

بخش معدن ظرفیت اشتغال بالایی دارد، البته به‌شرط اینکه شرایط لازم برای بهره‌بردار فراهم باشد. یکی از بزرگ‌ترین عواملی که مانع رشد کسب‌وکار و رونق معدن می‌شود، مشکل قدیمی حمل‌ونقل است. فعالیت معدنی به جاده و زیرساخت نیاز دارد تا دسترسی بهره‌بردار به بازار فروش تسهیل شود، اما دولت تاکنون برای حل این مشکل کمک چندانی نکرده است.

نبود جاده یا مسیر مناسب، استهلاک ماشین‌آلات به‌ویژه لاستیک، هزینه بالای سوخت، فرسودگی وسایل حمل‌ونقل و مشکلاتی ازاین‌دست باعث می‌شود که بهره‌بردار برای رساندن محصول خود به بازار با مشکلات عدیده‌ای دست‌به‌گریبان شود، ازجمله اینکه صاحبان وسایل حمل‌ونقل یا اصلا قبول نمی‌کنند که مسیر طولانی را از معدن تا بازار فروش طی کنند یا هزینه‌های سرسام‌آوری طلب می‌کنند که مقرون‌به‌صرفه نیست.

از سوی دیگر، فعالیت معدنی همواره با مزاحمت‌هایی از جمله معارضان محلی یا ارگان‌ها و سازمان‌هایی مانند محیط‌زیست، منابع طبیعی و امثال آن روبه‌رو است که مشکلات عدیده‌ای ایجاد می‌کنند و حتی کار را به تعطیلی می‌کشانند. اگر با مساعدت دولت و همکاری نهادها و سازمان‌های ذی‌ربط این چالش‌ها برطرف شود، معدن از نظر سوددهی بهترین محل کسب‌وکار و ایجاد اشتغال است.

جدا از توان و ظرفیت بالای معدن در اشتغال مستقیم، این حوزه به‌شکل غیرمستقیم هم موجب رونق و آبادانی آن محل می‌شود. شاهد مثال اینکه امروزه در کنار بیشتر معادنی که در مناطق بیابانی یا محروم احداث شده‌اند، شهرها یا شهرک‌های آبادی به‌وجود آمده‌اند.

بدیهی است که رسیدن به این نقطه، کمک دولت را می‌طلبد، اما متاسفانه تاکنون حمایت لازم انجام نگرفته است. هر مدیری که می‌آید، به‌دلخواه، تصمیمات جدیدی اتخاذ و بایدها و نبایدهایی دیکته می‌کند. مرتب قوانین دست‌وپاگیر وضع و به‌صورت دستورالعمل، بخشنامه و مانند آن ابلاغ می‌شود که مشکلات را بیشتر و پیچیده‌تر از قبل می‌کند.

درباره بحث اشتغال ذکر یک نکته ضروری است. بخش معدن همواره با ایرادی روبه‌رو است که دهان‌به‌دهان می‌چرخد. می‌گویند اگر تولیدات معدنی به‌صورت خام در معرض فروش یا صادرات قرار نگیرند، فرصت بیشتری برای اشتغال به وجود می‌آورند.

در پاسخ به این ایراد باید ۲ موضوع را در نظر گرفت؛ اول اینکه هر ماده‌ای که استخراج می‌شود تا حدی فرآیند فرآوری را طی می‌کند و کاملا خام نیست. در واقع، وقتی ذخیره سنگ معدن به‌صورت کیوب بریده می‌شود، مرحله اولیه فرآوری را پشت‌سر گذاشته است، هرچند معمولا مسیر فرآوری به‌طورکامل طی نمی‌شود، چون این کار پیچیدگی‌های خاص خود را دارد.

البته مسلم است که اگر بهره‌بردار بتواند محصولی را فرآوری کند، هم زمینه اشتغال بیشتری فراهم می‌کند و هم از نظر اقتصادی، برایش به‌صرفه‌تر است، اما این کار به سرمایه زیادی نیاز دارد. برای مثال درباره معدن سنگ ساختمانی، می‌توان گفت چیزی معادل ۲ برابر سرمایه اولیه لازم است تا کارخانه یا کارگاهی برای سنگبری احداث شود و به بهره‌برداری برسد.

دیگر اینکه بیشتر اوقات، ماده فرآوری‌نشده، مشتریان بیشتر و بهتری پیدا می‌کند. به‌عنوان مثال، خریدار سنگ ساختمانی ترجیح می‌دهد باتوجه به نیاز و نوع مصرف، کیوب‌ها را با ضخامت‌های مختلف برش دهد یا با تیپ و فرم خاصی صیقل بدهد؛ برای همین بازار به محصول خام گرایش بیشتری نشان می‌دهد.

نکته پایانی درباره بحث اشتغال این است که مسئولان و تصمیم‌گیران باید از توان و تخصص تشکل‌های معدنی و نمایندگان بخش خصوصی، کمک و مشورت بخواهند تا فعالیت در بخش معدن تسهیل شود، دسترسی به امکانات گسترش پیدا کند و کارها روان و بدون دست‌انداز پیش برود.

خاطرم هست، پیش‌تر جلساتی در وزارتخانه برگزار می‌شد که نمایندگانی از سنگبری‌ها، بهره‌برداران و کارشناسان بخش خصوصی را دور هم جمع می‌کرد و فرصتی برای همفکری بود. پیشنهاد می‌کنم که این نشست‌ها دوباره برگزار شود تا با بحث و گفت‌وگو بتوان به تصمیماتی سازنده رسید.

زیرا قوانین و دستورالعمل‌هایی نسنجیده از سوی مدیران و مسئولانی که اغلب آشنایی چندانی با بخش معدن ندارند، آسیب‌های فراوانی به این حوزه وارد می‌کند و معدنکاران را از ایفای نقش در رونق اقتصاد و کمک به رشد و توسعه کشور بازمی‌دارد.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صمت با استاد دانشگاه درباره پیش‌نیازهای اشتغالزایی حوزه معدن مطرح شد

کشتی اشتغال، بازیچه امواج رکود

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

رئیس‌جمهوری در جلسه دفاع از بودجه، پشت تریبون مجلس با ارائه آمار و ارقامی، رشد اقتصادی کشور را مثبت ارزیابی و پیش‌بینی کرد؛ سال آینده روند رو به رشد اشتغالزایی، سرمایه‌گذاری و توسعه ادامه داشته باشد، هرچند این چشم‌انداز امیدبخش و دلگرم‌کننده می‌نماید، اما شباهتی با آنچه فعالان حوزه معدن می‌گویند، ندارد.

یکی از دغدغه‌هایی که دست‌اندرکاران این بخش همواره به آن اشاره می‌کنند، فرار سرمایه، رکود و تعطیلی معادن است که به‌طبع بیکاری شاغلان و از بین رفتن فرصت‌های شغلی در این حوزه را به‌دنبال می‌آورد.

گفت‌وگوی امروز صمت با علی‌خان نصراصفهانی، استاد دانشگاه و فعال معدن است که درباره ظرفیت اشتغالزایی حوزه معدن، چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی آن سخن به‌میان آمد.

عکس: صمت

دولت باید از فعالیت‌هایی که منجر به تولید ثروت، گسترش صنعت و ایجاد اشتغال می‌شوند، حمایت کند، اما همواره یکی از بزرگ‌ترین مشکلات این حوزه، کمبود اعتبارات حمایتی لازم بوده است

▣ ظرفیت معدن در زمینه اشتغال‌آفرینی چقدر است؟

اشتغالزایی در زمینه معدن یک هدف نیست، بلکه دستاورد هدفی بسیار بزرگ‌تر است. اگر زمینه‌ها برای توسعه معدنکاری گسترش یابد و امکان رشد و شکوفایی این حوزه فراهم شود، یکی از دستاوردهایی که به‌تبع آن حاصل می‌شود، اشتغالزایی است.

بنابراین اگر کشور ما از شرایط مناسبی برای توسعه فعالیت‌های اقتصادی برخوردار باشد و امنیت شغلی، امید به آینده، انگیزه کار در افراد و سرمایه‌گذاران ایجاد شود، حرکت چرخ صنعت سرعت می‌گیرد و به‌این‌ترتیب، تقاضا برای مواد اولیه معدنی افزایش پیدا می‌کند. نتیجه این زنجیره علت و معلولی، به ایجاد اشتغال در معدن ختم می‌شود.

اما فرصت‌های شغلی در امواج پی در پی رکود غرق خواهد شد. برای به‌حرکت درآوردن چرخ صنعت، نیروهای متخصص نیاز است. از کارگر و سرکارگر گرفته تا مهندسان اجرا و ناظر. از آنجایی که معدن حلقه اولیه است، باید چراغ آن روشن باشد تا صنایع گوناگون به مواد اولیه موردنیاز خود دسترسی داشته باشند. حال چه صنایع دست‌اول باشند که به‌طورمستقیم از مواد معدنی مصرف می‌کنند و چه صنایعی که محصولات فرآوری‌شده و تغییر شکل یافته را مورداستفاده قرار می‌دهند. به‌این‌ترتیب اگر مسیر حرکت‌مان درست باشد، در این زمینه به نتیجه دلخواه دست پیدا می‌کنیم که خود زمینه را برای تحولات بیشتر فراهم خواهد کرد.

پس اگر بتوانیم شرایط را به‌سمتی ببریم که معدن و معدنکاری به یک عرصه اقتصادی فعال و پویا تبدیل شود، انتظار می‌رود که رسالت خود در تولید ثروت را به‌درستی به‌انجام برساند و یکی از محصولات تولید ثروت، اشتغالزایی است.

◉ چه موانعی جلوی تحقق این هدف را گرفته است؛ چون هم نیروی انسانی فراوان وجود دارد و هم معادن و ذخایر زیرزمینی.

کشور ما چندی است دچار تلاطم و توفان‌های روزمره شده است. مشکلات ارتباطات بین‌المللی، سیاسی و... .

علاوه بر این، بزرگ‌ترین مشکلی که امروزه گریبان همه فعالیت‌های اقتصادی را گرفته است، ناآرامی و به‌هم‌ریختگی اتمسفر کشور است. بنابراین باید کاری کرد که ابتدا شرایط به حالت عادی برگردد و انگیزه کافی برای فعالیت مولد در کشور ایجاد شود. در این صورت، امید می‌رود که مشکل ناامنی از پیش‌پای فعالان برداشته و شرایط استراتژیکی برای توسعه و پویایی ایجاد شود.

البته این کار من و شما نیست و باید دولتمردان به سمت و سویی بروند که به‌جای تامین مالی بودجه از محل مالیات، منابع موردنیاز را از توسعه صنایع به‌دست آورند.

این کار نیاز به برنامه‌ریزی‌های علمی و هوشمندانه دارد. باید حداقل در یک دوره زمانی به‌نسبت طولانی، برای‌مثال یک دهه، شرایط از نظر اقتصادی، سیاسی و اجتماعی پایدار باشد. اگر این اتفاق رخ دهد، اقتصاد می‌تواند به شکوفایی برسد.

این وظیفه مسئولان کشور است که با دقت و حوصله بیشتر و با آینده‌نگری، عملکردهای درست را انتخاب کنند و براساس آن پیش بروند.

در زمینه شرایط اختصاصی در حوزه معدن هم باید به این نکته اشاره کرد که ثبات قوانین و مقررات یکی از حلقه‌های مفقوده در این فعالیت اقتصادی به‌شمار می‌رود. امروز قانونی به‌تصویب می‌رسد، اما معلوم نیست که فردا همین قانون جاری و ساری باشد یا خیر. این وضعیت موجب شتابزدگی و ابهام نسبت به آینده می‌شود.

ما به آینده امیدواریم، اما تداوم این خوش‌بینی مستلزم آن است که مسئولان از سیاست‌های حمایتی میان‌برد غافل نشوند

▣ چالش‌های دیگر پیش‌روی معدن و معدنکار چیست؟

دولت باید از فعالیت‌هایی که منجر به تولید ثروت، گسترش صنعت و ایجاد اشتغال می‌شود، حمایت کند، اما متاسفانه همواره یکی از بزرگ‌ترین مشکلات این حوزه، کمبود اعتبارات حمایتی لازم بوده است. اگر قرار باشد سرمایه‌گذاران را تشویق به حضور در این حوزه پرریسک و خطر کرد، باید اعتماد آنها را با حمایت و پشتیبانی مالی جلب شود. بنابراین یکی از مهم‌ترین وظایف دولت، سوق دادن منابع مالی به‌سمت معادن و صنایع وابسته است.

البته منظور این نیست که پول بی‌حساب‌وکتاب در اختیار افراد قرار گیرد، بلکه باید امکانی فراهم شود که افراد و شرکت‌های فعال در این حوزه بتوانند با ارائه عملکرد مناسب خود، از حمایت مالی بانک‌ها برخوردار شوند.

مورد بعدی، حل مشکلات ایجادشده در زمینه تجارت خارجی است که یکی از ارکان مهم توسعه این حوزه است.

اگر پیش‌بینی نکنیم که در پایان یک فرآیند تولیدی و صنعتی، امکان ارائه محصول به بازارهای جهانی وجود دارد یا خیر، قاعدتا رکود تا معدن که حلقه ابتدایی کار است، پیش می‌رود.

نکته مهم بعدی، تامین ماشین‌آلات و تجهیزات سنگین معدنکاری است. ابزار و امکانات، موضوعی نیست که با آن بشود به‌شکل سیاسی برخورد کرد. برخورداری از تجهیزات به‌روز و مناسب، پیش‌نیاز فعالیت‌های اکتشاف، استخراج، فرآوری و استحصال است و اگر ماشین‌آلات و تجهیزات مناسب نباشند؛ قدم گذاشتن در این مسیر، تلف کردن سرمایه به‌شمار می‌رود.

▣ سرمایه‌گذاری روی کدام‌یک از مراحل معدنکاری، از اکتشاف گرفته تا استخراج و فرآوری، باعث توسعه اشتغال خواهد شد؟

اگر باتوجه به موضوع، بخش‌های گوناگون را به مهم و مهم‌تر تقسیم کنیم، به‌نظر من، اول از همه باید اکتشاف را مدنظر قرار دهیم، زیرا در این زمینه با مشکلات زیادی روبه‌رو هستیم. اگر آماری گرفته شود، ذخیره قطعی و احتمالی موجود کشور برای بسیاری از مواد معدنی زیر ۲۰ سال است.

به‌این‌ترتیب، در آینده‌ای نه‌چندان دور صنایع و معادن ما دچار مشکل خواهند شد و به‌تبع آن، همه صنایع مادر مثل فولاد، مس، سرب، روی، بوکسیت، آلومینیوم و... گرفتار معضل کمبود مواد اولیه می‌شوند.

در واقع از همین حالا زنگ‌های خطر برای بسیاری از صنایع به صدا درآمده است. بعضی مراکز تولیدی، از همین امروز دچار مشکل شده‌اند و مجبور هستند گاهی مواد موردنیاز خود را از خارج تامین کنند؛ این موضوع به‌اعتقاد من فاجعه‌بار است.

وقتی میانگین کل حفاری اکتشافی که قدم اول کار به‌شمار می‌رود، زیر ۵ متر است، در واقع اکتشاف در سطح زمین باقی مانده است.

این در حالی است که منابع معدنی سرشاری که داریم در اعماق زمین هستند، بنابراین باید این عدد به‌طور متوسط نزدیک به یک کیلومتر برسد. این کاری است که در تمام دنیا در حال انجام است، اما نیاز به تجهیزات و امکانات کافی دارد.

زمانی در ایران تنها یک کارخانه تولید طلا، مس و... داشتیم، اما در حال حاضر سرمایه‌گذاری‌های زیادی انجام گرفته است و کارخانه‌های فرآوری احداث‌شده که بسیاری از آنها متعلق به بخش خصوصی است،اما به ذخایرمان که نگاه کنیم، می‌بینیم که تمامی آنها نمی‌توانند بیش از ۲ دهه دوام بیاورند. بنابراین، روشن است که باید موضوع اکتشاف را در اولویت قرار دهیم، به‌سرعت و با آینده‌نگری به اکتشاف بپردازیم و تلاش کنیم تا زیر ۱۰ سال عقب‌ماندگی‌های‌مان را در این حوزه جبران کنیم.

▣ کاهش سرعت اینترنتی و ممنوعیت‌های اخیر چه تاثیری روی فعالیت‌های معدنکاری داشته است؟

ارتباطات بین‌المللی هم یکی از مشکلات مهم این حوزه است. ما از نظر تعاملات بین‌المللی دچار مشکلات متعددی شده‌ایم، زیرا برای این کار به اینترنت نیاز داریم. ما می‌توانیم با استفاده از این بستر، محصولات خود را در فضای مجازی به‌نمایش بگذاریم تا همه بتوانند از آن دیدن کنند، البته این چالش در بازاریابی داخلی هم مصداق دارد.

ما هنوز بانک اطلاعات مناسب برای تولیدکنندگان و مشتریان نداریم. اگر سازکاری شبیه بورس وجود داشت و دولت نمی‌توانست در برابر بخش عملیاتی آن اعمال‌نفوذ کند، کار به‌سمتی پیش می‌رفت که تولیدکننده و مصرف‌کننده داخلی و خارجی به‌راحتی می‌توانستند همدیگر را پیدا کنند. به‌عبارت‌دیگر، نمایشگاهی دائمی راه می‌افتاد تا تولیدکننده و معدنکار فرآیند سخت و نفسگیر بازاریابی را به‌راحتی ادامه دهند.

▣ در حال حاضر وضعیت نیروی کار متخصص چگونه است؟ آیا به‌اندازه‌ای هست که نیاز امروز و فردای این صنعت را تامین کند؟

متاسفانه باید به این پرسش پاسخ منفی داد. نیروی انسانی فعال در حوزه معدن، حتی کفاف نیاز موجود را هم نمی‌دهد. یکی از بزرگ‌ترین مشکلات ما این است که تربیت نیروهای انسانی متخصص در همه رده‌ها دچار مشکل شده است. آن‌قدر که ما امروز به نیروی تکنسین و کارگر متخصص نیاز داریم، به مهندس نیاز نداریم.

به‌عنوان‌مثال اگر راننده بیل یا دامپتراکی که در معدن کار می‌کند، آموزش کافی ندیده باشد، می‌تواند به دستگاهی که با خون‌دل به کشور وارد یا راه‌اندازی شده است، آسیب جدی وارد کند. بنابراین، باید زمینه‌هایی فراهم شود تا نیروهای متخصص، دوره‌های آموزشی مداوم و مستمر داشته باشند.

▣ وضعیت آموزش و تامین نیروی انسانی برای فردای این حوزه چگونه است؟

اگر نگاه دقیقی به مسیر حرکت دانشجویان رشته‌های معدن و اکتشاف بیندازیم، با تعداد زیادی فارغ‌التحصیل جوان روبه‌رو هستیم که امیدوارند به خارج از کشور مهاجرت کنند.

این وضعیت نشان می‌دهد که سیستم آموزشی ما نیروی انسانی موردنیاز خود را تربیت می‌کند، اما آنها هیچ انگیزه‌ای برای ورود به حرفه دشوار معدنکاری ندارند یا ترجیح می‌دهند که این کار را در جایی خارج از ایران ادامه دهند.

از آنجایی که کار در حوزه معدن از دشوارترین فعالیت‌های اقتصادی به‌شمار می‌رود، فعالان این حوزه در کشورهای پیشرفته معدنی بالاترین دستمزد را دریافت می‌کنند، اما در ایران این انگیزه اقتصادی هم وجود ندارد.

بنابراین چاره‌ای نیست، جز اینکه این مسئله را هم مدنظر داشته باشیم، زیرا در حال حاضر میزان جذب دانشجو در گرایش‌های مرتبط با معدن، از زمین‌شناسی گرفته تا دیگر گرایش‌های معدن، افت چشمگیری دارد.

▣ رئیس‌جمهوری در جلسه دفاع از لایحه بودجه ۱۴۰۲ به‌شکل مستقیم به حوزه معدن اشاره کرد و گفت: در زمینه معدن و صنایع معدنی رشد داشته‌ایم و «ارزش‌افزوده معدن الان مثبت شده است»، علاوه بر این از رشد سرمایه‌گذاری در این حوزه ابرازرضایت کرد. نظر شما درباره صحبت‌های ایشان چیست؟

قاعدتا می‌توان آمار را به‌نوعی تفسیر کرد که دستاوردها موفقیت‌آمیز به‌نظر برسند. به‌عبارت‌دیگر، آمار بستگی به مبنای سنجش، دقت و صحت اندازه‌گیری دارد.

بهتر آن است، کاری کنیم که ظرفیت‌های موجود کشور از قوه به فعل درآید و باعث موفقیت و پیشرفت شود. شواهدی که پیش چشم ما است، نشان‌دهنده وضعیتی است که با این حرف‌ها هماهنگی ندارد. چیزی که در واقع می‌بینیم، این است که در معدنکاری و صنایع معدنی وضعیت خوبی نداریم. ممکن است در برخی موارد رشد داشته باشیم، اما رشدی کند و تدریجی است که نمی‌تواند تحولی ایجاد کند.

در زمینه اکتشاف به‌جرات می‌توان گفت که هیچ پیشرفتی نداشته‌ایم. در زمینه استخراج هم دچار مشکل هستیم و نتوانسته‌ایم عمق معادن خود را افزایش دهیم و منابع جدیدتری را به منابع قبلی اضافه کنیم. علاوه بر این، در بخش استحصال هم جای کار بسیاری وجود دارد.

اگر رشدی هم وجود دارد، باید آن را مدیون معدنکارانی دانست که با تلاش و همت بسیار در بخش خصوصی فعالیت می‌کنند، اما در شرکت‌های دولتی و شبه‌دولتی رشد مثبتی دیده نمی‌شود.

▣ چشم‌انداز پیش‌روی معدن در سال آینده، به‌ویژه در زمینه توسعه اشتغال چیست؟

اگر قرار باشد به‌طورکلی نگاهی به شرایط معدن و معدنکاری در سال آینده بیندازیم، به‌گمان من، می‌توان انتظار تغییرات مثبتی را داشت، به‌ویژه از این‌رو که نیاز صنعت به برخی مواد معدنی رو به افزایش است، اما منظور این نیست که سیاست‌های حاکم کنونی درست است و اگر با همین شیوه پیش برویم، به موفقیت می‌رسیم، بلکه به‌معنای آن است که توجه سرمایه‌گذاران به حفظ سرمایه در حوزه معدن بیشتر شده است و باید با اصلاح سیاست‌های موجود، از این فرصت استفاده کرد.

وقتی شرایط امنی از نظر سرمایه‌گذاری وجود نداشته باشد و با تورم ساعتی و نوسانات شدید ارز روبه‌رو باشیم و قوانین به‌طورمرتب دستخوش تغییر و تحول شود، نمی‌توان انتظار رشد و شکوفایی داشت.

ما به آینده امیدواریم، اما تداوم این خوش‌بینی مستلزم آن است که مسئولان از سیاست‌های حمایتی میان‌برد غافل نشوند، نه اینکه به‌شیوه رایج از رئیس‌جمهوری گرفته تا وزیر، همه به‌صورت موردی و لحظه‌ای و بر اثر فشارهای اجتماعی یا سیاسی، تصمیم‌گیری کنند که این موضوع بسیار آسیب‌رسان است.

آرزو می‌کنم پیش‌بینی‌های خوش‌بینانه ما برای آینده درست باشد و کشور ما از زیر بار این جو روانی سنگینی که ناخودآگاه به ذهن مردم نفوذ کرده است، نجات پیدا کند و انگیزه‌ای ایجاد شود تا چرخ صنعت و معدن بگردد و از این وضعیت رکود درآییم.

با اقداماتی از قبیل گسترش شرکت‌های دانش‌بنیان معدنی، هوشمندسازی معادن، ایجاد ارتباطات بانکی و تبادلات مالی با خارج از کشور که زمینه‌سازی هوشمندانه‌ای برای آن لازم است، می‌توان کاری کرد که فضای کسب‌وکار امن، شکوفا و پویا شود و به‌این‌ترتیب، زمینه اشتغالزایی هم در این بخش، بیش‌ازپیش مهیا شود و از سال ۱۴۰۲ به بعد شرایط خوبی پیش‌رو داشته باشیم.

گسترش تجارت
شنبه
۸ بهمن ۱۴۰۱
۶ رجب ۱۴۴۴
۲۸ ژانویه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۵۵
پیاپی ۳۵۷۳

قصه هزار و یک شب کاریابی

تعصب بر تحقق خیالی

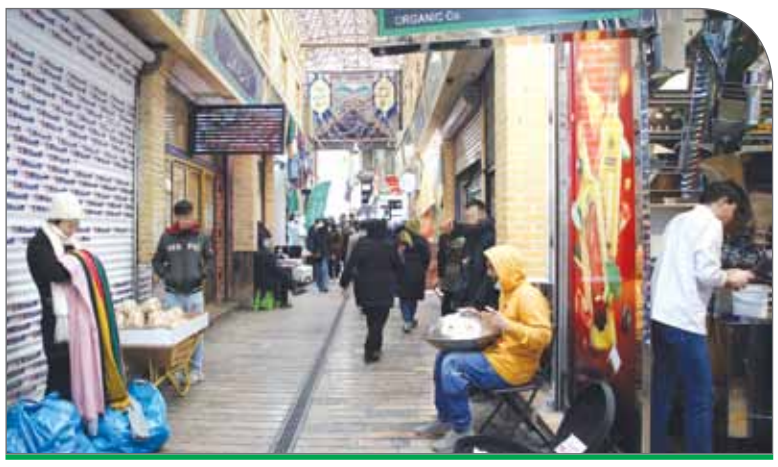

تندباد بیکاری در ساخت‌وساز

نان مشاغل کاذب در روغن است

رواج مشـاغل کاذب و روی آوردن جوان‌ها به این مشـاغل، این روزها به‌عنوان یکـی از دغدغه‌هـای کارشناسـان اقتصـادی و اجتماعـی جامعه مطرح اسـت و معتقدند درصورتی که این روند در جامعه تداوم یابد، چالش‌های اساسی اقتصادی و اجتماعـی در انتظارمـان خواهد بود. در گذشـته ما فرهنگ اوسـتا و شـاگردی داشـتیم. بچه‌ها از سـنین پایین در فصل تابسـتان کار کردن پیش بزرگ‌ترها را تجربه می‌کردند و در سـنین بالا همان شـغل را ادامه می‌دادند، اما حالا در سـایه تمرکز خانواده‌ها بر تحصیل فرزندان این سـنت فراموش شـده و ما شاهد جوانان فارغ‌التحصیل از دانشـگاهی هسـتیم که جز مدرک تحصیلـی هیچ آمادگی برای حضـور در بازار کار ندارند. به‌خاطر همین ترجیح می‌دهند به مشـاغل کاذب روی بیاورند. هرچه افراد به سمت مشاغل کاذب بروند، از سهم نقش جوان‌ها در بخش تولید جامعه کاسته می‌شود. متأسفانه امروز تحصیل‌کردگان زیادی داریم که حتی در بخش‌هایی مثل فالگیری تلفنی، شب‌مانی نزد بیماران در بیمارستان‌ها، دادزنی، فروش بن خرید و... فعالیت دارند. با توجه به آخرین آمارهای ارائه شده درباره نرخ بیکاری تجارت به سهم مشاغل کاذب در این عرصه پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

مشکل اصلی شاغلان پیدا کردن جای پارک است. معضلی که می‌تواند منجر به دیر رسیدن هر روز یک کارمند به محل کار شود. این موضوع شغل کاذبی به نام جای پارک بگیر را ایجاد کرده است

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

پـس از آن که بیـکاری این کابوس وحشـتناک شاغلان اتفاق افتاد، نخستین فکر چه می‌تواند باشد؟ با یـک گذر کوتاه به خیابان شـغل‌های مختلفی به چشم می‌خورد که شاید هیچ گاه به عنوان یک شغل به آنها نگاه نکرده باشیم و به راحتی از کنار آنها عبور می‌کنیم. اما حقیقت امر چیست؟

نانی که از مشاغل کاذب درمی‌آید

بسیاری از این مشاغل در مواردی برای افراد ایجاد مشکل می‌کنند یا درآمد قطعی ندارند. از سوی دیگر ممکن اسـت کوتاه مدت باشـند و با گذشـت زمان نتوان به عنوان شغل از آنها صحبت کرد. بحث بیمه نیز در میان اسـت اما متاسـفانه بسیاری از کارگران قـراردادی ما از این موضـوع بی‌بهره‌اند در نتیجه از آن گـذر می‌کنیم. مجموع ایـن عوامل در کنار نبود زمینه اشـتغال، بسـیاری از افراد جامعه را به سمت انجام شـغل‌های سوق داده یک روز هستند و ممکن اسـت فردا نباشـند. در ادامه با برخی از این مشاغل آشنا می‌شوید:

خرید جای پارک یا پلاک پوشی؟

مشکل اصلی شاغلان پیدا کردن جای پارک است. معضلی که می‌تواند منجر به دیر رسیدن هر روز یک کارمند به محل کار شـود. این موضوع شغل کاذبی به نام جای پارک بگیر را ایجاد کرده اسـت. برخی از افراد سـاکن خیابان‌های شلوغ و پر از شرکت ممکن است با ماشین خوابی‌های شبانه آشنا باشند. افرادی کـه جای پارک خود را هر روز صبح با دریافت مبلغ ۵۰ هزار تومان می‌فروشند.

شـغل دیگری که به برخی از افراد کمک می‌کند تا مسـیر نزدیـک به محـل کار خود را با ماشـین شـخصی خود طی کنند، پلاک پوشـی اسـت. این افـراد مسـافت‌های کوتاه مقابل دوربیـن راهنمایی رانندگی را در پشت پلاک خودرو می‌دوند و پلاک را می‌پوشانند. این افراد مبلغی را از صاحب هر خودرو دریافت می‌کنند.

از ساقدوش تا شاهد طلاق

در گذشـته داشـتن ساقدوش مسـئله مهمی در عروسـی نبـود. اما برخـی از افراد به دلیل سـلایق شخصی مایل به اسـتفاده از ساقدوش‌هایی در فیلم و عکس‌های عروسـی خود هستند که شغل آنها این است. این افراد به میزان ساعتی که در مراسم حضور دارند، دستمزد دریافت می‌کنند. در این شغل معمولا از افرادی استفاده می‌شود که ظاهری جذاب دارند.

یکی دیگر از مشـاغل کاذبی که در این گروه جای می‌گیرد، شـاهد طلاق یا ازدواج اسـت. افرادی که شـاهدی برای ازدواج یا طلاق خود ندارند به سـراغ این افراد می‌روند که معمولا اطراف دادگستری‌ها یا دفاتر ازدواج و طلاق هسـتند. این شاهدان کرایه‌ای از ۵۰۰ هزار تومان تا ۵۰ میلیون تومان بسـتگی به پرونده‌ای که دارند پول دریافت می‌کنند.

یکی دیگر از شـغل‌هایی که برای مراسم‌های تولد کودکان از آنها اسـتفاده می‌شـود، عروسک‌های تن پوش با شخصیت‌های مورد علاقه بچه‌ها است. هزینه عروسـک تن پوش برای مراسم سـاعتی ۲۰۰ هزار تومان است. همچنین هزینه پرنسس، دلقک، سیلور من و گلدمن برای مراسـم ساعتی ۲۵۰ هزار تومان است.

هزینه‌های سوگواری به خودی خود بسیار بالا است اما اکنون با چشـم و هم‌چشـمی‌ها یا تجمل‌گرایی هزینه‌هایی به آن اضافه شده است. این روزها برخی از افراد برای شـلوغ شـدن مراسـم‌های عزاداری از افرادی استفاده می‌کنند که شغل آنها برای گریه در مراسم اسـت و اصطلاحا به آنها گریه‌کن می‌گویند. شـرکت‌های خدمات مجالسـی که در کنار فعالیت خود تیمی مخصوص دارند تا مراسم شما را حسابی جگرسوز کنند!

برخـی از افرادی که معمولا سـن آنها بالا اسـت در قبرسـتان‌ها برای خواندن قرآن برای فرد متوفی مشغول به کار هستند. بسیاری از افراد به آنها هزینه می‌دهند تا برای مدت زیادی هر روز این کار را برای فرد فوت شده، انجام دهند.

در مـوارد دیگری هم از این گریه‌کن‌ها اسـتفاده می‌شـود. برخی از خانه‌های شـهر تهران که توسط سـازمان‌های دولتی حکم تخریب بـرای آنها صادر می‌شـود، صاحبخانه یکی از این افراد را برای مدتی به خدمت می‌گیرد تا در خانه سـاکن باشد و هنگام اجرای حکم مشغول گریه شود.

بازاریاب‌ها و تراکت‌پخش‌کن‌ها

با گـذر از خیابان‌های شـهر و در مقابل برخی از مغازه‌ها افرادی را مشـاهده می‌کنیـم که با صدایی بلند و کاغذی در دست برای آن مغازه مشتری جمع می‌کنند. قصه تراکت پخش‌کن‌ها که مشخص است. آدم‌هایی که شـغل آنها سرما و گرما ندارد. دستمزد این شـغل از سـاعتی ۴ هزار تومان تا ۶ هزار تومان است.

اما داستان دادبزن‌ها متفاوت است. این‌ها را بیشتر در حوالـی خیابـان انقـلاب می‌بینیم. بـا گذری بر سـایت‌های اینترنتی دستمزد آنها مشخص می‌شود. ماهی ۵ میلیون تومان با پورسـانت! به معنایی دیگر این افراد هر چه بهتر داد بزنند و مشتری جمع کنند حقوق بیشتری دریافت می‌کنند. فصل کار این افراد بیشـتر در روزهای پایان سال اسـت به گونه‌ای این افراد با داد خود بازاریابی می‌کنند!

تابلوهای مقوایی پول ساز

در مسـیر محل کار یا عبـور از بزرگراه‌ها آدمی را می بینم با یک کلاه حصیری که همیشـه از شدت آفتاب چهره‌ای سـیاه دارند با یک تابلوی مقوایی در دست که نوشته شده، پسته کیلویی ۹۰ هزار تومان و جلوتـر که می‌روم یک وانت پر از پسـته‌های تازه می‌بینم. این افراد برای صاحب آن مال کار می‌کنند و حقـوق ثابتی ندارند یعنی، به‌ازای هر چیزی که به فروش برسد آخر روز حقوق دریافت می‌کنند. انتظار کشیدن برای مشتری قسـمت اصلی کار آنها است. سال‌های زیادی از داستان وانتی‌ها می‌گذرد و منبع درآمدی برای تابلوگردان‌های مقوایی است.

اینجا زمان می‌فروشند

نوبت‌گیرها هم گروه دیگری از شـاغلام مشـاغل کاذب هسـتند. این‌هـا خرید و فـروش زمان انجام می‌دهند. آنهـا صبح علی‌الطلوع نوبـت می‌گیرند و نوبت گرفته‌شـده اول را به افرادی که مشغله دارند و نمی‌توانند ساعت‌ها در صف صبر کنند، می‌فروشند. اینها همه جا هستند از صف‌های تعویض پلاک بگیر تا نوبت ویزیت دکتر متخصص!

اینجا «کیلومتر» کم می‌کنیم

شاغلان یک شغل دیگر، کیلومتر کم کن‌ها هستند. برخی از افراد قبل از فروش خودرو به کیلومترسازها مراجعه می‌کننـد. برای کم شـدن کیلومتر خودرو تنها نیم سـاعت زمان کافی است و هزینه لازم برای انجـام این کار بـرای خودروهای مختلـف متفاوت اسـت. بـه عنـوان نمونه کـم کـردن کیلومتر پژو ۲۰۶ از ۵۰۰ تـا ۱ میلیون تومـان، پراید ۳۵۰ هزار تومـان و مزدا ۳ حدود ۳۰۰ هزار تومان و سـانتافه ۱ میلیـون تومان هزینه برمی‌دارد. البته این شـغل می‌تواند عاملی باشد تا حسابی سر خریداران خودرو کلاه برود.

از صافکاری تا نوازندگی

صافکارهای خیابانی هم سبک جدیدی از مشاغل هسـتند که در گوشه خیابان و اتوبان‌ها می‌توان آنها را مشاهده کرد. برخی از صافکارهایی که دیگر به هر دلیلی نمی‌توانند در مغازه فعالیت کنند حالا این کار را کنار خیابان انجام می‌دهند.

شـغل دیگـر نوازنده‌هـای خیابانی هسـتند که برخـی از آنها مـکان مخصـوص به خـود را دارند و بـا عبور از خیابانی که همیشـه مسـیر ما اسـت آنهـا را می‌بینیم. بـه گفته خودشـان برخی از این افـراد روزانه بیـن ۵۰۰ تا ۸۰۰ هـزار تومان درآمد دارند.

پیش‌بینی آینده با ۲ میلیون تومان!

این روزها بازار داغ فال و دعا نویسـی هم حسابی شـلوغ شده اسـت. افرادی برای سپری زندگی خود بـه سـراغ فالگیـری می‌رونـد و درآمـد خوبی هم دارند. با گشـت وگذار در فضای مجازی قیمت‌های مختلفی بـرای فعالیت آنها دیده می‌شـد. نرخ فال قهوه سـاده حدود ۷۰ تـا ۱۰۰ هزار تومان اسـت. البته برای نوشـتن دعاهای مخصوص هر مشـکل و گره‌کشایی‌های تخصصی باید میلیونی پول بدهید.

سگ خود را به ما بسپارید

چندسـالی است که بسـیاری از افراد به نگهداری حیوانات خانگی می‌پردازند. این افراد ممکن اسـت شـاغل باشـند یا زمانی برای گشـت وگذار سگ یا گربه خانگی خود نداشـته باشـند. اینجاست که به سراغ افرادی تحت عنوان سگ‌گردان می‌روند. سگ گردان‌هـا اگر حرفه‌ای عمل کننـد در ماه حدود ۷ میلیون تومان درآمد دارند که در مواردی بیشـتر از حقوق یک کارمند است! نکته جالب این است که هر بار قانون منع سـگ‌گردانی در جامعه اعلام می‌شود، نرخ دستمزد این افراد به جهت خطرهایی که وجود دارد، چند برابر می‌شود.

مسافرکشی و دیگر هیچ!

نخسـتین فکری کـه در همان سـاعت‌های اولیه بیکاری به ذهن می‌آید، مسافرکشـی اسـت. شغلی که هـر چقدر در آن زمان بگـذاری به همان میزان درآمد به‌دست می‌آوری. برخی از افراد در مسیر رفت و آمـد به محل کار خود اقـدام به این کار می‌کنند. برخی دیگر نیز به سـرعت پس از بیکاری به سـراغ آن می‌روند.

این روزها بیشـتر از آنکه افراد تحصیل کرده را در دانشگاه‌ها ببینیم، پشت فرمان خودروهای شخصی می‌بینیم که برای رسیدن به مقصد به عنوان مسافر سـوار شـده‌ایم. این گروه تحصیلکرده شاید بیشتر در حمل و نقل مسـافری تخصصی‌تر شاغل هستند ماتنـد انپ و تپسـی و... . بر همین اسـاس نیز بازار اپلیکیشـن‌ها و پلتفرم‌های مرتبـط نیز در این مورد حسـابی داغ است و افراد زیادی این روزها به سمت این مشاغل می‌روند.

مشاغل کاذب هر روز در جامعـه ما بیشـتر و بیشـتر می‌شود. از گریه‌کن مراسـم عزاداری گرفته تـا دعانویس‌هایی که آینـده را پیش‌بینی می‌کنند. زیر سایه مدیریت نادرست، صدها شغل کاذب دیگر و گاهی پر درآمدتر که شـاید اسـم آنها به گوشتان هم نخورده باشد و لابه‌لای آگهی‌های فضای مجازی به چشـم می‌خورد که هـر کدام بـه دلایلی ایجاد شده‌اند. اما یکی از دلایل آن می‌تواند مشکلات مالی و قراردادهـای پا در هوا مانده شـرکت‌های مختلف باشـد. گاهی برخی از این مشـاغل کاذب درآمدی دارند که برق آن ممکن اسـت چشـم هـر آدمی را بگیرد و در کنار آن اشـتغال در برخی دیگر از سـر ناچاری اسـت. به تعبیری دیگر، مشاغل کاذب این روزها چاره بیچارگی آدم‌ها شده‌اند!

سخن پایانی

مشاغل کاذب هر روز در جامعه ما بیشتر و بیشتر می‌شود. از گریه‌کن مراسم عزاداری تا دعانویس‌های آینده پیش‌بینی‌کن

افزایش سهم اشتغال بخش خدمات

در طول سال‌های گذشته بخش عمده اشتغال کشور به سمت مشـاغل خدماتی سوق یافته به نحوی کـه مطابق آمارها نزدیـک به ۵۰ درصد اشـتغال کشـور متعلق به بخش خدمـات بوده و این امر به گسـترش کسـب‌وکارهای خدماتی منجر شده است.

بسـیاری از کارشناسـان و تحلیلگـران بـازار کار مهم‌تریـن دلیل رواج مشـاغل خدماتـی را صرف نظر از خدماتی بودن اقتصاد کشـور، پایین بـودن هزینه ایجاد شـغل در بخش خدمات، نبود بروکراسی‌های دست و پاگیر و تسهیل راه‌اندازی کسب‌وکارهای خدماتی عنوان می‌کنند؛ هرچنـد که از نگاه کارشناسـان، مشـاغل خدماتی در برابر بحران‌های اقتصادی و شرایط پیش‌بینی نشده اقتصاد نظیر آنچـه در دوران کرونـا اتفاق افتـاد، دوام و پایداری لازم را نداشـته و به سـرعت تحت تاثیر قـرار می‌گیرند. گـزارش مرکـز برنامه‌ریزی و اطلاعـات راهبردی وزارت کار از سهم اشتغال بخش‌های عمده فعالیت اقتصادی در سـال گذشـته نشـان می‌دهد بخش خدمات بـا ۴۹.۸ درصد و بخـش صنعت با ۳۳.۸ درصد بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند. بخش کشـاورزی با ۱۶.۳ درصـد در رده بعد قرار دارد.

حمید حاج اسـماعیلی کارشـناس بازار کار معتقد است: دلیل بالا بودن آمار اشـتغال بخش خدمات،سـرمایه‌گذاری اندک، ریسـک کمتر آن در مقایسـه بـا بخش‌های دیگر و خدماتی بودن اقتصاد است.

او می‌گوید: عمده کسـانی که به کسـب‌وکارهای تولیدی گرایـش دارنـد می‌دانند که ضمـن سـرمایه‌گذاری بالا و دیربـازده بودن، موانـع و محدودیت‌هایـی پیش روی خود دارند که تامین نقدینگی، سـرمایه در گـردش، رقابت بازار و شرایط اقتصادی را شامل می‌شود.

این کارشـناس بازار کار می‌گوید: بخش خدمات در تمام جهان بخش مولد و تاثیر گذار در اقتصاد اسـت و بیشترین فرصـت شـغلی در حوزه‌هـای حمل‌ونقل، بانـک و بیمه و خرده‌فروشی متعلق به بخش خدمات است.

حاج اسـماعیلی با بیان اینکه هزینه ایجاد شغل در بخش صنعت بالا و گران است، می‌افزاید: در بخش صنعت به دلیل اسـتفاده از تجهیزات و ماشین‌آلات، نیروی انسانی کمتر به کار گرفته می‌شود در نتیجه سهم اشتغال این بخش علیرغم اهمیـت بالای صنعت نسـبت بـه بخش خدمـات پایین‌تر است.

در بخش کشـاورزی هم به دلیل خشکسالی های اخیر و مکانیزه شدن فعالیت‌ها بخش اعظمی از نیروهای کار دچار بیـکاری می‌شـوند بنابراین بخش خدمات بـه دلیل هزینه کم و ریسک پایین نسـبت به دو بخش کشاورزی و صنعت جذابیت بیشتری برای جویندگان کار دارد.

بـا وجود آنکـه ظرفیت‌های اشـتغال در بخش خدمات و تاثیرگـذاری آن بر اقتصاد را نمی‌توان نادیده گرفت اما نباید از نظر دور داشـت که مشـاغل خدماتی در مواجه با شرایط بحرانی و نامساعد اقتصادی از ثبات و پایداری لازم برخوردار نیسـت از این رو لازم است تا در بخش‌های دیگر اقتصاد از جمله کشـاورزی، گردشگری و IT که از ظرفیت‌های بالای اشـتغال برخوردارند،سـرمایه‌گذاری لازم به لحاظ توسـعه اشـتغال صورت گیرد تا فرصت‌های شـغلی در این بخش‌ها شناسـایی و به‌تناسب نیاز بازار کار در اختیار جویندگان کار قرار داده شود.

یادداشت

روند رو به رشد مشاغل غیررسمی

زهرا کریمی
اقتصاددان

در سال‌های اخیر به دنبال رشد جمعیت بیکار در کشور شاهد گسترش نیروی کار غیررسمی بوده‌ایم. ظهور و رشد مشاغل غیررسـمی یکی از مظاهر بروز چالش‌های جدی اقتصادی در کشـور اسـت. در چنین موقعیتـی کارگران ناچار می‌شـوند در موقعیت‌های شـغلی نامناسب، بدون بهره‌مندی از حداقل حقوق و مزایا، مشغول فعالیت شوند. یا بسیاری از کارگران تنها باهدف گذران زندگی خود ناچار به اشـتغال به کارهای خودگردان غیررسمی خواهند شد. ازجمله این مشـاغل می‌توان به دست‌فروشـی، کولبری، سوخت‌بری و... اشاره کرد.

بر اسـاس تجارب جهانی بخش غیررسـمی نیروی کار، حکم اسـفنج بازار را بر عهده دارد. در شـرایطی که اقتصاد رسمی کشور توان ایجاد فرصت‌های شغلی شفاف و واقعی را ندارد، فعالیت‌های غیررسمی توسعه می‌یابد.

اشـتغال غیررسمی را در موقعیت‌های اقتصادی ضعیف و ویژه نمی‌توان مضر یا مخرب دانسـت. اگر جامعه با شمار کثیری بیکار مواجه باشـد، قطعا آسـیب‌های اجتماعی، خشونت، ناآرامی و... افزایش خواهد یافت. بنابراین سازکار خودکاری برای تامین حداقل معیشت افراد حتی با تکیه‌بر مشاغل غیررسمی فراهم می‌شود.

در شرایطی که اقتصاد از مسیر توسعه دور می‌شود، افراد ناچارند موقعیت‌های شغلی غیررسمی را بدون بهره‌مندی از حقـوق و مزایـای کافی بپذیرنـد. علاوه بر این شـاهد گسترش دست‌فروشی یا مشاغل این‌چنینی هستیم. کما اینکه در سـال‌های گذشته افراد بسـیاری به مسافرکشی یا شـغل‌های اینترنتی روی آورده‌اند. درواقع افراد بسـته به امکانات مالی که در اختیاردارند، مشـاغل غیررسـمی متفاوتی را می‌پذیرند.

هرچه اقتصاد کشوری ضعیف‌تر باشد، بخش غیررسمی آن گسـترده‌تر خواهد بود. کشـور هند از تجربه بالایی در حوزه مشـاغل غیررسـمی برخوردار اسـت. این کشـور جمعیت یک میلیارد و ۴۵۰ میلیون نفری دارد. اقتصاد هند رو به رشد است، اما با توجه به جمعیت قابل توجه این کشور، بخش بزرگی از نیروی کار، جذب بخش غیررسمی اقتصاد می‌شوند. در کشـور هند تلاش شده تا مشاغل غیررسمی هم اتحادیه‌های قانونی داشته باشند.

این اتحادیه‌ها پیگیر منافع جمعی کارگران در حوزه‌های مختلف اسـت و حتـی آموزش‌هایی را به این افـراد ارائه می‌دهد. چنانچه این مشـاغل غیررسـمی در کشور ما نیز امکانی برای تشـکل یابی داشته باشند، شرایط کاری افراد به‌شـدت بهبود می‌یابـد. بااین‌وجود اقتصاد ما به‌شـدت ضعیـف و ناکارآمد اسـت و چنین امکاناتـی نیز در اختیار کارگران قرار نمی‌گیرد.

راهکار مبارزه با شرایط موردبحث، بهبود اوضاع اقتصادی اسـت. بهبود اقتصاد به‌منزله ایجاد موقعیت‌های شـغلی جدید و باثبات برای افراد اسـت. هرچـه اقتصادی قوی‌تر باشـد، کسـب‌وکارهای بزرگ‌تری امکان احداث و توسعه می‌یابند. در چنین فضایی، نیروی کار از اهمیت بیشـتری برخوردار است و منافع آنها تامین خواهد شد.

حتی در سـال‌های اخیر شـاهد بوده‌ایم که بسـیاری از جوانان تحصیل کرده ناچار شـده‌اند به مشـاغلی همچون دست‌فروشی یا تاکسی‌های اینترنتی روی آورند. بنابراین این افراد با تخصص قابل توجه جذب مشاغلی با مهارت‌های پایین می‌شوند و مسیر ضعف اقتصادی به‌طور مستمر ادامه دارد.

کشـور ما از ظرفیت‌های ویـژه‌ای در حوزه‌های مختلف اقتصـادی برخوردار اسـت. چنانچـه از ایـن ظرفیت‌ها به‌درسـتی بهره گرفته شـود، فضای کسـب‌وکارها بهبود یابد و هم‌زمان امکان جذب سـرمایه به کشور فراهم شود، موقعیت‌های شـغلی جدیدی در کشـور ایجاد می‌شـود. به‌عنوان‌مثـال ظرفیت‌های کشـور در حوزه گردشـگری قابل توجه اسـت، بااین‌وجود توجه کافی به این ظرفیت‌ها نشـده اسـت. چنانچـه روابط و تعامـلات میان ایـران با سـایر کشـورها بهبود یابد، امکانی برای بهره‌مندی از این ظرفیت‌ها و به دنبال اشـتغالزایی گسترده در کشور فراهم خواهد شـد. علاوه بر این می‌توان با تکیه‌بر توان حوزه‌های خدماتی و تولیدی، از میزان مشـاغل غیررسمی در اقتصاد کاسـت. باوجود اصراری که بر ایجاد موقعیت‌های شـغلی رسمی در کشور وجود دارد، نباید نسبت به اهمیت مشاغل غیررسـمی بی‌تفاوت بود. تا زمانی که مشکلات اقتصادی کشـور ادامه دارد، می‌توان با تشکل‌یابی امکانی برای رفع مشکلات و عارضه‌های حاکم بر عملکرد مشاغل غیررسمی پیدا کرد.

بااین‌وجود در کشور ما حتی مشاغل رسمی نیز از امکان تشکل‌یابی مسـتقل و قوی برخوردار نیستند. تشکل‌های مسـتقل و قوی حتـی در کارخانه‌های بزرگ نیز شـکل نمی‌گیرند. تنها در موارد معدودی شـورای اسلامی کار در برخی واحدها، امکان فعالیت دارند. این وابستگی در حالی به فعالان صنعتی تحمیل می‌شـود که تشکل‌یابی مستقل راهکاری برای حمایت از مشاغل غیررسمی است چراکه در چنین شـرایطی بستری برای تامین حداقل نیازهای افراد مهیا می‌شود.

یادداشت

«توهم اشتغال» حقیقت جامعه ایران

ملیکا انصاری
روزنامه‌نگار

طی دهه‌هایی که دولت با همکاری نهادهای مختلفی اعم از وزارت آموزش و پرورش، مدرک‌گرایی را به بخش جدایی‌ناپذیر فرهنگ کشور تبدیل کرد، تخصص‌گرایی و شایسته‌سالاری به فراموش‌شده‌ترین لازمه تصدیگری مشـاغل تبدیل شـد. توجه به ماراتن کنکـور بدون در نظر گرفتـن نیازهای واقعی جامعـه و روحیه افراد، در نهایت سبب شد تا با قشر زیادی از جوانان تحصیلکرده از دانشـگاه‌های معتبر، اما بیکار مواجه باشـیم. رویکرد وزارت آمـوزش و پـرورش، نه‌تنها در راسـتای آموزش نیازهـا و پـرورش اسـتعدادها نبود، بلکه حتی سـایر نهادهای دولتـی نیز برای فارغ‌التحصیلان آینده، فضای شغلی مناسبی را تدارک ندیده‌اند. بازرترین پدیده‌ای که بر این ضعف مهم دولتی حکایت دارد، روی آوردن افراد با سطح تحصیلات بالا به مشاغلی مانند تاکسی‌سرویس یـا سـایر مشـاغل کاذب اسـت. قرارگیری افـراد در جایگاه‌های شـغلی نامرتبط با تحصیلات و سلیقه افراد کـه به‌دلیل جبر اقتصادی ناچار به تحمل آن هسـتند، یک بحـران اجتماعی ـ اقتصادی اسـت، اما گویا برای رئیس دولت، این جزئیات سرنوشت‌سـاز اهمیتی ندارد و تنها، آماری که رشـد اشتغالزایی و کارآفرینی را نشان دهد، قابل‌توجه است.

باوجود این بی‌تفاوتی مدیران سـطح بالای کشـور به مسئله اشـتغال و آینده کاری جوانان، در سطح جهان، پیشـرفت‌های مداوم و مسـتمری در این زمینه شکل گرفته که بررسـی آنها خالی از لطف نیسـت. مهم‌ترین تغییر فناورانه و اسـتفاده از ظرفیت‌های اینترنتی برای کارایابی و بهبود شـرایط شغلی افراد، شکل‌گیری شبکه اجتماعی «لینکدین» به‌عنوان یک پلتفرم ایجاد ارتباط میـان کارفرمایان و افراد متخصص (چـه جویای کار و چه شـاغل) است. فارغ از وب‌سایت‌ها و اپلیکیشن‌هایی کـه در این راسـتا به‌منظور ارتباط میـان کارفرمایان و کارجویان ایجاد شـده بودند، لینکدین توانست به‌عنوان یک پلتفـرم قدرتمند در تبادل محتـوا، ایجاد ارزش و شکل‌گیری تعاملات در حوزه کاریابی عمل کند. طولی نکشـید تا جوانـان ایرانی نیز از مزایای این بسـتر آگاه شـدند و درصـدد اسـتفاده از آن برآمدنـد. ایجاد یک پروفایل حرفه‌ای و استفاده از پایه‌های معرفی محتوایی، مهم‌ترین اصلی است که سـبب شده تا جوانان مستعد و متخصص، نه‌تنها با شـرکت‌های بزرگ داخلی ارتباط برقـرار کنند، بلکـه همکاری در پروژه‌هـای بین‌المللی نیـز یکی دیگـر از مزایای بکارگیری ایـن پلتفرم برای این افراد بود، همچنین ایـن پلتفرم کمک کرد تا افراد بتوانند نیازسـنجی مفید و کارآمدی نسبت به بازار کار داشـته باشـند و راحت‌تر بتوانند مسـیر شغلی خود را بیابند. این بحث به‌نوبه خود نشـان می‌دهد یک پلتفرم با سازکارهای مفید، چطور توانسته ناکارآمدی مدیریتی یک کشور را تا حدی برطرف کند.

پدیده مهم دیگری که امروز شاهد ظهور آن هستیم، عطش برای یادگیری‌هـای کاربردی و گاه غیرکاربردی افراد تحصیلکرده‌ای اسـت کـه مهارت‌های خود را لازم و کافـی برای حضور در موقعیت‌های مناسـب شـغلی نمی‌بیننـد. شـکل‌گیری موسسـات و آموزشـگاه‌های مختلـف فنی‌محور کـه برنامه‌هـای متعـدد و متنوع مهارت‌آموزی را برای افراد تدارک دیده‌اند و بیشـتر در پایـان دوره مدرک وزارت علوم را به مهارت‌آموزان اعطا می‌کنند؛ حقیقت بارز این روزهای کشور است. سیستم آموزش و پرورش کشور که دانش‌آموزان را از هیچ نظر، برای حضور در جامعه و فرصت‌های شغلی آماده نکرده و نظام آموزش دانشگاهی نیز که همچنان با سرفصل‌های درسی قدیمی و منسوخ پابرجا است، نشان از بی‌کفایتی سیستم آموزشی کشور دارد. این ضعف، فرصت را برای درآمدزایی کلان آموزشگاه‌ها و موسسات مختلف فراهم کرده که به نظر می‌رسد باز هم بازنده این بازی، جوانان هستند.

از سـویی دیگر، کارآموزپروری یکی از سیاسـت‌های کارآمد مدیریت منابع انسانی در تمامی کشورها شناخته می‌شـود. پرورش افراد در جایگاه‌های مختلف شغلی و آماده‌سازی آنها با آموزش مهارت‌های موردنیاز و اهداف سـازمانی، روشی اسـت که در بسـیاری از کشورهای جهان، به‌عنوان مرحله آغازین حضور افراد متقاضی کار برشمرده می‌شود، اما در ایران، کارفرمایان تمایل زیادی به بهره‌کشـی از نیروهای بهره‌ور و کارآموز و در نهایت اخراج آنها دارند.

بنا به تمام موارد عنوان‌شـده، چرخه کاریابی و حتی کارآفرینی در کشور، از حلقه نخستین آن معیوب بوده و نه‌تنها دولت بستر مناسبی را برای هماهنگ‌سازی عرضه و تقاضا فراهم نکرده، بلکه سیسـتم آموزشی نیز، افراد را برای فرصت‌های شـغلی آزموده نمی‌کند. سودجویی افـراد در جایگاه‌هـای مختلف از متقاضیان شـغل نیز وجه تاریک دیگر این چرخه اسـت و در نهایت، امروز با حقیقت تلخ توهم اشتغال مواجهیم. جوانی که براساس توانایی و کارکرد خود دستمزد دریافت نکند، تورم به او مجال گذران زندگی نمی‌دهد و آینده شـغلی ناپایداری دارد، چگونـه می‌تواند خود را شـاغل و موثر در زندگی معرفی کند؟ دویدن بی‌حاصل با کوله‌باری از مشـکلات و دغدغه‌های مالی و اقتصادی، حق جوانان ایران نیست.

جوانان برای پیداکردن شغل، دست‌به دامن اینترنت شدند

قصه هزارویک شب کاریابی

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

کاریابی در تمامی کشـورهای جهان، چه توسـعه‌یافته و چه توسعه‌نیافته، به‌عنوان یک سلسله فعالیت‌های مهم در عرصه اشتغال شناخته شده و مسائل مربوط به این زمینه می‌تواند زمینه‌ساز تحقق بسـیاری از گشایش‌ها و حتی گره‌های اقتصادی باشـد. با تحولات روزانه فناوری، کاریابی و نیرویابی نیز در مسـیر تحول قرار گرفت و براسـاس آن، شیوه‌های سنتی رایج در این امر مانند آگهی در مطبوعات یا تبلیغات محیطی تا حد زیادی کنار زده شد. جوامع به فراخور میزان پذیرش فناوری، از بسـترهای جدید در بحث اشـتغال اسـتفاده کرده‌اند و ضمن بهره‌گیری از شیوه‌های جدید کاریابی، مشاغل مختلفی نیز در این بسترها شکل گرفته است. اینترنت سبب شد تا رابطه افراد با محیط کاری پیرامون خود، وسـیع‌تر و متنوع‌تر شـود و این یک دسـتاورد مهم اقتصادی برای کشـورها به حساب می‌آید. ایران نیز حدود یک دهه اخیر به‌سمت استفاده از این فناوری‌ها در فضـای کسـب‌وکار حرکت کـرده و برخی افراد عقیـده دارند تحولات چشـمگیری طی چند مـدت اخیـر در این زمینه رخ داده اسـت، اما تعـدادی دیگر نیز معتقدند باوجود راهگشـا بودن این فناوری‌ها، شـاهد معایب و ناکارآمدی مناسب این بسترها هسـتیم. هنوز جامعه گسترده‌ای از متقاضیان شـغلی، با فرصت‌های ارائه‌شده در بسترهای آنلاین و امکان کاریابی‌های این‌چنینی آگاهی ندارند. از سـویی دیگر، قشر سودجوی همیشه حاضر در صحنه نیز از فرصت کاریابی‌های آنلاین در فضاهای مختلف اسـتفاده کرده و کلاهبرداری‌های کلانی از جویندگان کار انجام شـده است. صمت به بهانه صحبت‌های رئیس دولت سیزدهم درباره موفقیت دولت در اشتغالزایی یک میلیونی امسـال ، نقش پلتفرم‌ها و مراکز کاریابی در پاسـخگویی به نیاز کارفرمایان و متقاضیان شغلی را مورد بررسی قرار داده و در این‌باره با کارشناسان امر به گفت‌وگو پرداخته است.

تورم، رشـد نرخ ارز، کاهش فرصت‌های شـغلی مناسب به‌ویژه برای جوانان متخصص، پایین بودن دسـتمزدها و سـایر مسـائل این‌چنینـی، کاریابـی و درآمدزایـی مناسـب را بـرای جوانـان با دشواری زیادی همراه کرده است

مراکز کاریابی کنار زده شده‌اند

در حال حاضر پلتفرم‌های مختلف، چه به‌صورت رسمی و تخصصی و چه غیرتخصصی، فضایی کم‌هزینه را برای انتشار آگهی کاریابی فراهم کرده و در این روند، مراکز تخصصی کاریابی کنار زده شده‌اند

حسـین سـاروخانی، نایب رئیـس انجمن مراکز کاریابی اتاق بازرگانی ایران و نایب رئیس پیشـین کانون مراکز کاریابی کشوری در گفت‌وگو با صمت به تاثیر شکل‌گیری پلتفرم‌های مجازی کاریابی در مسئله اشتغال پرداخت گفت: شکل‌گیری پلتفرم‌ها و فضای دیجیتال در بحث اشـتغال، امری است که از ۲ جنبه می‌توان آن را بررسی کرد.

در گام نخسـت باتوجه به پلتفرم‌های ایجادشده، به‌نظر می‌رسـد ترافیک در حـوزه فناوری افزایش یافته و بازار ظرفیت این تعداد از بسـترها را ندارد. از سـوی دیگـر، متقاضیان کار هنوز با شـیوه‌های جدیـد کاریابی آشـنایی ندارند و افـراد مختلفی اعـم از کارگـران یـا کسـانی کـه در حوزه‌های تکنولوژی فعال نیسـتند، از این فناوری‌ها استفاده نمی‌کننـد. جامعـه در حال گذار از دوره سـنتی به‌سـمت فناوری‌های جدید است، اما رویکرد افراد عادی با صاحبـان پلتفرم‌های مجازی، تفاوت دارد و این ۲ قشـر نگاه یکسـانی به این مسئله ندارند. وی ادامه داد: مهم‌ترین ایرادی که به شـکل‌گیری پلتفرم‌های آنلاین برای کاریابی می‌توان وارد کرد، ناکارآمدی آنها است.

در حال حاضر پلتفرم‌های مختلف، چه به‌صورت رسـمی و تخصصی و چـه غیرتخصصـی، فضایی کم‌هزینه را برای انتشار آگهی کاریابی فراهم کرده و در ایـن میان، مراکز تخصصـی کاریابی کنار زده شده‌اند.

تـا پیـش از این، مراکز رسـمی کاریابی، شـرح وظایف مشخصی داشـتند و نظارت‌های سختی بر عملکـرد ایـن مراکز وجود داشـت، البته همچنان این نظارت‌ها ادامه‌دار اسـت، امـا برای پتلفرم‌های جدیـد، این نوع دسـتورالعمل‌ها و نظارت‌ها وجود ندارد و در نهایت، مراکز کاریابی از میدان کنار زده شده‌اند.

▣ پلتفرم‌های کاریابی بی‌تخصص

سـاروخانی در ادامـه صحبت‌هـای خـود، نبود سـازماندهی مناسـب برای فعالیت‌های کاریابی را ناشی از نقص مدیریت دسـتگاه‌های دولتی عنوان کرد و توضیـح داد: با حذف شـدن مراکز کاریابی رسـمی و جایگزینـی آنها با پلتفرم‌هـای مختلف، بسـیاری از چارچوب‌هـای تخصصـی در مسـئله اشتغال و نیرویابی نادیده گرفته شده است.

در حال حاضر تعداد زیادی از پلتفرم‌ها، در عرصه کاریابـی به‌صورت مسـتقیم و غیرمسـتقیم فعال هسـتند. نه‌تنها پلتفرم‌های رسـمی کاریابی مانند ایران اسـتخدام، بلکه پتلفرم‌هـای مجازی دیگری ماننـد دیوار نیز به‌طورغیرمسـتقیم در بحث ایجاد ارتباط میان متقاضـی کار و کارفرما ارتباط برقرار می‌کند.

به این صورت که کارفرما با پرداخت حداقل‌ترین هزینه‌هـا، آگهـی اسـتخدام در سـایت دیـوار را بارگـذاری کـرده و این آگهی‌ها با جسـت‌وجویی سـاده بـرای جویندگان کار قابـل مشـاهده خواهد بود.

وی ادامـه داد: بـا کمرنگ شـدن نقـش مراکز کاریابی، بحث مشـاوره‌های شغلی و استانداردهای منابع نیروی انسـانی نادیده گرفته شـد، از این‌رو تمرکز بر شیوه‌های جدید کاریابی بر بستر فناوری، معایبـی به‌همراه دارد و مقصر اصلی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اسـت، چرا کـه این نهاد باید نظارت‌هـای خود بـر عمـل کاریابـی و نیرویابی مراکز و مشـاغل مختلف را تحت‌نظر داشـته باشد و رویکـرد خود نسـبت بـه این مسـئله را اصلاح کند.

▣ آمارسازی اشتغال

این کارشناس کاریابی، آمارسازی را یکی اقدامات دولت‌ها در ارایه آمار اشـتغال و نرخ بیکاری عنوان کرد و گفت: براسـاس آیین‌نامه‌های مختلف، مراکز کاریابی وظیفه دارند برای متقاضیان اشتغال سالانه به تعداد مشـخصی، پیشنهاد شغلی یافته و معذفی کنند.

این رویه در دولت‌های پیشـین هـم برقرار بود و رونـد جدیدی نیسـت، بنابراین مراکـز کاریابی مجبور هستند سـالانه آمارهای مطلوب وزارت کار را تحویل دهند و براساس آن آمارسازی کنند.

از طـرف دیگر، دولـت فراخوان داده کـه افراد متقاضی ایجاد مشاغل مختلف می‌توانند با مراجعه به سـایت وزارت کار، مجوزهای مدنظر خود را در قالب طرح تسـهیل اعطای مجوزهای کسـب‌وکار، طی مدت ۷ روز دریافت کنند.

تـا پیش از ایـن، گزینش و بررسـی افراد از نظر صلاحیت کارآفرینی بررسـی می‌شـد، اما در حال حاضر در راسـتای بالا رفتن میزان آمار کارآفرینی، این نظارت‌ها برداشته شده است.

وی افـزود: دسـتگاه‌های دولتی نیـز از آمارهای این‌چنینـی به‌دسـت آمده از بخش‌هـای مختلف، کارآفرینی یا میزان اشـتغال افراد جامعه را تحلیل و اعلام می‌کنند.

سـاروخانی خاطرنشـان کرد: تعاریـف جهانی متعـددی برای مفهوم فرد شـاغل عنوان شـده و براسـاس برخی از این تعاریـف، فردی که در طول هفته یک سـاعت کار کرده باشد، شاغل محسوب می‌شـود، از این‌رو مراکز کاریابـی معرفی‌نامه‌های صادرشـده برای افراد را به‌عنوان اشتغالزایی اعلام می‌کنند، هرچند ممکن است فرد پس از چند روز، علاقه‌ای به ادامه کار پیشنهادی نداشته و در نهایت بیکار شده باشد.

باوجـود تمام نکات مذکـور و جزئیات قابل‌تامل، دولـت این سـبک از اطلاعـات را به‌عنـوان آمار اشتغالزایی و کارآفرینی اعلام می‌کند.

▣ دروغی بزرگ به نام «آزمون استخدامی»

نایـب رئیـس انجمـن مراکـز کاریابـی اتـاق بازرگانی ایـران به برگزاری آزمون‌های اسـتخدامی مراکـز دولتی و خصوصی و کارکرد آنها اشـاره کرد و گفت: شـاید بتوانیم از آزمون‌های اسـتخدامی، به‌عنـوان دروغ بزرگ یاد کنیم.

در ابتدا لازم اسـت، بگوییم لغت اسـتخدام، بار حقوقی و تعریف مشخصی دارد که به‌دلیل ناپایدار بودن مشـاغل در حال حاضر، ایـن لغت کاربرد و کارکردی ندارد. امروزه بخش زیادی از قراردادهای کاری، کوتاه‌مدت و موقت بوده و در اصل، مشـاغل ناپایدار هستند.

بنابرایـن، اقدامـی بـه معنـای واژه اسـتخدام انجـام نمی‌شـود، حتـی اگـر از این مفهـوم نیز صرف‌نظـر کنیـم، مراکـز مختلـف خصوصـی و دولتـی سـالانه آزمون‌هـای جـذب و اسـتخدام زیادی برگـزار می‌کنند که این اقـدام درآمدهای میلیـاردی را بـرای نهادهـا و شـرکت‌ها به‌همراه دارد.

سـاروخانی تصریح کـرد: کارشناسـان معتقدند ایـن آزمون‌هـا خروجـی مطلوبـی نداشـته‌اند و شـاهد جـذب نیـروی کار از ایـن طریـق نیستیم.

در حال حاضر، نظارت مسـتقیم و آمار مشخصی درباره آنکـه هر صنعت یا شـرکت با چه درصدی از ظرفیـت نیـروی انسـانی کار می‌کننـد، وجود نـدارد. همچنیـن اطلاعاتـی در این‌بـاره که چه تعـداد از نیروی کار سـازمان‌ها از طریق آزمون یا روش‌هـای این‌چنینی جذب شـده‌اند، در دسـت نیست.

مهاجرت در دهکده جهانی

با تشدید وخامت شرایط اقتصادی کشور، طی یک دهه اخیر تب‌وتاب برقراری ارتباطات کاری با خارج از کشـور میان جوانان توانمند و متخصص بیشـتر شد.

درآمدهای ارزی به‌ویژه در زمان کاهش ارزش پول ملی، وجود فرصت‌های کاری بیشـتر و از این دست موارد، از مزایای برقراری ارتباطات کاری با خارج از کشور به‌شمار می‌روند.

در این راستا، شاهد افزایش همکاری‌های مختلف در قالب پروژه‌های کاری با شـرکت‌های خارجی یا حتی میل به مهاجرت از طریق دریافت پیشنهادات کاری بوده‌ایـم. فرصـت ایـن نـوع همکاری‌هـا را پلتفرم‌هـای مجـازی و جـا افتادن مفهـوم دهکده جهانی رقم زد.

حسن کرباسی، رئیس انجمن صنفی کاریابی‌های بین‌المللـی در گفت‌وگو با صمت، روند درخواسـت همکاری‌های بین‌المللی از سـوی متقاضیان داخلی را افزایشـی توصیف کرد و در این‌باره گفت: برقراری ارتباطـات کاری بـا شـرکت‌های خارجـی، طـی سـال‌های گذشته همواره وجود داشـته، اما با بدتر شـدن شرایط اقتصادی کشـور و کاهش ارزش پول ملی، تقاضا برای دریافت پروژه‌های کاری بین‌المللی بیشـتر شده است، حتی در این مدت نیز درخواست برای دریافت موقعیت شـغلی در خارج از کشـور و مهاجرت کاری، رشـد چشـمگیری داشته و تمامی این موارد را می‌توان متاثر از شرایط جامعه توصیف کرد.

وی ادامه داد: تورم، رشد نرخ ارز، کاهش فرصت‌های شغلی مناسب به‌ویژه برای جوانان متخصص، پایین بودن دستمزدها و سایر مسائل این‌چنینی، کاریابی و درآمدزایـی مناسـب را برای جوانان با دشـواری زیـادی همراه و از ایـن‌رو حداقل بخشـی از توجه خـود را بر همکاری با پروژه‌های بین‌المللی معطوف کرده‌اند.

▣ همکاری‌های بین‌المللی تعطیل شد

کرباسـی در ادامـه صحبت‌هـای خـود، بـه تاثیـر تحریم‌ها بـر تعامـلات کارجویـان ایرانی و کارفرماهـای خارجـی اشـاره کـرد و در این‌بـاره گفت: موقعیت‌های شـغلی مختلفـی مانند طراحی سـایت، برنامه‌نویسی در سـطوح مختلف، گرافیک و سـایر مواردی که انجام آنها بـه صورت دورکاری امکان‌پذیر اسـت، همواره جزو فرصت‌های شـغلی بین‌المللی محسـوب می‌شوند و افراد دارای این نوع تخصص‌ها می‌توانند سفارش پروژه از خارج دریافت کنند.

باوجود تمام مزایای این نوع کار، به‌دلیل تشـدید تحریم‌ها علیه ایران، دریافت دسـتمزدها تبدیل به چالشـی جدی برای افراد و کارجویان شـده است. رئیس انجمن صنفی کاریابی‌های بین‌المللی تصریح کـرد: تحریم‌های بانکی و بسـته شـدن سیسـتم نقل‌وانتقالات مالی برای ایران، سـبب شد تا افرادی

کـه با شـرکت‌های خارجی در تعامـلات کاری بودنـد، با بن‌بسـت‌های جدی برای دریافت دسـتمزدهای خود مواجه شوند.

وی افـزود: در ایـن فرآیند افراد مجبور شـدند با واسـطه‌ها و پرداخـت هزینه‌های بـالا، ارز دریافتی خـود به‌عنـوان دسـتمزد را وارد کشـور کننـد، حتـی در بسـیاری از مـوارد به‌دلیـل ایرانی بودن افـراد، شـرکت‌های خارجی با دسـتمزدی پایین‌تر کارجویـان را پذیرفته‌انـد و این یک ایراد اساسـی است.

بنابرایـن جوانانـی که دسـتمزد کافی نداشـته یا شـغل مناسـب در داخل کشـور پیـدا نکرده و چشـم امید به پروژه‌های مناسـب خارجی داشتند، بـا ایـن تحریم‌هـا، فشـارهای زیـادی را متحمل شده‌اند.

سخن پایانی

بـه نظر می‌رسـد پیدا کردن شـغل برای افراد متخصص، مسـتعد و کوشـا سـخت‌تر از افراد سـاده یا تحصیلکردگان در مقاطع عالی است و این گـروه گاهی درگیر شـدیدترین چالش‌ها هسـتند که نمی‌توان نسـبت به آنها بی‌تفاوت بود. نبود سـازکار صحیح و تخصصی برقراری ارتباط کارجویان با کارفرمایان، نبود آگاهی‌رسـانی گسـترده در بحث کارکرد مراکز و پلتفرم‌های کاریابی و مواردی از این دسـت سبب شده تـا کاریابی افراد چه در داخل و چه در خارج از کشـور تحت‌تاثیر قرار گیرد.

از سـوی دیگر، هرازچندگاهی، شـرکت‌های مختلـف مانند بانک‌ها و سـایر مراکز این‌چنینی دولتی و خصوصـی، آزمون‌هایی تحت‌عنوان آزمون‌های اسـتخدامی برگزار می‌کنند. تعداد کثیـری از افراد جویای کار و دارای صلاحیت‌هـای پایـه، بـه امید قبولی و اسـتخدام در این آزمون‌هـا شـرکت و مبالـغ زیادی را به‌عنـوان حق ثبت‌نـام پرداخت می‌کنند.

شـاید سال‌های قبل، بین کارمندان شـرکت‌ها و سازمان‌ها، افرادی را می‌یافتیم که با آزمون اسـتخدام شده باشند، اما طی سال‌های اخیر، آزمون‌هـای اسـتخدامی تبدیل بـه راه درآمدزایی نه‌تنهـا برای بخش خصوصی، بلکه برای بخش دولتی شده و با این وجود، همچنان جوانان زیادی به امید واهی یافتن شـغل مناسـب و متناسب با رشته تحصیلی خود، در این آزمون‌ها شـرکت می‌کنند؛ این یک کلاهبرداری آشکار و سوءاستفاده از ناچاری افراد است، اما هیچ نهادی پاسخگوی آن نیست.

قول دولت مبنی بر ایجاد اشتغال یک‌میلیون نفری محقق شد

تعصب بر تحقق خیالی

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

بودجه ۱۴۰۲ سرانجام با همان تشریفاتی که قرار بود خیلی قبل‌تر از این طی شود، تقدیم مجلس شد و دولت سیزدهم به دفاع از آن پرداخت؛ دفاعی که موج انتقادات زیادی را به‌همراه داشت. یکی از آمارهایی که توسط رئیس‌جمهوری در مجلس اعلام شد، میزان اشتغالزایی بود. سید ابراهیم رئیسی با اشاره به اینکه در حال حاضر شرایط نشان‌دهنده رشد سرمایه‌گذاری، کاهش تورم و رشد تولید است که نشانه خوبی محسوب می‌شود و شاهد رشد تولید و ابزار تولید هستیم، ادامه داد: ۵ درصد رشد تولید و بیشتر از ۵ درصد رشد تجهیزات تولید را داریم که زمینه رشد محسوب می‌شوند. رشد اشتغال و کاهش بیکاری را داریم که نشان می‌دهد سمت‌وسوی دولت در جهت تحقق بودجه ۱۴۰۱، برنامه‌های دولت و سیاست‌های مصوب است. قول اشتغال یک‌میلیون‌نفری دولت براساس مستندات مانند کد ملی، کد بیمه و محل اشتغال، محقق شده است. آمار ارائه‌شده ازسوی رئیس‌جمهوری کمی تعجب‌برانگیز است، زیرا بررسی دقیق‌تر تحولات بازار کار در چند سال اخیر، بیانگر تداوم شرایط نامطلوب اقتصادی و بحران بازار کار است. با بررسی عملکرد بازار کار در کنار تحولات کلان اقتصادی می‌توان تصویر دقیق‌تری از وضعیت اشتغال و بیکاری به‌دست آورد. آمارهای افزایشی جای خود اما آماری از اشتغال از بین رفته نیز دارید؟ صمت در این گزارش به بررسی وضعیت اشتغال در اصناف پرداخت.

عکس: آیدا فریدی

در حال حاضر شرایط نشان‌دهنده رشد سرمایه‌گذاری، کاهش تورم و رشد تولید است که نشانه خوبی محسوب می‌شود

بی‌خبری و خوش‌خبری!

بازار کار در کشور ما آمار شفاف و دقیقی ندارد که یکی از دلایل آن می‌تواند فقدان سامانه جامع اطلاعات بازار کار در همه استان‌های کشور باشد؛ اما نداشتن آمار در همه موارد هم بد نیست، گاهی خوش‌خبری در بی‌خبری است.

به‌تازگی آمارهای شیرینی در زمینه اشتغال مطرح شده که با واقعیت جامعه فاصله فراوانی دارد. افزایش اشتغال در حوزه اصناف ارتباط مستقیمی با قدرت خرید مردم دارد.

هنگامی که مردم در وضعیت معیشتی مطلوبی به‌سر نمی‌برند، قطعا بودجه آنها کفاف تمامی هزینه‌ها را نمی‌دهد و در نتیجه بیشتر واحدهای صنفی ما به تعطیلی فکر می‌کنند. از سوی دیگر افزایش حقوق‌ها است که باتوجه به کاهش میزان تقاضا در بازار، نقدینگی چندانی برای صاحبان کسب‌وکار نمی‌گذارد؛ در نتیجه به تعدیل نیرو می‌پردازند.

باتوجه به موارد ذکرشده آماری که ازسوی رئیس‌جمهوری مطرح شده عجیب به‌نظر می‌رسد. البته اخیرا سید صولت مرتضوی، وزیر کار نیز اعلام کرد: از ابتدای دولت سیزدهم تاکنون حدود یک میلیون فرصت شغلی و بیمه‌شده جدید ایجاد شده است.

کاهش اشتغالزایی در اصناف

قاسم نوده‌فراهانی، رئیس اتاق اصناف ایران درباره تعطیلی واحدهای صنفی در سال ۱۴۰۱ به صمت گفت: میزان اشتغالزایی در اصناف در سال جاری نسبت به سال‌های گذشته بسیار کمتر شده است. وضعیت بد بازار، نوسانات نرخ ارز و سرمایه در گردش موجب افزایش قیمت‌ها در بازار می‌شود. از سوی دیگر اکنون راه‌اندازی یک واحد صنفی هزینه سنگینی دارد که هر شخصی از پس آن برنمی‌آید. موضوعات ذکرشده مسائلی است که موجب کاهش اشتغالزایی در اصناف شده است.

البته باید تاکید کنم در حال حاضر روند اشتغالزایی در اصناف نسبت به زمانی که کشور درگیر کرونا بود بهبود یافته است.

وی با اشاره به چالش‌هایی که در مسیر صدور مجوز برای راه‌اندازی واحد صنفی ایجاد می‌شود، افزود: در روند صدور مجوز دو چالش جدی بهداشت و استعلام از دارایی وجود دارد. امیدواریم با پیگیری‌های صورت گرفته فرآیند صدور مجوز تسهیل شود و استعلام‌های لازم در زمان کوتاه به‌دست اتاق اصناف برسد.

در اتاق اصناف هیاتی با نام هیات عالی نظارت وجود دارد که تمام دستورالعمل‌ها را موردبررسی قرار می‌دهد و سپس به‌صورت یک مصوبه تایید می‌کند. قانون تسهیل صدور مجوز کسب‌وکار در کشور یک قانون کامل و همگانی است، اما در برابر آن، قانون نظام صنفی را داریم که ما معتقدیم هیات مقررات‌زدایی این قانون را در تعیین مقررات در نظر نگرفته است.

هم‌اکنون در کشور ۳ میلیون واحد صنفی، ۸ هزار اتحادیه و ۴۰۰ اتاق اصناف وجود دارند که به کنترل و نظارت بر عملکرد صنوف می‌پردازند.

سامانه ایرانیان اصناف

رئیس اتاق اصناف ایران درباره سامانه ایرانیان اصناف اظهار کرد: سامانه ایرانیان اصناف در حالی راه‌اندازی شد که زیرساخت‌های آن برای ۴۰۱ اتاق اصناف و ۷ هزار و ۲۷۴ اتحادیه فراهم نشده بود و هنوز هم با مشکلات زیادی مواجه است.

در این میان موضوع استعلام برمبنای ماده ۱۶۸ مالیات نیز مطرح شد و به همین دلیل ما مجبور بودیم برای دریافت پاسخ هر استعلام ماه‌ها صبر کنیم، چون پاسخ استعلام‌ها بسیار دیر می‌آمد یا اصلا پاسخی داده نمی‌شد.

در کنار این معطلی‌ها موضوع قطعی اینترنت و کندی آن هم وجود داشت. همه این عوامل باعث شد در یک سال اخیر اصناف برای دریافت پروانه کسب بین ۳ تا ۶ ماه معطل شوند.

در واقع یکی از دلایل اصلی تاخیر در صدور پروانه‌های کسب، این سامانه است. پیش از راه‌اندازی سامانه اتحادیه‌ها در مدت ۱۰ تا ۱۵ روز جواز کسب متقاضی را صادر می‌کردند.

گفتنی است در راستای رفع مشکل سامانه ایرانیان اصناف، سامانه نوین اصناف که سامانه‌ای برای تسهیل امور مربوط به قانون نظام صنفی کشور است آغاز به کار خواهد کرد. در بستر این سامانه متقاضیان پروانه کسب می‌توانند تقاضای خود را به‌صورت سیستمی ثبت و پس از طی فرآیند لازم و تایید سیستمی، پروانه کسب واحد صنفی خود را دریافت و کسب‌وکار خود را راه‌اندازی کنند.

بازار کار در کشور ما آمار شفاف و دقیقی ندارد که یکی از دلایل آن می‌تواند فقدان سامانه جامع اطلاعات بازار کار در همه استان‌های کشور باشد

تعطیلی کارگاه‌های مبلمان

علیرضا عباسی، رئیس اتحادیه درودگران و مبل‌سازان درباره میزان اشتغالزایی در سال ۱۴۰۱ در صنعت مبلمان به صمت گفت: صنعت مبلمان ۱۰ درصد کل اشتغال کشور را به خود اختصاص داده است. کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه نیز اهمیت خاصی برای این صنعت به‌دلیل اشتغالزایی خوب و صادرات آن قائل هستند، اما اکنون در کشور ما هیچ توجهی به این صنف نمی‌شود. متاسفانه نبود نظارت کافی و افزایش تعداد دلالان در تامین مواد اولیه، موجب تعطیلی بسیاری از کارگاه‌ها شده، این در حالی است که در سال جاری بسیاری از فعالان این حوزه تصمیم به تعطیلی کارگاه خود دارند و عده‌ای نیز تعطیل شده‌اند.

وی با اشاره به وجود دلالان در بازار مبلمان اظهار کرد: دستگاه‌های نظارتی هیچ نظارتی بر عملکرد تامین‌کنندگان مواد اولیه ندارند و مواد اولیه موردنیاز این صنف دچار افزایش نرخ بی‌رویه شده، این در حالی است که مواد اولیه مورداستفاده صنف و صنعت مبلمان با افزایش نرخ ارز دچار افزایش می‌شود، اما با روند کاهشی ارز هیچ تغییری در نرخ آن رخ نمی‌دهد.

کاهش قدرت خرید

عباسی با اشاره به کاهش قدرت خرید مردم بیان کرد: در حال حاضر بازار مبلمان در شرایط بسیار بدی قرار دارد و بسیاری از مردم قدرت خرید مبلمان را ندارند و شاید تنها بازار فروش این کالا به فروش محصولات چوبی برای تکمیل جهیزیه محدود شده باشد. برای مثال در سال‌های قبل یک کارمند یا کارگر با ۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان می‌توانست یک دست مبل راحتی بخرد، اما امروز نرخ همین کالا ۴۵ میلیون تومان است؛ بنابراین تقاضا در بازار مبلمان به‌شدت کاهش یافته است.

از سوی دیگر فضای نگهداری یک دست مبل حدود ۳۵ متر است و از سوی دیگر کاهش تقاضا موجب پر شدن ظرفیت انبارها شده است.

افزایش حقوق سودی ندارد

رئیس اتحادیه درودگران و مبل‌سازان درباره تاثیر افزایش حقوق‌ها بر تعدیل نیروی کار گفت: در مجموع با افزایش حقوق مخالف هستیم، زیرا این اقدام نه به نفع کارگر است و نه کارفرما. افزایش حقوق باوجود افزایش هزینه‌ها سودی به حال افراد ندارد و تنها موجب تعدیل نیرو می‌شود.

اشتغالزایی اخلاقی

مجتبی شادلو، نایب رئیس اتحادیه باغداران تهران درباره میزان اشتغالزایی در سال جاری در حوزه باغداری به صمت گفت: ترک کسب‌وکار در حوزه باغداری کمی با سایر مشاغل متفاوت است.

در این بخش مالکان و بهره‌برداران به‌دلیل زحمات زیادی که برای باغ‌ها کشیده می‌شود تا به مرحله محصول‌دهی برسد، نمی‌توانند باغ‌های خود را رها کنند.

از سوی دیگر درختان از لحاظ دینی و قانونی دارای ارزش خاصی هستند؛ در نتیجه باغداران تا حد امکان در مقابل تورم و افزایش هزینه‌های تولید ایستادگی می‌کنند. وی در ادامه گفت: در حقیقت اگر باغداران این شغل را رها نمی‌کنند، به‌دلیل اهمیت حوزه کشاورزی در همه بخش‌ها و مسائل اخلاقی است؛ در غیر این صورت دلایل زیادی وجود دارد که این شغل را رها کنند.

جوانان تازه‌کار حمایت نمی‌شوند

نایب رئیس اتحادیه باغداران تهران با اشاره به ناامیدی کشاورزان و باغداران گفت: امیدواریم در سال آینده بقای این دسته از مشاغل به‌سختی صورت نگیرد.

افراد باتجربه در حوزه باغداری حاضرند به هر قیمتی به این فعالیت بپردازند، اما جوانان تازه‌کار نمی‌توانند با کسب درآمد اندک بسازند، این در حالی است که نه در زمان تولید و نه در زمان برداشت حمایتی ازسوی دولت انجام نمی‌شود و این مسئله به نفع اقتصاد ما نیست، چراکه باغدار و کشاورزان را سرخورده می‌کند و رغبتی برای تولید باقی نمی‌ماند.

تعطیلی برخی از اصناف در سال ۱۴۰۲

رضا کنگری، رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی تهران درباره میزان اشتغالزایی اصناف در سال ۱۴۰۱ به صمت گفت: خوشبختانه در سال ۱۴۰۱ شاهد تعطیلی واحد صنفی از اعضای خودمان نبوده‌ایم. البته گله‌های بسیاری از اعضای صنف شنیده می‌شود که بخش اعظم آن مربوط به موضوع مالیات است. باتوجه به افزایش قیمت‌های روزانه و رکود حاکم بر بازار نارضایتی بسیاری در اصناف وجود دارد.

وی پیش‌بینی خود از فعالیت اعضای صنف در سال ۱۴۰۲ را این‌گونه بیان کرد: در سال ۱۴۰۲ باتوجه به تورم‌های به‌وجود آمده و نارضایتی‌ها به‌ویژه درباره موضوع مالیات ممکن است شاهد تعطیلی برخی اصناف باشیم. اصناف هنگامی که درگیر عدم تناسب بین درآمد و هزینه‌ها می‌شوند، به تعطیلی فکر می‌کنند؛ در نتیجه احتمال می‌رود در سال ۱۴۰۲ نقل‌وانتقالات و تعطیلی‌هایی باتوجه به موارد ذکرشده داشته باشیم.

از بازار شب عید چه خبر؟

رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی تهران درباره بازار شب عید گفت: از آنجا که هیچ کمبود کالایی در بازار نداریم، دولت برنامه خاصی برای تنظیم بازار در اسفند و بازار شب عید ندارد. اگر نوسانات ارزی جدیدی در بازار رخ ندهد افزایش نرخ جدیدی تا عید در بازار بنکداری نخواهیم داشت.

سخن پایانی

چند روزی از ارائه آمار جدید دولت سیزدهم می‌گذرد؛ آماری که از تحقق وعده اشتغال یک‌میلیون نفری در سال ۱۴۰۱ خبر می‌دهد.

حال سوال این است که با تعطیلی بسیاری از واحدهای صنفی در دوران شیوع کرونا و تعطیلی واحدهای صنفی دیگر در دوران تورم و گرانی این آمار طلایی رشد اشتغال از کجا آمده است؟

این رشد در اشتغالزایی چگونه حاصل شده است؟ اصلا فرض را بر درستی این آمار می‌گذاریم؛ آیا این افزایش اشتغال توانسته سیل عظیمی بیکاری‌ها در پی کرونا و گرانی را جبران کند؟ بهتر نیست اگر وعده‌ای محقق نشده به‌جای اظهارنظر غیردقیق به فکر جبران آن باشیم!

یادداشت

راهی برای امرار معاش

علی فاضلی
عضو اتاق اصناف تهران

براساس قانون، فعالان صنفی برای شروع کسب‌وکار، نیاز به دریافت مجوز از اتحادیه مربوطه یا اماکن، شهرداری، وزارت کشور، اتاق‌های اصناف و بازرگانی و... دارند. متقاضیان بنا بر نوع فعالیت باید اقدام به کسب از مراجع قانونی مربوطه، مجوز کنند. در این بین، گاهی موازی‌کاری برای صدور مجوز کسب برای برخی مشاغل دردسرهایی ایجاد می‌کند و برخی دیگر با ابهاماتی در نحوه و مرجع صدور مجوز مواجهند. مشاغل کاذب، از جمله این گروه هستند که ظاهرا فعالیت و صدور مجوز آنها زیر نظر هیچ اتحادیه و صنفی نیست. بسیاری از موسسه‌هایی که تاسیس می‌شوند هم همین وضعیت را دارند. باوجود کسب‌وکار غیرقانونی این دست از فعالان بازار، نه می‌توان مانع از فعالیت آنها شد و نه می‌توان واقعیت‌ها را نادیده گرفت.

سال‌های سال است دستفروشان مشغول کار هستند و هیچ وقت ساماندهی درستی درباره این فعالان انجام نشده است. در ساده‌ترین مثال با نگاهی به میدان ولیعصر تهران متوجه می‌شوید تمام پیاده‌رو در اختیار دستفروشان قرار دارد. آیا این مشاغل به‌واسطه دریافت مجوز در سامانه سازمان مربوطه ثبت شده‌اند؟ آیا کالای مجاز می‌فروشند؟

در بسیاری از موارد، شاهد فروش کالاهای قاچاق توسط دستفروشان هستیم. این موضوع، تنها در تهران جریان ندارد و در تمام شهرهای کشور مشاهده می‌شود. زمانی که دستفروشان با پهن کردن بساط در پیاده‌رو سد معبر و مشکلاتی برای رفت‌وآمد در معابر عمومی ایجاد می‌کنند، این روند حتی ممکن است باعث بروز مشکلات اجتماعی و اخلاقی بین رهگذران شود.

برای مقابله با پدیده دستفروشی و ساماندهی این‌گونه مشاغل، قوانین زیادی وجود دارد، اما اراده‌ای برای این کار وجود ندارد و هر روز شاهد بروز مشکلات بیشتری در این حوزه هستیم. از سوی دیگر، باوجود قوانین گوناگون، نظارت بر عملکرد دستفروشان نیز با کاستی‌هایی همراه است. هرچند در چند سال گذشته، شهرداری اقداماتی برای ساماندهی این مشاغل انجام داده، اما کافی نبوده است.

بخش دیگری از مشاغل کاذب مربوط به گروهی در شرکت‌های خدماتی است که دارای عناوین گوناگونی هستند. متاسفانه شکایت‌های زیادی در این زمینه به اتاق‌های اصناف شده، اما اتاق‌های اصناف در بررسی این شکایت‌های مردمی، از اطلاعات کافی برخوردار نیستند و به همین دلیل، ابزار لازم برای برخورد با آنها وجود ندارد. در اصل ساختار یا سازمانی ثبت‌شده برای فعالیت این‌گونه شرکت‌ها در دل اتحادیه‌های صنفی وجود ندارد. بارها از سوی اتاق اصناف، این موضوع پیگیری شده، اما نتیجه‌ای نداشته است.

به‌عنوان نمونه اتاق اصناف برای شرایط و نحوه فعالیت افرادی که از سوی این موسسات به‌عنوان «گریه‌کن» یا «ساقدوش» کرایه می‌شوند، ابهاماتی دارد. برای اصناف این سوال مطرح است که آیا این شرکت‌ها برای ارائه این خدمات مجوز دارند؟ این مجوز از کدام نهاد گرفته شده است؟ باوجود درخواست‌های مکرر اتاق اصناف، کسی نیست به‌طور شفاف این موضوع را توضیح دهد؛ بنابراین به‌نظر می‌رسد دولت، وزارت صنعت، معدن و تجارت و کمیته نظارت بر اصناف در هر شهر و شهرستان باید در این زمینه اقدام کنند و این اقدامات باید با هماهنگی اتاق‌ها انجام شود.

در فرآیند اخذ مجوز و سازکار ساماندهی مشاغل، اتحادیه‌های صنفی تحت نظارت اتاق‌های اصناف، موظف به صدور مجوز برای بنگاه‌های کوچک و متوسط صنفی هستند. گروه دیگری نیز در بدنه مشاغل قرار دارند که ظرفیت لازم برای ایجاد بنگاه را ندارند و از فضای شهری برای فروش کالا استفاده می‌کنند. مانند مشاغل خانگی که ذات این فعالیت اقتصادی، هیچ مشکلی ندارد و راهی برای امرارمعاش است.

اما این رویه باعث بروز مشکلات دیگری می‌شود. بر همین اساس شهرداری با کمک وزارت کار موظف است برای این افراد، اماکن خاصی را در نظر بگیرد تا در روزهای مشخصی به‌طور سازمان‌یافته به فعالیت بپردازند. مانند آنچه در جمعه‌بازار یا شنبه‌بازارها اتفاق می‌افتد. شنبه‌بازارها با مجوز کمیته‌ای شامل نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق اصناف برگزار می‌شوند.

در نهایت برای ساماندهی دستفروشان راهی جز همکاری سازمان‌ها و نهادهای یادشده نداریم و وجود دستفروشان برای امرارمعاش نیز واقعیتی انکارناپذیر است.

یادداشت

نبود اطلاعات شفاف از بازار ملک

حسین عبده‌تبریزی
کارشناس اقتصاد

می‌دانیم که امروز بخش مسکن به یک کالای پس‌اندازی و سرمایه‌گذاری تبدیل شده است. املاک و مستغلات، نزدیک‌ترین محصول به بازار مالی و کالایی است که ویژگی یک محصول مالی را دارد و دارایی محسوب می‌شود.

پس از تحولات مهمی که از سال ۲۰۰۰ در اقتصاد جهانی رخ داد، صندوق‌های بازنشستگی و سرمایه‌گذاری این فرصت را پیدا کردند که در این بازار و این بخش از اقتصاد سرمایه‌گذاری کنند.

پس از سال ۹۷، گرایش‌ها به بازار املاک و مستغلات شدت گرفت و ادامه پیدا کرد، به‌طوری‌که در ماه‌های اخیر که شرایط کشورمان عادی نبود، نرخ مسکن و املاک صعودی بوده است. در چند ماه گذشته با اینکه معاملات مسکن قابل‌توجه نبوده، اما قیمت‌ها افزایش یافته است.

در برخی شهرها و مناطق، شاهد رشد حبابی نرخ مسکن هستیم، برای مثال، نرخ مسکن طی ۴ سال گذشته تا ۱۰ برابر افزایش یافته است. حال سوال اصلی این است که چرا باوجود کمبود نقدینگی و توان کم مردم برای خرید خانه، نرخ مسکن همچنان رو به رشد است؟

موضوع این است که در حوزه تقاضا مسکن در کشور با بحران مواجهیم و علت نبود توان خرید مسکن در شهرهای بزرگ این است؛اول اینکه به مردم وام نمی‌دهند و دوم اینکه از اساس، مردم توان پرداخت اقساط وام‌ها را ندارند. در حال حاضر نرخ خانه در تهران با حداقل شرایط بیش از یک میلیارد تومان است و درصد زیادی از مردم تهران، توان این خرید را ندارند.

وقتی در بخش مسکن به بن‌بست می رسیم، دولت شروع به اجرای طرح‌های مسکن می‌کند، اما کشور دیگر منابعی برای طرحی مانند مسکن مهر ندارد و راه‌حل‌های کاهش مشکلات مسکن در کشور ساده و راحت نیستند.

قیمت مسکن در ایران یا کشورهایی مانند سوریه گاهی بالاتر از متوسط نرخ مسکن در کشورهای اروپایی است. املاک، این ویژگی را دارد که از سقف قیمتی هم جلوتر بزند و به همین دلیل در شهری مانند دمشق که مشکلات این کشور از ایران هم بیشتر است، گران‌ترین قیمت‌ها در بخش مسکن وجود دارد و نرخ ملک در دمشق از متوسط قیمت‌ها از اروپا بیشتر است.

معمایی وجود دارد، مبنی بر اینکه اقتصاددانان از رشد بسیار بالای نقدینگی شکوه می‌کنند، در حالی که وقتی با صاحبان کسب‌وکارها صحبت می‌کنید، از نبود نقدینگی سخن می‌گویند! حجم بالای نقدینگی مطابق آمار غیرقابل‌انکار است، اما مهم‌ترین مسئله آن است که نقدینگی وارد بخش واقعی نشده و به‌جای آن، دارایی‌ها را هدف قرار داده است. بنابراین، فضای کلان اقتصادی شرایطی داشته که اقتصاد رشد نکرده و نقدینگی تنها منجر به تورم سنگین بازار ملک شده است. اگر نرخ یک زمین، هزار برابر هم شود، حتی یک شغل هم به اقتصاد اضافه نمی‌شود. بالا رفتن هزینه ساخت، یکی دیگر از عوامل افزایش نرخ مسکن است که البته به‌تنهایی نمی‌تواند این سطوح قیمتی را توضیح دهد.

موضوع دیگر، معاملات صوری است که گاه با هدف پولشویی انجام می‌شود. در این نوع معاملات، بدون آنکه حتی پولی بین افراد جابه‌جا شود، مالکیت ملکی تغییر می‌کند و درصد کمی از کل معاملات مسکن بر نرخ سایر املاک تاثیر می‌گذارند. به‌عبارت دقیق‌تر، این معاملات به‌دلیل آنکه توسط خریدار واقعی انجام نمی‌شوند و صوری هستند، قیمت‌های بالاتری را ثبت می‌کنند.

چالش بعدی، مسئله کمبود زمین در تهران است. تمرکز امکانات در تهران و نبود زمین کافی، باعث می‌شود نرخ زمین به‌عنوان بخش اصلی بهای تمام‌شده املاک بالا می‌رود. این موضوع به سایر شهرها نیز سرایت پیدا می‌کند و تورم عجیب ملک را رقم می‌زند.

نبود اطلاعات شفاف از بازار ملک، عامل دیگری است که به بالا رفتن قیمت‌ها کمک می‌کند. اینکه نمی‌دانیم در واقع، عرضه و تقاضا چقدر است، چه تعداد خانه خالی وجود دارد و چه کسانی در حال معامله ملک هستند، بر قیمت‌ها اثرگذار است و منجر به رشد افسارگسیخته نرخ مسکن می‌شود.

نقش صنعت ساختمان در اشتغالزایی بررسی شد

تندباد بیکاری در ساخت‌وساز

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

در رابطه با رونق اشتغالزایی نباید نقش صنایع را نادیده گرفت، چرا که صنایع به‌دلیل گستردگی دامنه‌های فعالیت در بخش‌های مختلف، اثر بسیاری در ایجاد اشتغال دارند. یکی از صنایعی که اثرگذاری غیرقابل‌انکاری در ایجاد شغل دارد، ساختمان‌سازی است و طبق آمارها در حال حاضر بیش از ۳ میلیون نفر در سطح کشور در مشاغل مربوط به بخش ساختمان فعالیت دارند. البته با توجه به اینکه پروژه‌های متعدد ساخت مسکن طی یک سال اخیر در دستور کار دولت سیزدهم قرار گرفته، احتمال افزایش تعداد شاغلان در فعالیت‌های بخش ساختمان وجود دارد. این در حالی است که رکود در تولید بخش مسکن در سال‌های اخیر دلیلی بر کاهش تعداد نیروی کار در این صنعت همچون سایر صنایع بوده، اما اکنون شرایط تغییر کرده و شاهد بازگشت دوباره رونق به این بخش هستیم. با در نظر گرفتن اینکه شعار امسال نیز تعیین شده و دولت سیزدهم تاکیدات بسیاری روی ساخت انواع مسکن دارد، با رونق ساخت‌وساز در بخش مسکونی و به تبع ساختمان‌سازی تجاری و اداری، علاوه بر اینکه شاهد رونق صنعت ساختمان‌سازی در کشور خواهیم بود، به میزان شاغلان این صنعت هم افزوده می‌شود که کمک بزرگی برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور در شرایط کنونی که گرفتار تحریم و تورم است، خواهد بود. صمت در این گزارش نقش صنعت ساختمان در اشتغالزایی را بررسی کرده است.

عکس: صمت

لزوم حمایت جدی از کارآفرینان در صنعت ساختمان

صنعت ساختمان از بزرگ‌ترین صنایع هر کشور محسوب می‌شود و حدود یک‌سوم گردش مالی از این طریق تامین می‌شود. به‌همین دلیل، می‌توان ساختمان‌سازی را مادر صنایع دانست. گذشته از وابستگی اقتصادی و گردش مالی به صنعت ساختمان، میلیون‌ها نفر از افراد جامعه در بخش‌های مختلف این حوزه مشغول به فعالیت هستند و به‌نوعی در این صنعت نقش دارند. به‌طور طبیعی این افراد، خانواده و وابستگانی دارند که از راه ساختمان‌سازی امرار معاش می‌کنند.

بنابراین، جامعه وابسته به صنعت ساختمان، آمار قابل‌توجهی را از آن خود کرده‌اند. در سال‌های اخیر، وجود تحریم‌های پی در پی و مشکلاتی که این صنعت را تهدید کرده، سبب شده که نیاز به اشتغال و موقعیت‌های اشتغالزا، بیش‌تر از قبل احساس شود، زیرا شرایط اقتصادی نامساعد، سبب کاهش فعالیت‌های ساخت‌وساز و افزایش نرخ بیکاری شده و این موقعیت مناسب‌ترین راه اشتغالزایی است.

در صنعت ساختمان، فضای کاری بسیار زیادی وجود دارد. از تامین‌کننده مواد اولیه مصالح ساختمانی تا مهندسان، صاحبان املاک و... هزاران موقعیت شغلی در این صنعت موجود هستند که می‌توان با سرمایه‌گذاری اندک در هرکدام، باتوجه به ظرفیت آنها اشتغالزایی کرد. به‌عبارتی، اگر یک صنعت مانند ساختمان موردحمایت قرار بگیرد، می‌تواند با سرمایه‌های اندک، موقعیت‌های شغلی بسیار متنوعی را که به دلایل مختلف از بین رفته یا کم شده‌اند، از نو ایجاد کنند و کم‌کم حوزه‌های کاری را گسترش دهند. صمت در این گزارش اهمیت موضوع اشتغالزایی در ساخت‌وساز را بررسی کرده است.

تاثیر قابل توجه بازار مسکن در اشتغالزایی

شهریار شقاقی، کارشناس بازار مسکن در رابطه با اشتغالزایی در صنعت ساختمان به صمت گفت: بازار مسکن یک بخش مولد است که تاثیر بسزایی در اشتغالزایی می‌گذارد، اما گاهی نظرات متفاوتی از این حیث عنوان می‌شود که با افزایش سرمایه‌گذاری در بخش مسکن، تعداد شاغلان افزایش نمی‌یابد، زیرا سرمایه‌گذاری در این بخش، با اتمام فعالیت ساختمانی به سرمایه یا دارایی در بخش‌های دیگر تبدیل می‌شود و در صنعت ساختمانی انباشت نمی‌شود.

وی در ادامه افزود: لازم است، بپذیریم که این موضوع در صورتی اتفاق می‌افتد که ساخت مسکن به‌صورت مقطعی افزایش پیدا کند. در این حالت، سرمایه‌گذاری بخش مسکن به‌سمت دیگری هدایت و به‌طور عمده به دارایی مستغلاتی تبدیل می‌شود و پس از آن، باوجود جذب ارزش‌افزوده از بخش‌های دیگر، هیچ‌گونه اشتغالی را ایجاد نمی‌کند؛ این اتفاق در بیشتر کشورهای دنیا که با مشکل بر هم خوردن تعادل در عرضه و تقاضای مسکن روبه‌رو نیستند، در حال رخ دادن است.

این کارشناس تصریح کرد: اما این موضوع برای ما صدق نمی‌کند، چرا که کشور ما به‌قدری نیاز به ساخت‌وساز دارد که ممکن است،رفع این نیاز به ساخت و ساز، ده‌ها سال طول بکشد. همچنین در ایران چیزی در حدود ۷۰ درصد از بافت ساختمانی را بافت فرسوده تشکیل می‌دهد و به‌دلیل مهاجرت جمعیت روستایی، شهرهای بزرگ در حال گسترده شدن هستند، از این‌رو ساخت مسکن در کشور ما از حالت مقطعی خارج و به یک نیاز دائمی تبدیل شده، در نتیجه افزایش تولید و سرمایه‌گذاری در بخش مسکن می‌تواند به یک بازوی محرک برای اشتغالزایی تبدیل شود. شقاقی با تاکید بر این موضوع که تمایل نداشتن پیمانکاران به ساخت‌وساز و کاهش سرمایه‌گذاری در بخش مسکن، عامل مهمی در لطمه زدن به اشتغال صنعت ساختمان شده است، به صمت توضیح داد: سرمایه‌گذاران به‌دلیل نابسامانی‌هایی که در بخش اقتصادی کشور حاکم است، تمایلی به ورود به بخش تولید و مسکن ندارند، چرا که برگشت پول از این بازارها بسیار دشوار است، از این‌رو انگیزه بیشتری برای ورود به بازارهای مالی موازی اعم از طلا و ارز دارند که قابلیت نقدشوندگی سریع‌تری دارند و با ریسک کمتری همراه هستند.

وی در پایان گفت: دولت باید با عقد قراردادهای گوناگون و همکاری با پیمانکاران، زمین موردنیاز برای ساخت‌وساز را تامین کند و از پیمانکاران بخواهد در چارچوب این ضوابط فعالیت کنند و به تولید مسکن در کشور سرعت ببخشند. همچنین، باید با برنامه‌ریزی و توجه به اصلاحات اقتصادی، مسیر سرمایه‌گذاری را برای بخش خصوصی هموار کند. اگر این اتفاق رخ دهد، یکی از اصلی‌ترین گزینه‌های سرمایه‌داران، ورود به بخش تولید است، در نتیجه با این اتفاق، صنعت ساختمان رونق می‌گیرد و رشد روزافزون اشتغالزایی در بخش‌های مولد به‌ویژه مسکن را شاهد می‌شویم، بنابراین نباید از سهم صنعت ساختمان‌سازی در اشتغالزایی غافل شد و برای توسعه آن لازم است به برنامه‌ریزی اصولی و کارشناسی، در راستای فراهم‌سازی زیرساخت‌های لازم، پرداخته شود.

> اکنون که دولت با مشکل مالی روبه‌رو است، همه دستگاه‌ها باید با یکدیگر هماهنگ باشند و با شناسایی امکانات و ظرفیت‌های کشور در راستای اشتغالزایی حرکت کنند

توان بالای صنعت ساختمان در ایجاد شغل

محمد عطاردیان، کارشناس مسکن در رابطه با این موضوع به صمت گفت: مباحثی از جمله ایجاد اشتغال برای بیش از یک‌میلیون نفر و نهضت ملی مسکن مطرح است، در صورتی که بخش ساخت‌وساز فعال شود، تعداد بسیاری از افراد مشغول به کار می‌شوند. طبق آمار منتشرشده در سازمان آمار و وزارت مسکن و شهرسازی، مسکن، رتبه اول را در زمینه اشتغال دارد و مشاغل ساختمانی در زمینه اشتغالزایی دارای توان بالایی هستند. از سوی دیگر، ساخت‌وساز باعث فعال شدن بخش‌هایی از جمله کارخانه‌های تهیه سیمان، مصالح ساختمانی طبیعی و تجهیزات داخلی می‌شود که با گسترده‌تر شدن این بخش‌ها، شاهد اشتغالزایی بیشتر خواهیم بود.

▣ اعطای خط اعتباری و ارائه تسهیلات

عطاردیان با بیان اینکه ایجاد اشتغال نیاز به هماهنگی بین بخش دولتی و خصوصی دارد، گفت: دولت با تامین زیرساخت‌ها و بخش خصوصی با سرمایه‌گذاری و بکارگیری نیروی کار می‌تواند اشتغال گسترده را در کشور ایجاد کند که برای ایجاد اشتغال نیاز به خط اعتباری و ارائه تسهیلات است.

اکنون که دولت با مشکل مالی روبه‌رو است، همه دستگاه‌ها باید با یکدیگر هماهنگ باشند و با شناسایی امکانات و ظرفیت‌های کشور در راستای اشتغالزایی حرکت کنند. معیشت و اقتصاد نیروی کار از جمله کارفرمایان و کارگران باید در مرحله نخست موردتوجه قرار گیرد تا با حل دغدغه‌های نیروی کار، برای اشتغال پایدار برنامه‌ریزی شود.

▣ اشتغالزایی برای اقشار کم‌درآمد

عطاردیان خاطرنشان کرد: به‌دلیل شاغل بودن قشر ضعیف و متوسط جامعه در حوزه مشاغل ساختمانی؛ اشتغالزایی برای اقشار کم‌درآمد در اولویت است و به کاهش فقر هم کمک قابل توجهی می‌کند، حتی در شرایط رکود اقتصادی هم گسترش فعالیت‌ها در حوزه صنعت ساختمانی به بهبود وضعیت معیشتی کمک شایانی می‌کند. وی افزود: یکی از زیرساخت‌ها در اشتغال کشور در ارتباط با فضای کسب‌وکار است که در آن تقسیم وظایف برای دستگاه‌ها انجام شده است. اشتغالزایی، خود بخشی از صنعت ساختمان‌سازی است. این روزها پیشرفت فناوری سبب صنعتی شدن تمام بخش‌ها، به‌ویژه ساختمان‌سازی شده است. برای پیش بردن ساختمان‌سازی در کشور به‌سمت صنعتی شدن، باید از نوآوری‌های خلاقانه استفاده و متخصصان این حوزه را شناسایی و توانمندسازی کرد. از آنجا که نهاده‌های موردنیاز تولید در بخش مسکن به ارز خارجی و محصولات وارداتی متکی نیست، در شرایط کنونی تحریم و احتمال تداوم آتی این وضعیت، تقویت بازار ساخت‌وساز باید به‌عنوان یک ضرورت، از یک‌سو برای ایجاد اشتغال و از سوی دیگر برای افزایش تولید در سایر فعالیت‌های اقتصادی در اولویت قرار بگیرد. این کارشناس در پایان گفت: متاسفانه این روزها تمام افرادی که در حوزه ساختمان‌سازی و عمران و حوزه‌های مربوط به آن، فارغ‌التحصیل می‌شوند، تنها به فکر استخدام خود هستند و اگر موفق به استخدام شوند، رسالت خود را تمام‌شده می‌دانند. در صورتی که با نادیده گرفتن ظرفیت بالای این صنعت و استفاده نکردن از خلاقیت‌های خود، سبب افت کیفیت ساخت‌وساز می‌شوند و با بی‌توجهی به راه‌اندازی کارگاه‌های تولیدی در حوزه مسکن از موضوع اشتغالزایی دور می‌شوند.

سخن پایانی

رشد چشمگیر صنایع ساختمان در کشورهای پیشرفته صنعتی نشان از نقش بزرگ کارآفرینی در ایجاد موقعیت‌های شغلی بسیار است. هر کارآفرین، یک فرد با ایده‌های خلاقانه است و قبل از اینکه به فکر سرمایه‌گذاری شخصی باشد، از بین بردن بیکاری و رشد اقتصاد کشور را رسالت خود می‌داند. به‌همین دلیل، کارآفرینی بخش مهمی از صنعت ساختمان و یک حرکت خودجوش از سوی بخشی از افراد جامعه است و در صورتی که موردحمایت قرار بگیرد، می‌تواند کشور را همگام با کشورهای صنعتی دنیا در مسیر رشد به‌حرکت درآورد.

دولت می‌تواند با فراهم کردن زمینه صنعتی‌سازی، اختصاص فضای کارگاهی، اعطای زمین‌های قابل‌ساخت در فضای شهری یا حداقل کاهش نرخ فروش زمین، کاهش سود وام‌های ساخت‌وساز و مهم‌تر از همه فرهنگ‌سازی کارآفرینی با برگزاری دوره‌های آموزش انگیزشی و...، استعداد افراد را به‌عنوان کارآفرین شکوفا کند. به‌طورقطع،افرادی که بضاعت مالی برای راه‌اندازی کسب‌وکاری را ندارند، هیچ‌گاه به استعدادهای خود بها نمی‌دهند. این افراد اگر به‌دنبال تامین مالی برای شروع کارآفرینی باشند با محدودیت‌های بسیاری مواجه می‌شوند که همین محدودیت‌ها، انگیزه آنها را برای ادامه مسیر از بین می‌برد، هرچند کارآفرینی یک حرکت ملی است، اما اگر بدون حمایت دولت و ارگان‌های وابسته به آن انجام گیرد، موفقیتی در آن حاصل نمی‌شود. نتیجه نیز، رکود روزبه‌روز صنعت ساختمان و تاثیر مخرب آن بر کل جامعه است.

دریچه

کارگران فصلی؛ شاغلان نیمه‌وقت با چالش معیشت

آمار دقیق و قابل‌اعتمادی درباره کارگران فصلی وجود ندارد و شاید بتوان بخشی از جامعه بیش از یک میلیون و ۵۰۰ هزارنفری کارگران ساختمانی را نیز از زمره کارگران فصلی به حساب آورد.

همان‌گونه که از نام آنها پیداست، «کارگران فصلی» بخشی از جامعه کارگری کشور هستند که به دلایل مختلف از جمله کمبود فرصت‌های شغلی، مهیا نبودن زیرساخت‌های اشتغال ناشی از تصمیم‌سازی طی دهه‌های گذشته و وجود چالش‌های اقتصادی و دیگر دلایل، موفق به یافتن شغل پایدار و ثابت نشده‌اند و انواع کارها و فعالیت‌های جسمی از جمله کارهای ساده یا نیمه‌تخصصی ساختمانی را انجام می‌دهند و این کارها در برخی فصول بیشتر یافت می‌شوند.

این دسته از کارگران با چالش‌های بزرگی از جمله نبود شغل برای تمام روزهای سال یا به‌عبارتی چالش امنیت شغلی مواجهند؛ و در پی آن نداشتن دستمزد و درآمد کافی برای تامین معیشت نیز از مهم‌ترین مشکلات کارگران فصلی به‌شمار می‌رود.

البته در کنار اشتغال نیمه‌وقت و ناتوانی تامین معیشت خانوار از طرف کارگران فصلی، نبود پوشش حمایتی بیمه‌های اجتماعی به‌دلیل نبود اشتغال پایدار را نیز باید از جمله مشکلات و نیازهای بارز جامعه کارگران فصلی دانست که به‌تبع آن، عدم‌حمایت‌ها و دریافت خدمات درمانی نیز اتفاق می‌افتد.

باتوجه به ارتباط تمام شاخص‌های شغلی، اقتصادی، معیشتی، اجتماعی، فرهنگی، درمانی و بازنشستگی کارگران فصلی با مسئله رونق اقتصادی، ضرورت ایجاد فرصت‌های شغلی برای این بخش از نیروی کار و رهاسازی آنها از گره‌خوردگی با شرایط دشوار اقتصادی در این سطح، موردانتظار است تا زمینه ارتقای وضعیت معیشتی آنها فراهم و به‌دنبال آن چالش‌های دیگر نیز رفع شود.

براساس داده‌های آماری حوزه اشتغال، بیش از ۱۴ میلیون نفر در کشور دارای شغل شایسته نیستند که جمعیت کارگران فصلی نیز در کنار شاغلان حوزه اشتغال غیررسمی در این فهرست جای دارند و بهره‌مندی از این افراد در قالب اقشار توانمند و بیشتر جوان در فرصت‌های شغلی ایجادشده برمبنای هدف‌گذاری اشتغال، می‌تواند علاوه بر توانمندسازی آنها، زمینه ارتقای رفاه اجتماعی و رشد و توسعه تولید را به‌دنبال داشته باشد.

باتوجه به اینکه کارگران فصلی شغل تمام‌وقتی را تجربه نمی‌کنند و درآمد کافی برای تامین معیشت خانوار ندارند، بستر مسائلی مانند حاشیه‌نشینی، فقر، آسیب‌های اجتماعی و مهاجرت‌های اجباری سرپرست خانوار برای یافتن شغل مناسب در خانواده آنها و جامعه به وجود می‌آید و به‌طورحتم آسیب‌های بزرگ‌تری را هم به‌دنبال خواهد داشت.

بخشی از کارگران فصلی اما، این فرصت را دارند تا در قالب کارگران فعال در حوزه ساختمان از مزایای بیمه تامین اجتماعی بهره‌مند شوند و با پرداخت حق بیمه از مزایای بازنشستگی و درمان این سازمان استفاده کنند، در حالی که این مجال به‌طبع برای همه افراد فعال در حوزه کارهای فصلی مهیا نیست و دولت، مجلس، نهادهای تصمیم‌ساز مرتبط با اشتغال و تولید و حتی بخش خصوصی باید با سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی، بخشی از فرصت‌های شغلی ایجادشده را در اختیار این بخش از جامعه کارگری قرار دهند تا شاهد کاهش آسیب‌ها و رفع برخی دغدغه‌های آنها باشیم.

به‌طورحتم رونق اقتصادی در کشور و اشتغال کارگران فصلی که ارتباط دوسویه‌ای را تجربه می‌کنند، می‌تواند کاهش نرخ بیکاری، افزایش آمار اشتغال، کاهش آسیب‌های اجتماعی ناشی از بیکاری، ارتقای سطح فرهنگی و اجتماعی خانوارهای کارگران فصلی و حتی انتفاع دوطرفه این کارگران با بیمه‌پردازی و پوشش بیمه‌ای در قالب استفاده از مزایای بیمه‌ای، درمانی و بازنشستگی سازمان تامین اجتماعی و این سازمان در افزایش منابع بیمه‌ای را موجب شود.

با این اوصاف، اشتغال و درآمد پایدار ناشی از آن، پوشش بیمه اجتماعی و دریافت خدمات درمانی، امنیت شغلی و حمایت‌های قانونی مستمر، چالش‌های عمده کارگران فصلی را به‌عنوان کارجویان همیشگی و شاغلان نیمه‌وقت برطرف می‌کند که نیازمند عزم دولت، مجلس و نهادهای حوزه اشتغال و تولید است.

محدودیت‌های زیرساختی، مانع اشتغال پایدار

عکس: صمت

مرضیه احقاقی: **دفاع رئیس دولت سیزدهم از کارنامه دولت خود در طول یک سال گذشته و ایجاد یک‌میلیون شغل بحث‌آفرین بوده است. ایجاد موقعیت‌های شغلی مختلف برای عموم مردم جزو وظایف دولت‌ها و در متن قانون اساسی کشور نیز به آن اشاره مستقیم شده است. بااین‌وجود در موارد متعددی سیاست‌گذاران و مسئولان این هدف را در قالب‌های مختلف و با تسهیل فرآیند تولید کسب‌وکارهای متفاوت اجرایی می‌کنند. معدن و صنایع وابسته به آن از ظرفیت بالایی برای ارتقای تولید و همزمان، رشد اشتغالزایی برخوردار هستند. چنانچه ظرفیت‌های حاکم بر این بخش طبق وعده‌ها موردتوجه مسئولان و سیاست‌گذاران قرار گیرد، امکانی برای بهبود شرایط تولید و به‌دنبال آن، اشتغالزایی پایدار فراهم می‌شود. بااین‌وجود بی‌توجهی دولت‌ها به مهیا کردن مسیر توسعه پایدار کشور و همزمان کمبودهای زیرساختی به‌ویژه در بخش انرژی، مانع تحقق این هدف است.**

اشتغالزایی، شعار بی‌نتیجه

مجید سعیدیان، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: تولید فولاد در ایران یکی از صنایع استراتژیک است. این صنعت بر پایه بهره‌گیری از ظرفیت‌های معدنی و انرژی کشور شکل گرفته است، بنابراین تولید و توسعه در این صنعت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و در همین حال تاثیر بسزایی در بهره‌مندی از ظرفیت‌های اقتصادی کشور دارد. این صنعت از ظرفیت ویژه‌ای در توسعه صادرات و فروش خارجی نیز برخوردار است، یعنی می‌توان با تکیه بر توان تولید فولادسازی و فروش محصولات در بازارهای جهانی، از ظرفیت‌های یادشده این صنعت برای ارتقای صادرات و ارزآوری نیز استفاده کرد.

وی افزود: همان‌طور که در طول سال‌های گذشته و به‌ویژه پس از اعمال محدودیت جدی در روند فروش نفت ایران، صادرات و ارزآوری صنعت فولاد نیز موردتوجه مسئولان و سیاست‌گذاران قرار گرفت. در چنین شرایطی می‌توان با تکیه بر ظرفیت‌های این صنعت، در مسیر افزایش تولید، بهبود شرایط آن و بهره‌وری هرچه بیشتر تولید گام برداشت. برای تحقق اهداف یادشده، تکیه بر توان شرکت‌های دانش‌بنیان و توسعه فناوری‌های نوین ضروری به‌نظر می‌رسد. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که با تکیه بر ظرفیت‌های این صنعت، می‌توان گام مهمی در مسیر اشتغالزایی برداشت.

سعیدیان گفت: اشتغال‌آفرینی جزو ضرورت‌های اصلی اقتصاد کشور است که در انتخاب شعار سال از سوی رهبر معظم انقلاب نیز موردتوجه قرار گرفته است. اشتغالزایی از اهمیت ویژه‌ای در روند توسعه صنعتی و اقتصادی کشور برخوردار است. توسعه صنعتی به‌منزله اشتغال‌آفرینی است، اما این توسعه باید متناسب با کمبودهای این زنجیره باشد. یعنی سرمایه جذب حلقه‌هایی شود که کمبود در آن مشاهده می‌شود. بدین‌ترتیب امکان تداوم موقعیت‌های شغلی و همچنین ایجاد فرصت‌های جدید شغلی پدید خواهد آمد. اشتغالزایی یادشده پایدار است و لازم نیست نسبت به آینده آن نگران باشیم.

این فعال صنعت فولاد گفت: باوجودی که در طول سال‌های گذشته تولید و اهمیت و اثرگذاری آن بر روند توسعه صنعتی و اقتصادی موردتوجه سیاست‌گذاران قرار گرفته است، بااین‌وجود چالش‌های جدی در مسیر فعالیت صنعتگران وجود دارد. این محدودیت‌ها مانع افزایش و توسعه تولید در بخش‌های مختلف صنعتی کشور از جمله فولادسازی است. به‌عنوان‌مثال از سال گذشته محدودیت در تامین انرژی به چالشی جدی در روند فعالیت فولادسازان کشور بدل شده است. این محدودیت به‌شکل چشمگیری امسال نیز ادامه یافت و حتی پیش‌بینی می‌شود که در سال‌های آتی نیز ادامه داشته باشد. بدون تردید تداوم این شرایط حتی به‌منزله تحمیل خسارت‌های جدی به صنایع، توقف تولید و حذف موقعیت‌های شغلی است.

این فعال صنعت فولاد گفت: البته می‌توان با تکیه بر توان مجموعه‌های دانش‌بنیان در مسیر اصلاح شرایط موجود گام برداشت. یعنی از یک‌سو، از این ظرفیت تکنولوژیکی برای توسعه زیرساخت‌های انرژی استفاده کرد و از سوی دیگر نیز، با تکیه بر توان یادشده برای کاهش مصرف انرژی استفاده کرد. بسیاری از ظرفیت‌های فولادی کشور با خطوط تولید یا تجهیزات قدیمی صنایع سایر کشورها احداث شده‌اند؛ همین موضوع نیز میزان مصرف انرژی برق یا گاز این واحدها را افزایش می‌دهد یا تجهیزات ساخت داخل نیز با تکنولوژی‌های روز دنیا همخوانی ندارند و در نتیجه مصرف انرژی صنایع کشور بالاتر از استانداردهای روز دنیا برآورد می‌شود. حال می‌توان با تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان و جهت‌دهی این شرکت‌ها به‌سمت بهره‌وری مصرف انرژی، بخشی از این چالش‌ها را مرتفع کرد، اما تحقق اهداف یادشده نیازمند حمایت دولت و اصلاح سیاست‌گذاری‌ها است.

بااین‌وجود در موارد متعددی شاهد هستیم که دولتمردان نه‌تنها در مسیر اصلاح امور گام برنمی‌دارند، بلکه در این مسیر سنگ‌اندازی نیز می‌شود. در واقع باید پذیرفت که میان استراتژی‌های اتخاذشده برای توسعه صنعتی و شعارها، همخوانی و همسویی وجود ندارد. بدون تردید در چنین شرایطی اصلاح مسیرها ضروری به‌نظر می‌رسد.

رونق تولید، ضامن تداوم فعالیت کسب‌وکارها

رضا شهرستانی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: صنایع فولاد در کشور ما بر پایه بهره‌گیری از ظرفیت‌های غنی معدنی و انرژی احداث شده‌اند. تولید فولاد در رده صنایع استراتژیک قرار دارد. این صنعت از معدن و اکتشاف و به‌دنبال آن، استخراج سنگ آهن آغاز می‌شود. سپس با هدف فرآوری مواد معدنی، واحدهایی برای تولید کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی احداث می‌شود. در ادامه این زنجیره نیز، شاهد تولید شمش فولاد و به‌دنبال آن، ساخت محصولات مختلف پایین‌دستی در این زنجیره هستیم، بنابراین بهره‌گیری از ذخایر معدنی زمینه توسعه اجتماعی و اشتغالزایی را فراهم می‌کند. این فعال صنعت فولاد گفت: به‌ازای هر موقعیت شغلی که در زنجیره فولاد ایجاد می‌شود، موقعیت‌های شغلی متعددی به‌صورت غیرمستقیم ایجاد خواهد شد، بدین ترتیب فعالیت در این زنجیره، فرصتی مغتنم برای کارآفرینی و رونق کسب‌وکارهای مختلف را فراهم می‌کند. چنانچه توسعه در فعالیت‌های این زنجیره و رشد کارآفرینی در این حوزه مطرح باشد، باید از عملکرد فعالان این زنجیره حمایت شود. منظور از حمایت از صنایع فولادی و توسعه اشتغالزایی در این بخش، تسهیل صادرات است. وی افزود: صادرات به‌منزله تداوم و توسعه تولید است. در همین حال، بازورود ارز صادراتی، امکان کاهش نرخ دلار در برابر ریال فراهم خواهد شد. از این رو، می‌توان به توسعه کسب‌وکارها، کارآفرینی و به‌دنبال آن اشتغالزایی امید داشت. این عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد در پایان تاکید کرد: چنانچه طرح‌های توسعه در صنعت فولاد با جدیت دنبال شود، شاهد رشد کارآفرینی در این حوزه خواهیم بود. برای مثال، تولید فولاد با ظرفیت در نظر گرفته شده در افق ۱۴۰۴، مستلزم جابه‌جایی ۳۰۰ میلیون تن محصول است. در چنین شرایطی، فعالیت در حوزه حمل‌ونقل به‌شدت توسعه خواهد یافت. علاوه بر این، فرصتی برای توسعه این بخش فراهم می‌شود یا در ادامه، امکانی برای توسعه سایر صنایع از نیروگاه تا ساخت تجهیزات معدنی، استارت‌آپ‌ها، ماشین‌سازی و... فراهم می‌شود، البته بی‌توجهی دولت به تامین زیرساخت‌های انرژی در حال حاضر به مانعی جدی در مسیر تحقق این هدف و تولید حداکثری فولاد کشور و به دنبال آن اشتغالزایی گسترده بدل شده است. در چنین شرایطی از سیاست‌گذاران و دولتمردان انتظار می‌رود به‌جای دخالت بی‌مورد و اشتباه در روند عملکرد صنایع، مسیر توسعه و تامین زیرساخت‌ها را فراهم کنند.

سخن پایانی

نگاه کلی به روند تولید در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن، حکایت از آن دارد که سیاست‌های حاکم بر این بخش، برخلاف شعارها و وعده‌های مطرح‌شده از سوی مسئولان، نه‌تنها محرک تولید نیستند، بلکه موانع جدی را به صنایع و روند فعالیت آنها تحمیل می‌کنند. کافی است نگاهی به بودجه سالانه بیندازید، از یک‌سو، ارقام اختصاص‌یافته به نهادهای معدنی متناسب با تورم سالانه افزایش نیافته است. از سوی دیگر نیز، هزینه‌های تولید در قالب رشد بهای انرژی و همچنین حذف مشوق‌های صادراتی و... افزایش می‌یابد. علاوه بر این، در طول سال نیز شاهد اجرای سیاست‌های متفاوت و ضدتولیدی هستیم که روند فعالیت صنایع را بیش‌ازپیش دشوار می‌کند. این تغییرات مداوم در شرایطی اتخاذ می‌شود که بهبود شرایط تولید و اشتغالزایی به‌عنوان سیاست‌های کلی نظام در ابتدای سال‌های اخیر از سوی رهبر معظم انقلاب مطرح و تلاش برای ارتقای آن هدف‌گذاری می‌شود. بااین‌وجود، شاید به‌دلیل چالش‌های ساختاری اقتصادی که کشور را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد و شاید هم به‌دلیل نبود مدیران متخصص، این سیاست‌گذاری در عمل اجرایی نمی‌شود.

منطقه ویژه اقتصادی لامرد موفق به دریافت جایزه پیشروان بهره‌وری سه ستاره شد

منطقه ویژه اقتصادی لامرد در نهمین دوره ارزیابی جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی ایران در سال ۱۴۰۱ موفق به دریافت جایزه پیشروان بهره‌وری سه ستاره شد. به گزارش روابط عمومی منطقه ویژه اقتصادی لامرد، نهمین دوره جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی با حضور رئیس هیات عامل ایمیدرو، مقامات سازمان ملی بهره‌وری و مدیران شرکت‌های معدن و صنایع معدنی در سالن همایش‌های قلم کتابخانه ملی ایران برگزار گردید. بهره‌وری به عنوان بنیان رقابت‌پذیری در اقتصاد محسوب می شود.جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی در راستای ارتقای ظرفیت یادگیری، ترغیب سازمان‌ها برای پیمودن مسیر شکوفایی و تعالی، ایجاد فضای رقابتی سالم بین سازمان‌ها و ایجاد فضای مناسب برای تبادل تجربیات سازمان‌ها برگزار گردید. دبیرخانه جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی پس از دریافت اظهارنامه‌های داوطلب جایزه تیم‌های ارزیابی را به گونه‌ای ساماندهی کرد که هیچ گونه شبهه تضاد منافع شخصی ارزیابان با منافع سازمان متقاضی پیش نیاید. منطقه ویژه اقتصادی لامرد در موضوعات فرهنگ‌سازی و حمایت، سرمایه‌های انسانی، منابع سازمانی، فرایند محصولات و خدمات، نتایج مشتریان و جامعه، نتایج جامعه، نتایج کارکنان و نتایج عملکردی بهره‌وری حائز رتبه برتر و دریافت جایزه پیشروان بهره‌وری سه ستاره گردید.

جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی به‌عنوان اولین جایزه دارای اعتبار از سوی سازمان ملی بهره‌وری ایران از سال ۹۱ تشکیل‌شده و تا کنون ۹ دوره جایزه با موفقیت برگزار شده است.

شرکت‌های معدنی و صنایع معدنی و شرکت‌های خدماتی وابسته که قصد دارند سطح بلوغ کیفیت محصولات یا خدمات و بهره‌وری فعالیت‌های خود را در کلیه توانمندسازها و نتایج مربوطه از طریق ارزیابی جایزه محک بزنند، در این جایزه شرکت می‌کنند. این مدل سازمان‌ها را از ابعاد مختلف از قبیل برنامه‌ریزی استراتژیک، طراحی و تولید محصولات و خدمات، بازاریابی و فروش، منابع انسانی، مدیریت تأمین‌کنندگان، مدیریت فن‌آوری و دانش و همچنین نتایج و شاخص‌های مرتبط ارزیابی نموده و سطح بلوغ سازمان را از بعد بهره‌وری و کیفیت مشخص و فرصت‌های بهبود را شناسایی و به سازمان کمک می‌کند تا پروژه‌ها و اقدامات بهبود را تعریف و اجرا کنند تا درنتیجه به سطح بلوغ بالاتری از کیفیت و بهره‌وری برسند. لازم به ذکر است در پایان تیم ارزیابی از تلاش‌های مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر لامرد و اعضای هیات‌مدیره، معاونین و مدیران و کارشناسان شرکت تقدیر به عمل آوردند.

نوبت اول
شناسه ۱۴۴۵۳۴۸

آگهی موضوع ماده ۳ و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مازندران

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰ املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نوشهر مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد:

املاک متقاضیان واقع در بخش نه ثبت آمل- دهستان لیتکوه

۵۷- اصلی (قریه دیورز)

۱۸۳ فرعی مصطفی روستائی و محمد روستائی و ابراهیم روستائی هر یک نسبت به دو دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین با ساختمان احداثی با کاربری مسکونی به مساحت ۱۲۷۵.۷۵ مترمربع خریداری شده بلاواسطه از خانم فرنگیس درزی و مع‌الواسطه از ورات حسین روستائی شرط ضمن عقد خانم فرنگیس درزی فرزند طالب به مدت پنجاه سال از تاریخ سند بالمباشره و بالذات وشخصا حق استیفای منافع ملک مورد تقاضا را دارد و متقاضیان حق فروش ملک را تا زمان حیات خانم فرنگیس درزی قابل توریث نمی‌باشد و منافع آن تابع عین خواهد بود و منحل به متقاضیان می‌باشد. لذا به موجب ماده ۳- قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳- آیین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق روزنامه محلی و کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق درمحل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست. بدیهی است برابر ماده ۱۳ آئین‌نامه مذکور در مورد قسمتی از املاکی که قبلا اظهارنامه ثبتی پذیرفته نشده، واحد ثبتی با رای هیات پس از تنظیم اظهارنامه حاوی تحدید حدود، مراتب را در اولین آگهی نوبتی و تحدید حدود به صورت همزمان به اطلاع عموم می‌رساند و نسبت به املاک در جریان ثبت و فاقد سابقه تحدید حدود، واحد ثبتی آگهی تحدید حدود را به صورت اختصاصی منتشر می‌نماید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۰۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۲۳

حسن صالحی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک آمل

نوبت دوم
شناسه ۱۴۳۹۷۹۲

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی حوزه ثبتی نوشهر

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مازندران

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰، املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نوشهر مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد.

املاک متقاضیان واقع در قریه مین‌باش رزگاه پلاک ۲۲ اصلی بخش ۴ قشلاقی

۲۳۵ فرعی آقا/ خانم **امیر قاسمی فرزند احمد** نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی (کاربری- مسکونی) به **مساحت ۲۳۱,۹۲ مترمربع** خریداری بدون واسطه/ باواسطه از **یحیی ترک**

لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی/ کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها علاوه بر انتشار آگهی، رای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق درمحل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست. بدیهی است برابر ماده ۱۳ آئین‌نامه مذکور در مورد قسمتی از املاکی که قبلا اظهارنامه ثبتی پذیرفته نشده، واحد ثبتی با رای هیات پس از تنظیم اظهارنامه حاوی تحدید حدود، مراتب را در اولین آگهی نوبتی و تحدید حدود به صورت همزمان به اطلاع عموم می‌رساند و نسبت به املاک در جریان ثبت و فاقد سابقه تحدید حدود، واحد ثبتی آگهی تحدید حدود را به صورت اختصاصی منتشر می‌نماید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۰/۲۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۰۸

صفر رضوانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک نوشهر

نوبت دوم
شناسه ۱۴۴۰۲۴۸

آگهی موضوع ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مازندران

برابر کلاسه پرونده شماره ۱۴۰۱۱۱۴۴۱۰۰۱۸۰۰۰۴۲۴ و رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۱۰۰۱۸۰۱۰۹۲۴ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک عباس آباد تصرفات مالکانه بلامعارض آقای داود باتوج لاهوتی به شماره شناسنامه ۲۱۱ به کدملی ۲۲۱۸۸۱۷۱۲۸ صادره از تنکابن فرزند حیدر نسبت به ششدانگ عرصه و اعیان یک قطعه زمین مشتمل بر ساختمان (با کاربری مسکونی) به مساحت نهصد و چهارمتر و بیست دسیمتر مربع (۹۰۴/۲۰) مترمربع که قسمتی از پلاک ۱۶۵ اصلی واقع در مرتع جیسا بخش ۲ حوزه ثبت عباس آباد مبایعه‌نامه عادی خریداری از وراث مرحوم حیدر باتوج‌لاهوتی از محدوده مالکیت سمی جهانگیر باتوج لاهوتی متقاضی ثبت می‌باشد.

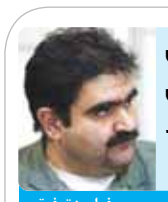
لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض و دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۰/۲۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۰۸

ابراهیم حسین‌زاده، سرپرست ثبت اسناد و املاک عباس آباد

یادداشت

سیاست‌های اقتصادی ناکارآمد

فرامرز توفیقی
فعال کارگری

هر سال با نزدیک شدن به ماه‌های پایانی سال موضوع حقوق و دستمزد کارگران موردتوجه مسئولان، سیاست‌گذاران و رسانه‌ها قرار می‌گیرد. از آنجا که دولت بزرگ‌ترین کارفرما محسوب می‌شود و نمایندگان دولت نیز در شورای عالی کار حق رأی دارند، اظهارنظرهای مدیران و سیاست‌گذاران دولتی جهت و سمت‌وسوی نمایندگان دولت و کارفرمایی را در جلسات شورای عالی کار تعیین می‌کند.

علاوه بر این میزان رشد تعیین‌شده برای حقوق کارمندان در جریان تصویب بودجه سالانه نیز سیگنال‌ساز رشد دستمزد کارگران است. سرکوب‌های مزدی در بسیاری از سال‌های گذشته به بهانه تورم‌زا بودن اعمال شده است؛ با این وجود شاهد هیچ تاثیر مثبتی بر کنترل نرخ تورم نبوده‌ایم. در واقع باید بپذیریم تورم از مجموعه‌ای از دلایل اقتصادی نشأت می‌گیرد و نباید آن را به گردن معیشت حداقلی کارگران انداخت. ترویج چنین نگاه غیرکارشناسی و اشتباهی در جامعه نه‌تنها نتیجه‌بخش نیست، بلکه در آینده چالش‌زا خواهد بود.

در هفته‌های گذشته شاهد روند رو به رشد بهای دلار در کشور بوده‌ایم. این روند صعودی فراتر از حد انتظار بر معیشت طبقه کارگر و دستمزدبگیر تاثیر منفی خواهد داشت؛ کما اینکه انتظار می‌رود در آینده نزدیک شاهد رشد دوباره بهای محصولات و کالاهای مصرفی خانواده‌ها به‌دلیل افزایش نرخ مواد اولیه مصرفی صنایع باشیم.

کشور ما در طول ۴۳ سال گذشته با تورم قابل‌توجه دورقمی روبه‌رو بوده است. این تورم برای سال‌های متعدد در آستانه سه‌رقمی شدن قرار گرفته است. علاوه بر این تورم حاکم بر نرخ خوراکی‌ها به‌مراتب بالاتر از نرخ متوسط تورم کشور برآورد می‌شود. این تورم مزمن و قابل‌توجه به‌هیچ‌عنوان نمی‌تواند ناشی از دستمزد باشد، بلکه دستمزد تابعی از تورم است. در واقع سیاست‌های پولی دولت، بانک مرکزی و چالش‌های اساسی دولت در تامین منابع درآمدی خود به‌ویژه در حوزه مالیات‌ستانی از ثروتمندان و صاحبان سرمایه‌های کلان و قدرتمندان، از دلایل اصلی بروز تورم در اقتصاد ما هستند.

میزان حقوق و دستمزد کارگران در کشور ما در ایده‌آل‌ترین حالت ممکن، ۳۳ تا ۳۸ درصد از سبد معیشت خانوار را تامین می‌کند؛ بنابراین کارگران برای تداوم معیشت خود ناچارند از هزینه پوشاک، بهداشت، خوردوخوراک و... بزنند. یا بسیاری از کارگران ناچار شده‌اند محل زندگی خود را به حاشیه شهرها تغییر دهند تا زنده بمانند. در چنین شرایطی دستمزد کارگران هیچ تاثیری بر تورم ندارد و اساسا صحبت از اثرگذاری دستمزد بر تورم اشتباه و غیرعلمی است.

میزان افزایش دستمزد در شورای عالی کار و توسط ۳ نفر از نمایندگان دولت، ۳ نفر از نمایندگان کارفرمایان به انتخاب کارفرمایان و ۳ نفر از نمایندگان کارگران به انتخاب کانون عالی شوراهای اسلامی کار، تعیین می‌شود. با این وجود در این نهاد سه‌جانبه عموما منافع کارگران نادیده گرفته می‌شود، چراکه در کشور ما دولت حکم کارفرمایی بزرگ را بر عهده دارد و نظرات آن به‌جای آنکه حامی کارگران باشد، به منافع کارفرمایان نزدیک است. بر این اساس می‌توان گفت کارگران در شورای عالی در جنگی نابرابر شکست می‌خورند. علاوه بر این متاسفانه باید اقرار کرد صدای طرف کارگری به گوش کسی نمی‌رسد. در واقع تریبون طرف‌های کارفرمایی به‌مراتب قدرتمندتر است و صدای رساتری دارد. در چنین فضایی کارگران نیز از توان کافی برای مقابله با شرایط برخوردار نیستند. با توجه به تورم گسترده حاکم بر اقتصاد حتی با رشد دستمزدها نیز معیشت طبقه کارگر در طول سال، تامین نمی‌شود. تامین معیشت کارگران تنها در شرایطی ممکن است که تورم به زیر ۱۰ درصد کاهش یابد، اما باتوجه به دورنمای سیاست‌های پولی دولت، گردش مالی آن و سیاست‌های حاکم بر اقتصاد ما، چنین دورنمایی را نمی‌توان متصور شد؛ بنابراین جنگ تن‌به‌تن کارگران با معیشت و گذران زندگی باوجود حداقل‌های اقتصادی ادامه دارد.

وعده‌های بی‌ثمر مسئولان، اشتغالزایی نمی‌کند

فرار رو به جلو جواب نمی‌دهد

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

یکی از مهم‌ترین وعده‌های ابراهیم رئیسی در زمان انتخابات ریاست جمهوری، ایجاد سالانه یک‌میلیون شغل بود. ابراهیم رئیسی چندی پیش ایجاد سالانه یک‌میلیون شغل را نیاز کشور، تکلیف قانونی و وعده دولت عنوان و اظهار کرد: «برای جبران عقب‌ماندگی‌هایی که در این زمینه وجود دارد، ایجاد اشتغال باید در اولویت کاری همه دستگاه‌ها باشد.» رئیس دولت سیزدهم در جلسه دفاع از کلیات بودجه در مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: «آنچه دولت در زمینه اشتغال، مبنی بر ایجاد سالانه یک‌میلیون شغل وعده داده بود، اکنون باتوجه به مستندات محقق شده است؛ البته این کافی نیست و همه دستگاه‌ها برای اشتغال باید کمک کنند.» با این وجود بسیاری از کارشناسان اقتصادی با تکیه بر آمار، ایجاد یک‌میلیون موقعیت شغلی از زمان آغاز به‌کار دولت سیزدهم را خلاف واقعیت‌های کنونی جامعه عنوان می‌کنند. براساس اصل ۲۸ قانون اساسی دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل ایجاد کند، اما این هدف نه با وعده‌وعید بلکه با بهبود زیرساخت‌های اقتصادی کشور محقق می‌شود؛ در نتیجه از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با اصلاح شرایط موجود در مسیر رفع کمبودهای واقعی گام بردارند.

عکس: آیدا فریدی

آمار بیکاری در کشور به‌قدری قابل‌توجه است که می‌توان این‌طور ادعا کرد که هیچ کدام از دولت‌های پیشین در اجرای وظایف قانونی خود در زمینه اشتغال به‌درستی عمل نکرده‌اند

دولت‌ها در اشتغالزایی موفق نبودند

کاظم فرج‌اللهی، فعال کارگری در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: براساس اصل ۲۸ قانون اساسی دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل ایجاد کند. علاوه بر این در شرایطی که دولت نتواند شغل مناسب برای همه افراد ایجاد کند، موظف به پرداخت حقوق بیکاری به آنها خواهد بود، اما وجود جمعیت چند میلیون نفری بیکاران نشان می‌دهد تمامی دولت‌ها در طول بیش از ۴ دهه اخیر در اجرای وظایف خود نسبت به ملت در زمینه این ۲ اصل قانون اساسی به‌شدت ناموفق عمل کرده‌اند.

وی افزود: در حال حاضر تنها سازمان تامین اجتماعی تحت شرایط خاص و بسیار سختگیرانه به بخش کوچکی از افراد بیکار حقوق بیکاری پرداخت می‌کند، این در حالی است که در بسیاری از کشورها اداره خدمات سوسیال (تامین اجتماعی)، به افرادی که از یافتن شغل مناسب محروم مانده‌اند، حقوق می‌دهد.

فرج‌اللهی گفت: آمارهای متفاوتی از میزان بیکاری در کشور اعلام شده است. تعداد بیکاران محرز کشور حدود ۱.۶ تا ۲.۶ میلیون نفر گزارش شده، اما کارشناسان مستقل این آمار را تا ۴ میلیون نفر نیز برآورد می‌کنند. منظور از بیکاران محرز افرادی هستند که در سن اشتغال بوده و جزو گروه‌های دانش‌آموز و دانشجو، سرباز، خانه‌دار، سالمند و... نیز نیستند. آمار یادشده به‌قدری قابل‌توجه است که می‌توان این‌طور ادعا کرد که هیچ کدام از دولت‌های پیشین در اجرای وظایف قانونی خود در بحث اشتغالزایی به‌درستی عمل نکرده‌اند.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر نقش بخش خصوصی در اشتغالزایی و واگذاری این وظیفه دولت به نهادهای مستقل اظهار کرد: سوددهی مهم‌ترین فاکتور برای فعالیت بخش خصوصی است؛ بنابراین دولت‌ها نمی‌توانند و نباید اجرای وظایف قانونی خود برای اشتغالزایی را به بخش خصوصی واگذار کنند. علاوه بر این باید تاکید کرد اقتصاد ما تولیدمحور نیست و مشوق‌های دولت برای سرمایه‌گذاری، تاکنون زمینه‌ساز جذب سرمایه به حوزه‌های بازرگانی و تجارت بوده که ظرفیت اشتغال‌سازی آنها بسیار پایین است. واگذاری وظایف دولتی در حوزه اشتغالزایی به بخش خصوصی نیز به‌شدت اشتباه است، زیرا در سیستم سرمایه‌داری، سود حرف اول و آخر را می‌زند و اصولا اشتغالزایی و حفظ آن برای این سیستم موضوعیت ندارد.

فرج‌اللهی در ادامه درباره تعیین حقوق و دستمزد گفت: پس از تامین شغل، مسئله تعیین حقوق و دستمزد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. حقوق و دستمزد در ۲ بخش کارکنان دولت یا بخش عمومی و کارگران و کارکنان بخش خصوصی به‌طور جداگانه تعیین می‌شود. براساس ماده ۴۱ قانون کار، شورای عالی کار هر سال موظف است میزان حداقل مزد کارگران را برای نقاط مختلف کشور یا صنایع مختلف باتوجه به معیارهایی تعیین کند. در درجه نخست آنکه حداقل مزد کارگران باتوجه به درصد تورمی که ازسوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود، تعیین شود. علاوه بر این در ماده قانونی موردبحث تاکید شده حداقل مزد بدون آنکه مشخصات جسمی و روحی کارگران و ویژگی‌های کار محول شده را موردتوجه قرار دهد باید به اندازه‌ای باشد که زندگی یک خانواده با تعداد متوسط مشخص‌شده ازسوی مراجع رسمی (۳.۳ نفر) را تامین کند.

وی افزود: کارشناسان شورای عالی کار، هزینه سبد معیشت خانوار را در سال گذشته تحت فشار نمایندگان دولت برای کاهش رقم، حدود ۹ میلیون تومان برآورد کرده‌اند و این رقم در سال جاری به‌شدت افزایش یافته، اما حداقل دستمزد کارگران به‌مراتب کمتر از میزان تعیین‌شده است؛ به‌بیانی دیگر هیچ زمان حداقل مزد تعیین‌شده توسط شورای عالی کار، منطبق با ماده ۴۱ قانون کار نبوده است. این فعال کارگری گفت: تورم حاکم بر اقتصاد ما در طول بیش از ۵ دهه گذشته همواره دورقمی بوده و در ماه‌های اخیر به بیش از ۵۰ درصد هم افزایش یافته است. در شرایط تورمی حاکم بر اقتصاد، کاربرد اصطلاح «افزایش حقوق» برای آنچه در پایان هر سال یا آغاز سال جدید رخ می‌دهد یعنی برای بزرگ‌تر شدن عدد ریالی دریافتی ماهانه حقوق‌بگیران، نادرست است. این افزایش حقوق نیست، بلکه سالانه شاهد ترمیم ناقص یا جبران بخش کوچکی از کاهش قدرت خرید نیروی کار هستیم. به‌گفته دیگر برای آنکه افراد هر سال فقیرتر از قبل نشوند، باید متناسب با تورم واقعی عدد ریالی مزد و حقوق دریافتی آنها افزایش یابد، در حالی که منظور از افزایش واقعی حقوق آن است که متناسب با افزایش تجربه و کارآیی یا مسؤلیت‌های محوله افراد، حقوق دریافتی آنها هم افزایش یابد. از این موضوع با عنوان رشد در محیط کار یا ارتقای شغلی نیز یاد می‌شود.

بودجه مهم‌ترین سند مالی دولت است که سمت‌وسوی سیاست‌های اقتصادی را برای یک سال آینده مشخص می‌کند. استراتژی‌های مندرج در این سند می‌توانند تاثیر بسزایی در ایجاد موقعیت‌های شغلی متعدد داشته باشند

▣ کارفرمای بزرگ، مانع واقعی‌سازی دستمزد

فرج‌اللهی گفت: هر جامعه‌ای برای آنکه چرخ اقتصاد آن بچرخد یا برای آنکه تقاضای موثر در بازار وجود داشته باشد و بخش‌های مولد اقتصاد به فعالیت خود ادامه دهند، نیازمند ترمیم حقوق متناسب با تورم است، اما از آنجا که دولت در کشور ما نقش یک کارفرمای بسیار بزرگ را بر عهده دارد، به مسئله ترمیم حقوق متناسب با تورم بی‌توجه است. ماهیت دولت به‌مثابه کارفرما و حضور فعالان سیاسی و مدیران دولتی در نقش کارفرمایان و فعالان اقتصادی به این چالش دامن می‌زند و زمینه فقیرتر شدن هر روزه مردم را فراهم می‌کند.

دولتی که در جایگاه یکی از بزرگ‌ترین کارفرمایان قرار دارد، هیچ‌گاه حاضر نشده حقوق نیروی کار را به‌درستی افزایش دهد، اما این سیاست در نهایت به ضرر کلیت جامعه و چرخه اقتصاد منتهی می‌شود؛ کما اینکه در دهه‌های گذشته با تکرار هرساله این سیاست با رکود قابل‌توجهی روبه‌رو شده‌ایم که یکی از عوامل مهم آن در کنار سایر عوامل همین سیاست سرکوب مزدی بوده است.

این فعال کارگری در پاسخ به سوالی درباره ارزیابی پیشنهاد افزایش ۲۰ درصدی حقوق کارمندان دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ گفت: معیشت کلیه حقوق‌بگیران چه در بخش کارمندی و دولتی و چه در بخش‌های خصوصی و صنعتی در طول سال‌های گذشته براثر تورم، به‌شدت سخت شده است.

دولت وظیفه تامین حقوق کارمندان خود را بر عهده دارد و انتظار می‌رود همان سازکار قبلی یعنی ترمیم دستمزد متناسب با تورم در این بخش جریان داشته باشد. ضرورت و تجربه تطبیق حقوق و دستمزد با تورم در همه اقتصادهای نسبتا سالم دنیا وجود دارد. نمی‌توان با تکیه بر ادعاهای کاذب مانند رونق بازار کار و رفع موانع تولید یا ادعای حفظ سطح اشتغال، پایین نگه‌داشتن سطح درآمدی مردم را توجیه کرد.

وی در تشریح فرآیند صحیح اصلاح و ترمیم حقوق کارمندان دولت گفت: کارشناسان حوزه مسائل اقتصادی و اجتماعی مورد اعتماد اتحادیه‌ها و سندیکاهای کارکنان دولت می‌توانند هزینه‌های زندگی را برآورد و متناسب با آن، خواستار اصلاح دستمزد شوند تا قدرت خرید افراد حفظ و زمینه ارتقای شغلی برای افراد مختلف نیز فراهم شود، اما متاسفانه در ایران تاکنون اتحادیه و سندیکاهای مستقل حقوق‌بگیران اعم از بخش عمومی و خصوصی به رسمیت شناخته نشده‌اند و از فعالیت آنها جلوگیری می‌شود.

سیاست‌های محرک اشتغال

علیرضا حیدری، فعال کارگری در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: دولت‌ها با سیاست‌گذاری در حوزه‌های اقتصادی بسترهای لازم برای ایجاد موقعیت‌های شغلی را فراهم می‌کنند. علاوه بر این طرح‌های عمرانی که در جریان تصویب بودجه سالانه دولت مشخص می‌شود، محرک اشتغالزایی در کشور است. اجرای طرح‌های عمرانی به‌منزله فعالیت پیمانکاران در بخش‌های مختلف و بکارگیری نیروهای کار است.

به‌عنوان‌مثال چنانچه پروژه‌های متعددی در حوزه تولید، پالایش و فرآوری صنایع نفت و گاز آغاز به‌کار کند یا توسعه یابد، منشأ ایجاد موقعیت‌های شغلی جدید خواهد بود. علاوه بر این سیاست‌گذاری در حوزه صنعت ساخت‌وساز از محرک‌های اصلی اشتغال است. چنانچه نهادهای مالی وابسته به دولت اعتبارات بخش مسکن را افزایش دهند، تقاضا برای خرید مسکن بیشتر می‌شود. به‌دنبال رشد تقاضا، ساخت مسکن افزایش خواهد یافت و امکانی برای اشتغالزایی فراهم می‌شود.

حیدری گفت: چنانچه خالص درآمد افراد افزایش واقعی یابد، تقاضا برای خرید محصولات نیز بیشتر می‌شود، در ادامه تولید کالا و خدمات نیز افزایش خواهد یافت وپ به این ترتیب شاهد رشد اشتغال در حوزه‌های مختلف خدمات و تولید خواهیم بود.

این فعال کارگری تقویت مناسبات برون‌مرزی را راهکار دیگری برای رشد اشتغال دانست و افزود: توسعه واردات و صادرات محرکی برای تقویت تولید ناخالص داخلی است و همزمان به ایجاد موقعیت‌های شغلی متعدد کمک می‌کند.

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که سیاست‌گذاری و بسترسازی دولت، تاثیر مستقیمی بر اشتغالزایی دارد؛ کما اینکه سیاست‌هایی که به رکود اقتصادی منتهی می‌شود، نرخ بیکاری را افزایش می‌دهد.

این فعال کارگری گفت: با رصد شرایط اقتصادی کشور و همچنین لایحه بودجه‌ای که دولت برای سال آتی به نمایندگان مجلس شورای اسلامی داده، نمی‌توان به بهبود شرایط اقتصادی کشور و همچنین رشد اشتغال در سال آینده امید داشت.

حیدری در ارزیابی‌اش از پیشنهاد افزایش ۲۰ درصدی دستمزد کارکنان دولت در بودجه سال ۱۴۰۲ اظهار کرد: تورم حاکم بر اقتصاد در سال‌های اخیر قابل‌توجه گزارش شده است. با این وجود میزان افزایش دستمزد متناسب با این تورم نبوده و به این ترتیب ارزش واقعی دستمزد هر سال بیش از قبل کاهش می‌یابد؛ در نتیجه از میزان تقاضا برای کالا و خدمات در حوزه‌های مختلف کاسته می‌شود. در چنین فضایی از یک سو امکانی برای ایجاد موقعیت‌های شغلی جدید وجود ندارد و از سوی دیگر امنیت مشاغل تهدید می‌شود.

وی گفت: در سال‌های اخیر شاهد روند رو به رشد تورم در بخش‌های مختلف بوده‌ایم و نرخ این شاخص در برخی بخش‌ها از جمله مواد غذایی، مسکن و... از میانگین نرخ تورم ماهانه نیز بیشتر است. نبود نگاه واقعی به درآمد واقعی خانوار، به معیشت آنها آسیب جدی تحمیل می‌کند و در چنین شرایطی الگوهای مصرف خانوار به‌طور معنی‌داری تقلیل می‌یابد.

▣ دستمزد پایین، مانع اشتغالزایی پایدار

این فعال کارگری در پاسخ به سوالی درباره افزایش حقوق و دستمزد کارگران که در ماه‌های پایانی سال در شورای عالی کار موردتوجه قرار می‌گیرد، گفت: میزان حقوق و دستمزد کارگران در بخش‌های مختلف باید براساس میزان تورم حاکم بر اقتصاد تعیین شود. با این وجود طرف‌های کارفرمایی برای به حداقل رساندن این رشد تلاش می‌کنند، این در حالی است که پایین نگه‌داشتن سطح دستمزد کارگران، حتی تاثیر مثبتی بر روند اجرای یک فعالیت ندارد و نباید به نتیجه‌بخش بودن آن امید داشت. تداوم چنین نگاهی در نهایت به ضرر اقتصاد کشور و همچنین اشتغالزایی است، زیرا تداوم فعالیت یک کسب‌وکار در گرو رضایت کارگران است. در واقع نارضایتی کارگران بسترساز ایجاد خسارت به فرآیند تولید و کارآفرینی خواهد بود.

حیدری گفت: درک تاثیر نارضایتی کارگران بر روند کسب‌وکارها آنقدرها هم دشوار نیست؛ کما اینکه اگر به قطعات و تجهیزات در فرآیند تولید، توجه کافی نشود و تعمیر و نگهداری نشوند، در نهایت آسیب و خسارت جدی به تولید تحمیل یا از کیفیت محصولات و رقابت‌پذیری آنها در بازار کاسته می‌شود؛بنابراین نگاه حمایت از نیروی کار نباید قربانی حمایت از کارفرما شود.

سخن پایانی

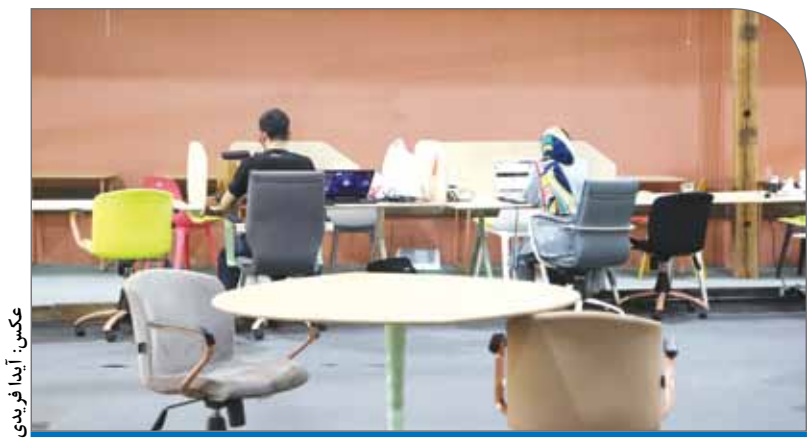
بودجه مهم‌ترین سند مالی دولت است که سمت‌وسوی سیاست‌های اقتصادی را برای یک سال آینده مشخص می‌کند. استراتژی‌های مندرج در این سند می‌توانند تاثیر بسزایی در ایجاد موقعیت‌های شغلی متعدد داشته باشند یا به‌بیانی دیگر از روند اشتغالزایی حمایت کنند یا به‌عکس به از دست رفتن اشتغال منتهی شوند.

بودجه اختصاص‌یافته به فعالیت‌های عمرانی، میزان حقوق و دستمزد، تسهیلات تکلیفی بانک‌ها برای حمایت از ساخت‌وساز و... جزو مهم‌ترین شاخص‌های بودجه سالانه هستند که به اشتغالزایی منتهی می‌شوند. با این توصیف نگاه کلی به شرایط اقتصادی کشور و بودجه تعریف‌شده برای سال آینده، چشم‌انداز روشنی را از اشتغالزایی ترسیم نمی‌کند.

چالش‌های حضور استارت‌آپ‌ها در نظام شغلی ایران بررسی شد

نخبگان زودباور

امروزه یافتن شغل در کشور یکی از اصلی‌ترین دغدغه تحصیلکرده‌ها بعد از اتمام دوره تحصیلی است. به‌عبارت دیگر، این موضوع تبدیل به یک مولفه مهم در انتخاب رشته افراد شده است، اما اگر برای هر فرد تحصیلکرده، پیدا کردن شغل موردنظر با حقوق و مزایای کافی مهم باشد، افرادی وجود دارند که نگرشی فراتر دارند و می‌خواهند ایده‌های‌شان را به‌ثمر برسانند، خودشان ایجاد اشتغال کنند و به‌عبارت دیگر، طرحی نوین دراندازند. این افراد همان رهبران استارت‌آپ‌هایی هستند که می‌خواهند، دیده شوند و به کار صنعت و اقتصاد بیایند. در واقع، برای آنها نه‌فقط ابعاد مالی که از مهم‌ترین بخش‌های راه‌اندازی یک استارت‌آپ است، بلکه رواج نوآوری اهمیت بسزایی دارد. خواسته‌ای که برای تحقق آن در سال‌های اخیر، نظام شغلی کشور پاسخ درخوری به این افراد نداده است و گویا دره مرگ معروف استارت‌آپ‌ها در ایران عرض و طول بیشتری نسبت به کشورهای دیگر دارد. صمت در این گزارش به چالش‌های توسعه استارت‌آپ‌ها در نظام شغلی کشور پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

چه نامی برای کسب‌وکارمان انتخاب کنیم؟

نام کسب‌وکارتان یکی از نخستین برداشت‌هایی است که مشتریان جدید از یک کسب‌وکار دارند؛ در واقع انتخاب نام، نخستین فرصتی است که می‌تواند مخاطبان یک استارت‌آپ را جذب کند و ارزش اصلی محصول یا خدمات ارائه‌شده را به‌نمایش بگذارد. نام کسب‌وکار گام مهمی برای ایجاد وفاداری طولانی‌مدت مشتریان است. گفتنی است، بهترین نام‌های تجاری، واضح و به‌یادماندنی هستند،در نتیجه به استارت‌آپ‌ها فضایی برای رشد می‌دهند. نام‌ها می‌توانند هر استارت‌آپ را از دیگر رقبا متمایز کنند، به‌گونه‌ای که همواره در یاد افراد باقی بمانند. بیشتر کارشناسان دنیای کسب‌وکار معتقدند، نام استارت‌آپ‌ها باید نشان‌دهنده خدمت، ماموریت یا پیشینه منحصر به فرد آن شرکت باشد و انتخاب نام‌های عمومی‌تر باعث می‌شود، فرصت متمایز کردن هویت شرکت از دست برود. اکوموتیو (رسانه تخصصی اکوسیست استارت‌آپی در ایران) در این‌باره نوشته است: «یک آژانس بازاریابی به‌نام Blue را در نظر بگیرید. اگر در ابتدا عنوان بازاریابی را نیاورده بودیم، نمی‌توانستید حدس بزنید که Blue کارش چیست. این نام، خدمات یا هدف‌شان را توصیف نمی‌کند، چه رسد به اینکه بخواهد آنها را منحصر به فرد کند. اسامی عام مثل Blue با موانعی در بهینه‌سازی موتور جست‌وجو (SEO) نیز همراه هستند. وقتی عبارت «Blue» را در گوگل جست‌وجو می‌کنید، تعریف رنگ یا برند میکروفون را برای‌تان می‌آورد». به‌گفته بسیاری از کارشناسان، باید رهبران استارت‌آپی سعی کنند نام خود را با محصولات، خدمات یا جنبه‌های دیگر کسب‌وکارشان مرتبط نگه دارند و این ارتباط را مشخص کنند. بعضی از کلمات مرتبط با این مفاهیم را یادداشت کنند و آنها را کنار هم قرار دهند که این کار به‌طورقطع، به آنها برای یافتن یک نام مناسب برای کسب‌وکارشان کمک خواهد کرد. در کل، خوب است رهبران استارت‌آپی وقتی شرکت خود را نام‌گذاری می‌کنند، کمی هم به رویاهای بزرگ‌تر فکر کنند؛ به راه‌هایی که کسب‌وکارشان می‌تواند در آینده در پیش بگیرد.

جای خالی یک گفتمان اساسی

مجید یساری، دبیر ارتباط با صنعت دانشگاه علم و صنعت در گفت‌وگو با صمت درباره چالش‌های اساسی استارت‌آپ‌ها در ایجاد اشتغال گفت: باید امروز هر کسب‌وکاری بداند که برای رفع چه نیازی شکل گرفته است؛ در واقع پیش از شکل گیری کسب‌وکارها، دلیل به‌وجود آمدن آنها می‌تواند نیازهای رفع‌نشده در آن حوزه خاص باشد؛ اما اینکه چگونه باید به این نیازها دسترسی داشت، خود فرآیندی زمانبر است که بیشتر رهبران استارت‌آپ‌ها به آخرین موردی که می‌رسند، نیازسنجی بازار است. در واقع، آنها در فرآیند تولید محصول کالا یا خدمات قرار می‌گیرند و بعد در ارائه آن به بازار با مشکل مواجه می‌شوند و می‌فهمند که محصول‌شان مورد نیاز بازار نبوده است، هرچند محصول تولیدشده مبتنی بر فناوری و کاملا مدرن به‌حساب می‌آید.

وی درباره چالش‌های استارت‌آپ‌ها در مسیر اشتغالزایی گفت: بزرگ‌ترین معضل استارت‌آپ‌ها در مسیر اشتغالزایی، نحوه ارتباط گرفتن آنها با صنعت و شناختن نیاز آنهاست. آنچه می‌توان از اکوسیستم نوآوری در کشور فهمید، این است که تاکنون ارتباط موثر و کارآمدی میان استارت‌آپ‌ها با صاحبان صنایع برقرار نشده است.

به گفته این فعال در عرصه استارت‌آپی، برای همکاری میان استارت‌آپ‌ها با صاحبان صنایع به‌منظور ایجاد اشتغال جای خالی یک گفتمانی اساسی، احساس می‌شود. این گفتمان باید موثر، سازنده و ایجادکننده تعاملات شغلی میان رهبران استارت‌آپ‌ها با صاحبان صنایع باشد.

وی ادامه داد: همکلام شدن استارت‌آپ‌ها با صنعت در نهایت منجر به این امر می‌شود که استارت‌آپ‌ها پی به خلأها و نیازهای صنایع می‌برند و می‌توانند جورچین توسعه را قوت بخشند. گفتنی است، بسیاری از نیازهای صنایع در کارگاه‌ها و کارخانه‌ها از دید صاحبان و فعالان صنعتی تنها با بکارگیری یا خرید فناوری‌های بسیار پیشرفته خارجی قابل‌حل است؛ این در حالی است که رفع همان نیاز از دید رهبران استارت‌آپی که از دانش و فن بالایی برخوردار هستند، لزوما به فناوری گفته‌شده، نیاز ندارد و می‌توان به‌راحتی آن را رفع کرد.

یساری گفت: ناگفته نماند که البته نیازهایی هم در صنعت وجود دارد که به‌بسیاری از استارت‌آپ‌ها با فناوری‌های پیشرفته می‌توانند به حل آن بپردازند. برای شناخت بیشتر استارت‌آپ‌ها با نیازهای صنایع لازم است در یک بستر واحد خلأهای صنایع دسته‌بندی شود.

وی افزود: یکی دیگر از چالش‌های ارتباط میان صنعت و استارت‌آپ‌ها در مسیر ایجاد اشتغال، بی‌اعتمادی اهالی صنعت به توانایی حل معضلات فناورانه از سوی استارت‌آپ‌ها است. به‌اعتقاد من، برای اعتمادسازی بهتر است، ابتدا نیازهایی از صنعت که برای حل آن به فناوری‌های پیشرفته احتیاجی نیست و از توانایی استارت‌آپ‌ها هم بر می‌آید، از سوی آنها حل شود تا در این شرایط صنعتگران بتوانند به توانایی استارت‌آپ‌ها اعتماد کنند.

▣ کارمندی برخورد نکنید

وی ادامه داد: معضل مهم اینجا است که دید برخی صاحبان صنایع مختلف در کشور ما نسبت به نوآوری با آن روشی که یک استارت‌آپ باید برای توسعه خود در پیش گیرد، تداخل دارد. به‌عبارت روشن‌تر، صاحبان صنایع نگرش کارمندی به استارت‌آپ‌ها دارند، در حالی که ماهیت استارت‌آپ‌ها به‌گونه‌ای است که به‌طورمعمول باید آزادانه و بدون قید وبندهای کارمندی به فعالیت با توان خلاقیت خود بپردازند. حال کارمند شمردن فعالان استارت‌آپی در واحدهای صنعتی به‌ضرر آنها تمام می‌شود و پس از گذشت مدت زمانی خلاقیت و چابک بودن آنها از بین می‌رود.

وی با اشاره به صنایعی که جای خالی توانمندی استارت‌آپ‌ها به‌شدت در آنها احساس می‌شود، گفت: در میان صنایع گوناگون، صنعت خودروسازی، پتروشیمی و غذایی نیاز بیشتری به دستاوردهای استارت‌آپی و دانش‌بنیان داخل دارند. با توجه به تحریم‌های موجود، این مجموعه‌ها می‌توانند با فعالیت بهینه‌تر در حوزه تولید مواد شیمیایی و ساخت قطعات الکتریکی بهتر کار کنند. بسیاری از صاحبان این صنایع اقلام موردنیاز خود را به‌سختی وارد می‌کنند، در حالی که تولیدات داخلی می‌توانند این نیاز را حل کنند.

حین تحصیل کار کنید و باتجربه شوید

در ادامه، به روایت یک تجربه از اشتغال در هنگام تحصیل یکی از فعالان اکوسیستم استارت‌آپی پرداختیم. محمد علوی‌نیا، کارآفرین و موسس یک شرکت خلاق در زمینه طراحی ساختمان در گفت‌وگو با صمت می‌گوید: در ابتدای ورودم به بازار کار به‌واسطه تحصیل در دانشگاه فنی ـ حرفه‌ای در چند رشته فنی به فعالیت پرداختم. در واقع، همزمان با تحصیل، به کار و اشتغال می‌پرداختم. ابتدا رشته تحصیلی من در دوره کاردانی مکانیک خودرو بود و از این دوره به بعد، تغییر گرایش دادم و در دوره کارشناسی مشغول به تحصیل در رشته تاسیسات حرارتی و برودتی ساختمان شدم که در ادامه، فعالیت خود را در زمینه طراحی تاسیسات ساختمان‌های بلندمرتبه و ساختمان‌های مدرن ادامه دادم. علوی‌نیا اصلی‌ترین تفاوت میان دانش‌آموختگان دانشگاه‌های فنی ـ حرفه‌ای با دیگر رشته‌های آکادمیک در موسسات آموزش عالی را در توانایی حل مسئله دانست و گفت: به‌اعتقاد من، اصلی‌ترین تفاوت میان دانش‌آموختگان فنی ـ حرفه‌ای و فنی ـ مهندسی با رشته‌های دیگر این است که این افراد در رشته‌ها و دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای توانایی بیشتری در حل مسئله دارند و توانمندتر هستند. این افراد اگر هم در رشته تخصصی خود مشغول به فعالیت نشوند، به‌طورمعمول باز هم در فضاهای کاری و اشتغال موفق عمل می‌کنند.

▣ فنی‌ها توانایی بالایی در حل دارند

این کارآفرین گفت: اصولا روند تحلیل و ارزیابی برای دانش‌آموختگان فنی ـ حرفه‌ای از انتها به ابتدا است؛ بیشتر دانشجویان یا فن‌آموزان در دوره‌های فنی ـ حرفه‌ای، در میدان تجربه آموزش می‌بینند؛ برای مثال در این دوره‌ها برای کارآموزان موتور خراب خودرو یا دستگاهی را که دچار ایراد اساسی شده است، می‌آورند تا معایب کار توسط آنان آشکار شود. با این روند، فرد از همان ابتدا با چالش‌های فضای کاری آشنا می‌شود، به‌همین دلیل توانایی بیشتری برای حل مسئله کسب خواهد کرد.

▣ جمعیت زیاد شاغلان خروجی فنی ـ حرفه‌ای است

علوی‌نیا با اشاره به آمار اداره کار از شرایط شاغلان و بیکاران گفت: طبق آمار اداره کار، کمترین تعداد فارغ‌التحصیل بیکار مربوط به رشته‌های فنی ـ مهندسی و افرادی است که دانش‌آموخته دوره‌ها و دانشکده‌های فنی ـ حرفه‌ای بودند و در کل، جمعیت زیادی از شاغلان را این افراد تشکیل می‌دهند. این آمارها نشان‌دهنده توانمند بودن این افراد در زمینه کاری‌شان نسبت به دیگر تحصیلکردگان است. به‌گفته علوی‌نیا، حتی دیپلمه‌های فنی ـ حرفه‌ای سریع‌تر از دیگر افراد وارد بازار کار می‌شوند که این امر حاکی از بالا بودن توانایی حل مسئله این افراد است.

▣ مدرک‌گرایی، آفتی برای اشتغال

وی درباره اصلی‌ترین معضل در کسب‌وکار در زمینه‌های فنی ـ حرفه‌ای گفت: بزرگ‌ترین معضل و مشکلی که در این زمینه وجود دارد، نیروی کار ضعیف است. متاسفانه عمده افرادی که با آنها مواجه می‌شویم یا فقط دارای تحصیلات آکادمیک هستند و تجربه فعالیت در محیط کار را ندارند یا اینکه تحصیلات آکادمیک ندارند و بیشتر وقت‌شان صرف کار و اشتغال شده است. گفتنی است، فضای کار نیازمند هردو این مولفه‌ها است.

یعنی اینکه فرد هم دانش آکادمیکی و دانشگاهی داشته باشد و هم تجربه کافی برای کار؛ در حالی که امروزه باتوجه به مدرک‌گرایی و رشد زیاد دانشگاه‌ها به‌سختی فردی با مهارت بالای فنی و شغلی یافت می‌شود که بتواند به‌راحتی در بازار کار به اشتغال بپردازد. این کارآفرین افزود: افرادی که هنگام تحصیل به اشتغال هم پرداخته‌اند، عموما توانمندتر و کارآفرین‌تر از افرادی هستند که یکی از این ویژگی‌ها را ندارند. به‌طورمعمول این افراد موفق‌تر عمل می‌کنند. در واقع، جریان داشتن در فضای کار همزمان با تحصیل، برگ برنده افرادی است که اکنون یا کارآفرین یا بسیار کارآمد هستند.

> طبق آمار اداره کار، کمترین تعداد فارغ‌التحصیل بیکار مربوط به رشته‌های فنی- مهندسی و افرادی است که دانش‌آموخته دوره‌ها و دانشکده‌های فنی-حرفه‌ای بودند و در کل جمعیت زیادی از شاغلان را، این افراد تشکیل می‌دهند

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده، ایجاد اشتغال از کانال اکوسیستم استارت‌آپی به گفتمان‌های میان صنعت و دنیای کارآفرینی بستگی دارد. در واقع، ارتباط صنعت با دانشگاه اصلی‌ترین مانع یک کسب‌وکار نو یا به‌ویژه در بخش فناوری است. کمابیش کمتر پیش می‌آید که مشکلات صنعت کشور در دانشگاه‌ها بررسی شود. حال اگر این ارتباط برقرار شود، فرآیند نیازسنجی به‌راحتی انجام می‌شود و در این شرایط، افراد خبره توانمند و باثبات، به‌راحتی می‌توانند حتی باوجود تحریم‌ها مشکلات کشور را حل کنند. گفتنی است، ارتباط صنعت با دانشگاه، نیازسنجی و تیم خوب می‌تواند مسیر استارت‌آپ‌های یک کشور را به شکوفایی برساند و آنها را از خطر فروپاشی برهاند. استارت‌آپ‌ها هم به‌صورت مستقیم و هم به‌صورت غیرمستقیم در اشتغال تاثیرگذار هستند. در یک کسب‌وکار در حال توسعه، به‌طورمتوسط، ۷ نفر متخصص به‌طورمستقیم مشغول به کار می‌شوند و به‌طور غیرمستقیم هم نفراتی که جذب آن می‌شوند، می‌توانند جزو افرادی باشند که به تعداد شاغلان افزونی بخشند.

نظرگاه

سهم اشتغالزایی استارت‌آپ‌ها و دانش‌بنیان‌ها

مجتبی یوسفی‌نژاد ـ کارشناس شبکه فناوری و نوآوری: طبق آمار هر استارت‌آپ می‌تواند ۷ متخصص را مشغول به‌کار کند. یکی از مهم‌ترین معضلات کشور در حال حاضر اشتغال تحصیلکرده‌هاست و ایران سومین کشور در حوزه تربیت نیروی فنی و مهندسی است؛ در حالی که همین الان ۱۸ تا ۲۰ درصد از متخصصان رشته‌های فنی و مهندسی بیکار هستند که این ۲ برابر میانگین بیکاری در کشور است.

در همه‌جای دنیا یک پایه مهم از اقتصاد دانش‌بنیان، حمایت‌ها و هدایت‌های دولتی است. حمایت‌ها باید مبتنی بر اهداف مشخص و برنامه‌های دقیق باشد، نه کلی‌گویی‌ها و در این میان، نیازمندی‌های کشور نیز برای فعالیت دانش‌بنیان‌ها مشخص شود.

توجه به این امر می‌تواند برای استارت‌آپ‌ها شغل و درآمد ایجاد کند. همان‌طور که درصد اشتغال دانش‌بنیان‌ها در کلیت اقتصاد کشور پایین است، به‌طورقطع به‌تبع آن این کاهش درصد اشتغالزایی درباره استارت‌آپ‌ها هم وجود دارد؛ البته که ارزیابی ما از لحاظ کیفیت اشتغال، متفاوت است. اگر اقتصاد دانش‌بنیان را با سایر اقتصادهای علمی کشور مقایسه کنیم، خواهیم دید در حال حاضر ۵ درصد از اقتصاد کشور را دانش‌بنیان‌ها تشکیل می‌دهند که اشتغال در این زمینه هم به همان میزان ۵ درصد است، اما اگر به این فکر کنیم که چه اندازه می‌توان بر فعالیت استارت‌آپ‌ها برای ایجاد اشتغال در کشور حتی در کوتاه‌مدت حساب کرد. باید گفت، آنچه مسلم است حمایت نهادها باید براساس داشبورد اطلاعات ملی زیست‌بوم باشد. در نهایت یکی از مهم‌ترین فاکتورهایی که باید برای مقایسه هر مجموعه اقتصادی در داخل با خارج از کشور مدنظر قرار بدهیم، اندازه اقتصاد کشور موردنظر با دنیا است؛ اگر دنبال رشد استارت‌آپ‌ها هستیم، باید اندازه اقتصادمان را بزرگ کنیم.

یکی از معضلات جامعه ما این است که اندازه اقتصاد کوچک است. به‌دلیل همین اقتصاد کوچک، استارت‌آپ‌های ما با دیگر استارت‌آپ‌ها در دنیا فاصله زیادی دارند و آن حجم از توسعه و گسترش اشتغالزایی را که انتظار می‌رود داشته باشند را ندارند.

یادداشت

خوشبختی در عصر هوش مصنوعی

مهتاب دمیرچی
روزنامه‌نگار

پژوهشگران علوم اجتماعی معتقدند، افرادی که تا سال ۲۰۳۰ در توسعه هوش مصنوعی پیشتاز باشند و به‌عبارتی دستی قوی بر این عرصه داشته باشند، به‌احتمال زیاد تا پایان قرن، حاکمان آینده جهان خواهند بود؛ حاکمانی که طریقه جهان‌گشایی‌شان نه بسان حاکمان جغرافیایی با سلاح‌های جنگی بلکه با کلیک‌هایی است که روی کیبوردهای رایانه می‌زنند و جهان را به تسخیر خود درمی‌آورند. شاید کمی ترسناک به‌نظر برسد، اما ناگزیریم، بگوییم هوش مصنوعی بیشتر معادله‌های توسعه‌ای را برهم‌زد و بشر را زودتر از آنچه فکرش را می‌کرد به امکانات فوق‌مدرن رساند. ساخت هواپیماهای بدون سرنشین و وسایل هوشمند خانگی تنها نمونه‌های کوچکی از دستاوردهای سیم‌پیچی‌هایی است که از مغز انسان الگوبرداری شده‌اند.

ترس از دست دادن شغل با رسوخ فناوری سابقه صد ساله دارد. بیایید کمی به عقب‌تر برویم، به سال‌های ۱۷۶۰ میلادی تا کمابیش یک قرن بعد از آن؛ درست زمانی که اعتراضات کارگری در اثر بیکاری و کمبود شغل به اوج رسید، تا حدی که بسیاری از کارگران در تقابل با کارفرمایان، شروع به تخریب ماشین‌هایی کردند که جای آنها را در خط تولید گرفته بودند؛ کارگران بیکارشده معتقد بودند ماشین‌های کارگذاشته شده در خط تولید بسان هیولاهای آهنی هستند که از کار بیکارشان کرده‌اند و از آنجا بود که ترس از دست دادن امنیت شغلی، به‌دلیل رسوخ فناوری در دل نیروهای کار ریشه گرفت، اما باید گفت، در ظاهر ماجرا از تعداد نیروی کار در مشاغل کاسته شده، اما از سوی دیگر، نیازمندی به نیروی کار ماهر هم افزایش پیدا کرد تا جایی که با آموزش حداقلی، همان نیروی کار دوباره به سرکارشان بازگشتند و حتی بسیاری از کارخانه‌ها این بار با کمبود نیروی کار ماهر مواجه شدند. اکنون صحبت از هوش مصنوعی و کارکرد ربات‌ها در زندگی بشری است. بسیاری معتقدند با فراگیر شدن هوش مصنوعی، تعداد زیادی از مشاغل امروزی از بین خواهد رفت و همین گزاره، ترس از فناوری را در دل بشر امروزی زنده کرده است، اما بسیاری از پژوهش‌ها و پیش‌بینی‌ها از پیشرفت هوش مصنوعی نشان می‌دهد که نگرانی از اینکه هوش مصنوعی جای شغل‌ها را بگیرد، بیهوده است و فوبیا از فناوری در نهایت به خود انسان ضرر می‌زند، چرا که پردازش‌های سریع و هوشمند اطلاعات می‌تواند پاسخگوی بسیاری از مسائل و مشکلات باشد و خوب است به‌عنوان یک فرصت به آن نگاه شود.

با نگاهی گذرا به دستاوردهای امروزی می‌توان گفت که هوش مصنوعی کمک‌کننده و به‌طوردقیق‌تر دستیار انسان است و می‌تواند انسان را سریع‌تر و در بستر مطمئن‌تر به اهدافش برساند، اما هنوز نمی‌توان ادعای جایگزینی آن را داشت. البته شاید هیچ‌گاه نتوان چنین ادعایی را هم مطرح کرد، چرا که به‌قول فلسفیون، ماده هیچ‌گاه نمی‌تواند صاحب منطق و روح انسان شود. گفتنی است، هوش مصنوعی تنها می‌تواند کمک زیادی به دیده شدن افراد با هر توانایی کند، بنابراین ماشین‌ها و هوش مصنوعی هیچ‌گاه جای انسان را نمی‌گیرند؛ اما هر جایی که نیاز به راه‌حل باشد، بهترین کمک‌کننده به انسان هستند. بشر امروز ناگزیر از پذیرفتن این واقعیت است که در آینده بسیار نزدیک، هوش مصنوعی در بسیاری از مسائل زندگی وی وارد خواهد شد و زمانی اتفاق خوشایند می‌افتد که خود را با آن وفق دهیم و کارکردهای آن را در نظام شغلی خود وارد کنیم و از آن در راستای کاهش مصرف و ذخیره انرژی بهره بگیریم. برای مثال، هوشمندسازی در مصرف آب شهری و صنعتی یا هوشمندسازی در تعیین درجه دمای ساختمان‌ها که نمونه‌ای از این دستاوردها است، به‌صورت پایلوت و در یک مقیاس کوچک راه افتاده، اما تصور کنید برای هوشمندسازی شیرآلات مصارف آب شهری، چه تعداد نیروی کار باید برای ساخت تجهیزات و نصب ابزارهای هوشمند و اندازه‌گیری میزان مصرف، جذب مراکز مربوطه شوند و به کار بپردازند. بی‌شک آموزش افراد باسابقه در عرصه‌های گوناگون، نه‌تنها باعث رفع نگرانی‌ها درباره از دست دادن شغل می‌شود، بلکه یادگیری و موثر بودن در فضای شغلی به کارکنان انگیزه چند برابری می‌دهد.

باید گفت کاربرد علم بی‌شک در چنین زمانه‌ای می‌تواند شیرین‌تر از آموزش و فراگیری آن باشد؛ تصور اینکه فرمول‌های عددی که سده‌ها پیش از سوی دانشمندان طراحی شد و تنها در کتاب‌های دانشگاهی میان دانشمندان رد و بدل می‌شد، این بار در جریان زندگی بشر قرن بیست‌ویکم کارآمدی خود را نشان داده است، ذوقی به‌همراه می‌آورد که نسل‌های قبل از درک آن بی‌بهره بودند. اینجا است که می‌فهمیم ما چقدر خوش‌شانس بودیم که در عصری زیسته‌ایم که نامش دوران رخنمایی هوش مصنوعی است. بنابراین، بهتر است قدر این سیم‌پیچی‌های فرمول‌بندی‌شده با الگوهای متفاوت را بدانیم و بدون ترس، اجازه رسوخ و ورود آنها را به زندگی خود بدهیم.

یادداشت

بانک‌ها نیروی محرک اشتغالزایی

احمد کارگر
کارشناس امور بانکی

در کشـور بانک‌محور ایـران، بانک‌ها شـریان حیاتی تزریق نقدینگی به تولید به‌شمار می‌روند؛ بنابراین هر سـال دولت ردیـف بودجه‌ای ویژه‌ای برای پرداخت تسـهیلات بانکی بـه تولید در نظر می‌گیرد. امسـال هم از این قاعده مستثنا نیست و دولت سـهم تسـهیلات تولید را افزایش داده تا شـاید در سـایه این تزریق نقدینگی اشتغالزایی رونق گیرد.

معمولا سعی می‌شـود با بکارگیری سیاست‌ها و ابزارهـای اجرایی گوناگـون نظیر کارآفرینی در برنامه‌های توسعه به این هدف دست یافت.

فضای مسـاعد کسـب‌وکار یکی از فاکتورهای اساسی در اقتصاد کشـور و عاملی مهم در جهت دسـتیابی به اهداف رشـد و توسـعه اقتصادی و کاهش بیکاری است.

کسـب‌وکارهای کوچـک می‌تواننـد از طریق کارآفرینی، نـوآوری و ایجاد فرصت‌های شـغلی و افزایش درآمد، بر اقتصاد کشـور تاثیر بگذارند، به همین دلیل اسـت که بسـیاری از کارشناسان تاکید دارند برای رونق اقتصاد راهی جز حمایت از کسـب‌وکارهای خرد نیست. به‌علاوه اینکه فضای کسب‌وکار بازتابی از وضعیت اقتصادی یک کشور اسـت و میزان سـرمایه‌گذاری در کشور را تعیین می‌کند.

یکـی از راه‌های توسـعه کارآفرینـی و اقتصاد، توسعه راه‌اندازی و رشد کسب‌وکارهای خرد است. ارتباط زیاد بین نظام تامین مالی کشور با سیستم بانکی موجب شده جایگاه سیستم بانکی در بهبود فضای کسـب‌وکار برجسته‌تر شـود. وجود فضای کسـب‌وکار مناسب در کشور باعث افزایش انگیزه کارآفرینان در شروع فعالیت‌ها و در نتیجه افزایش فعالیت‌های اقتصادی می‌شود که کاهش بیکاری را به‌دنبال خواهد داشـت. همین کاهش بیکاری در نتیجه تامین مالـی کارآفرین، به رونق اقتصاد کشـور کمک می‌کنـد و عامل ثبـات در فضای کسـب‌وکار و امنیت سرمایه خواهد بود که نتیجه تعامل میان سیستم بانکی و کارآفرین است.

شرکت‌ها همواره با محدودیت منابع مواجه بوده و هسـتند. یکی از مهم‌ترین نیازهای شـرکت‌ها منابع مالی است و بانک‌ها در راستای رفع همین نیاز، تسهیلاتی را در قالب عقود مختلف در اختیار آنان قرار می‌دهند.

امـا نکته قابل‌ملاحظه این اسـت کـه انتخاب نوع تسـهیلات و شرایط مربوط به آن گاهی برای مدیران ابهاماتی را ایجاد می‌کند.

نوع تسـهیلات تابعی از عوامـل مختلف چون نوع شـرکت، موارد اسـتفاده از تسهیلات، مدت بازپرداخت و نرخ سـود تسـهیلات است. در این زمینـه سیاسـت‌های پولـی و اعتبـاری جایگاه ویـژه‌ای دارد و اقتصاددانان، توسـعه نظام پولی و اعتباری مناسب را رمز موفقیت برنامه‌های توسعه و اشـتغالزایی می‌دانند. استفاده از اعتبارات، خواه در قالـب سـرمایه‌گذاری جدید و خـواه در قالب تامین سـرمایه در گردش، منجر به افزایش تولید می‌شود؛ از همین رو می‌تواند در اشتغالزایی تاثیر داشـته باشد. بنابراین یکی از رسالت‌های سیستم بانکی، اعطای تسهیلات مالی به واحدهای مختلف تولیدی در راسـتای افزایش اشـتغال در سـطح کشـور اسـت. در نقطه مقابل، بانک‌هـا تا زمانی که منابع در اختیار نداشـته باشـند، قادر به ارائه تسهیلات نیسـتند. بر این مبنا وظیفه مسئولان بانکی این اسـت که بازار متشکل سرمایه به‌وجود آورند، زیرا توسـعه اقتصادی نیاز به سرمایه دارد و سـرمایه‌گذاری نیازمند پس‌انداز است. بانک‌ها بایـد پس‌اندازهای موجود را جمع‌آوری کنند تا با تخصیص مناسب اعتبارات به بخش تولید، زمینه رشد اقتصادی فراهم شود.

در بعـدی دیگـر از فعالیت‌هـای اقتصـادی، موسسات و واسطه‌های مالی، معمولا در بسیاری از طرح‌های صنعتی، ساختمان و مسکن، کشاورزی، حمل‌ونقل، انرژی و خدمات، مشارکت فعال دارند.

اعطای تسـهیلات به صنایع تبدیلی کشاورزی مانند سـایر بخش‌ها در جهت تامین سـرمایه در گردش و سـرمایه‌گذاری ثابت این واحدها انجام می‌شود.

به‌طور مثال افزایش تسهیلات اعطایی به صنایع تبدیلی کشـاورزی باعث پیشـرفت ایـن صنایع و رشـد و توسـعه بخش کشـاورزی خواهد شد کـه در نتیجه این امر اشـتغال در جامعه افزایش می‌یابد و بیکاری کم می‌شود. در نهایت اینکه اگر هم‌افزایی میان شـبکه بانکی و بودجه تخصیصی دولت بـه تولید صورت گیرد، می‌تـوان به آینده سرمایه‌گذاری در تولید امیدوار بود و این افزایش سـرمایه‌گذاری در تولیـد منجر بـه تحقق هدف دولت در ایجاد اشتغال پایدار خواهد شد.

صمت نقش سرمایه‌گذاری در افزایش اشتغال را بررسی کرد

امنیت سرمایه، حلقه مفقوده اشتغالزایی

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

رئیس‌جمهوری در جلسه دفاع از کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۲ در مجلس شورای اسلامی مدعی شـد دولت سـیزدهم امسـال حدود یک میلیون فرصت شغلی و بیمه‌شده جدید ایجاد کرده است.

در ادامه صولت مرتضوی، وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی نیز با بیان آماری بر این ادعا صحه گذاشـت. رئیسی در جلسه یادشـده نرخ بیکاری را برابر با ۸.۹ درصد اعلام کرده اسـت. بررسی گزارش‌های اعلامی مرکز آمار ایران نشـان می‌دهد نرخ بیکاری در پایان تابسـتان امسال ۸.۹ درصد بوده است. اسـتناد به این آمار نشان می‌دهد سایر آمارهای اعلامی نیز باید از منابع رسمی استخراج شده باشد، اما نکته این است که میزان اشتغال ایجاد شـده در گزارش‌های رسمی با میزان اشـتغال عنوان‌شده از سوی رئیس‌جمهوری و وزیـر تعاون، کار، رفاه اجتماعی فاصله‌ای زیاد دارد. نکته این اسـت که برخی دیگر از آمارهای اعلامی ازسوی مقامات دولت سیزدهم از سوی کارشناسان محل سوال بوده که تشـکیک بر ادعای کاهش ۱۹ درصدی تورم از جمله این موارد اسـت. همچنین در آبان امسال مناقشه‌ای بزرگ بر سر تخصیص منابع اشتغالزا میان دولت و مجلس به راه افتاد. اکنون رئیس‌جمهوری در سخنرانی خود یکی ار راه‌های تامین منابع مالی اشتغالزایی در کشـور را علاوه بر منابع بانکی، جذب سـرمایه دانسته است. صمت در این گزارش سعی دارد نقش جذب سرمایه در اشتغالزایی را از نگاه کارشناسان بررسی کند.

عکس: آیدا فریدی

در بیان آمار ایجاد اشتغال باید کیفیت اشتغال موردبررسی قرار گیـرد، زیرا ممکن اسـت دولت دستفروشـی را نیز شـغل پایدار به‌حساب آورده باشد

نقش سرمایه در اقتصاد

سرمایه در هر اقتصادی به‌منزله موتور رشد و توسعه اقتصادی محسـوب می‌شود. بسـیاری از کشورها برای رسـیدن به توسعه اقتصادی تلاش بسـیاری می‌کنند و با اتخاذ سیاسـت‌هایی می‌کوشـند اشـتغال کامل و رشد اقتصادی مسـتمر خود را با جذب سرمایه‌گذاری محقـق کننـد. باتوجه به نقـش مهم سـرمایه‌گذاری مسـتقیم خارجی و گسـترش فرآیند جهانی شـدن، در دهه‌های اخیر، کشـورهای جهان سـعی در جذب سـرمایه‌های خارجی کرده‌اند. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به‌دلیل اثرات خـود به‌عنوان یک عامل مهم و اثرگذار در سـطح اشتغال کشورها محسوب می‌شود. از آنجا که FDI یک منبع تامین سـرمایه است، می‌تواند به‌طور مسـتقیم اشـتغال را افزایش دهد. همچنین از طریق انتقـال تکنولوژی‌های جدید، انتقال مهارت‌های مدیریتـی و دانش روز و سـرریزهای ناشـی از آنها، به افزایـش قـدرت رقابـت، ارتقـای دانش نیـروی کار، افزایـش بهره‌وری نیروی کار، افزایش تولید، بهبود تراز پرداخت‌ها و... منجر می‌شـود که به‌صورت غیرمستقیم تقاضـا برای نیروی کار و در نتیجه اشـتغال را افزایش می‌دهد.

لزوم بررسی کیفیت اشتغال در آمارها

علی سعدوندی، اقتصاددان و استاد دانشگاه درباره میزان اشـتغالزایی در کشـور و آمارهای ارائه‌شـده ازسـوی دولت به صمت گفت: در بیان آمار اشتغال باید کیفیت اشـتغال موردبررسـی قـرار گیرد، زیرا ممکن اسـت دولت دستفروشـی را نیز شغل پایدار به‌حساب آورده باشد.

▣ کاهش اشتغال در بخش کشاورزی

وی در ادامـه افزود: براسـاس گـزارش مرکز آمار اشـتغال در بخـش حیاتی کشـاورزی کاهش یافته اسـت. متاسـفانه براسـاس گزارش مرکز آمار نرخ بیکاری در پایان تابسـتان سـال گذشـته برابر ۹.۶ درصد بوده که این یعنی نرخ بیکاری کاهشـی برابر ۰.۷ درصـد را تجربه کرده، اما بـا نگاهی اجمالی به رقم اشـتغال موجود در کشور می‌توان فهمید تعداد اشتغال ایجاد شـده در فاصله تابستان سال گذشته تا تابستان امسـال ۳۷۳ هزار و ۷۳۴ نفر بوده است؛ بنابراین آن‌گونه که در گزارش مرکز آمار مشـخص اسـت میزان اشتغال در بخش کشـاورزی در فاصله تابستان سال گذشته تاکنون کاهش داشته است.

وی تاکیـد کـرد: کاهـش اشـتغال در بخـش کشـاورزی به سـایر بخش‌های اقتصاد آسیب جدی وارد می‌کند، زیرا بخش کشـاورزی جزو پایه‌ای‌ترین اجزای اشتغالزایی در سـایر کشورها و هر اقتصادی اسـت، اما متاسـفانه در یک سـال اخیـر ۳۰۰ هزار شـغل در بخـش کشـاورزی مـا از دسـت رفتـه است.

▣ اشتغال صنعت و خدمات

ایـن اقتصاددان در ادامه یادآور شـد: اشـتغال در بخش صنعت با افزایش ۱۲۱ هزار نفری از ۷ میلیون و ۹۰۰هـزار نفر به ۸میلیون و ۲۹ هزار نفر رسـیده اسـت. همچنین اشـتغال در بخش خدمات با رشد ۵۴۶ هزار نفری روبه‌رو بود. در این بخش در تابستان سال گذشته ۱۱ میلیون و ۴۲۹ هزار نفر مشغول کار بودند، اما این رقم در تابسـتان سـال ۱۴۰۱ به ۱۱ میلیون و ۹۷۶ هزار نفر افزایش یافته اسـت. به این ترتیب خالص اشـتغال ۳۷۳ هزار نفر است؛ بنابراین می‌توانیم به‌جرات بگوییم افزایش قابل‌توجه اشتغال در بخـش خدمات بدان معناسـت که بخش مهمی از شـغل‌های جدید ایجادشـده ممکن است مرتبط با تاکسـی‌های اینترنتی، مشـاغلی چون پیک‌های موتوری و... باشد که مشاغلی پایدار تلقی نمی‌شوند.

▣ ابهام در آمار دولتی‌ها

این استاد دانشگاه با بیان اینکه روشن نیست منبع آماری مورداستناد رئیس‌جمهوری و وزیر تعاون، کار و رفـاه اجتماعی در زمینه ایجاد یک میلیون شـغل کجاست، اظهار کرد: دولت نباید با این هدف که فقط اثبات کند رقم اشـتغال وعده داده شده در انتخابات محقق شده، شـغل‌های کاذب را جزو مشاغل پایدار محسوب کند.

▣ اشتغال و سرمایه‌گذاری خارجی

سعدوندی بر ضرورت تسهیل روند سرمایه‌گذاری در ایجاد اشـتغال پایدار تاکیـد کرد و گفت: باوجود تنگناهای اقتصادی، تحریم‌ها و مشـکلات ساختاری در اقتصاد کشور نمی‌توان انتظار داشت سرمایه‌گذار خارجی به آوردن سرمایه خود به ایران تشویق شود.

وی افـزود: مهم‌ترین رکن سـرمایه‌گذاری وجود امنیت سـرمایه اسـت. متاسفانه سـاختار سیاسی و اقتصـادی کشـور به‌گونـه‌ای اسـت که ریسـک سـرمایه‌گذاری در آن بسیار بالا اسـت؛ بنابراین به ایجاد اشـتغال از راه جذب سرمایه در شرایط فعلی نمی‌توان امیدوار بود.

ایـن اقتصـاددان یکـی از موانع جـدی در جذب سـرمایه‌گذاری مسـتقیم خارجـی را وجود محیط کسـب‌وکار نامناسب در کشـور اعلام کرد و توضیح داد: فضای نامسـاعد کسب‌وکار باعث افزایش هزینه بنگاه‌هـای اقتصادی می‌شـود؛ علاوه بـر آن از بین رفتـن اعتماد و انگیزه سـرمایه‌گذاران خارجی برای سرمایه‌گذاری منتج به عقب نگه داشتن تولید کشور از رقیبان جهانی خواهد شد و همین مسئله عرصه را برای اشـتغالزایی از طریق جذب سرمایه تنگ کرده است.

▣ اشتغال و سرمایه‌گذار داخلی

این استاد دانشگاه با اشـاره به اینکه شرایط برای جذب سـرمایه‌های داخلی نیز رضایتبخش نیسـت، گفت: در شرایط تورمی کشـور سرمایه‌گذار معمولا ریسـک سـرمایه‌گذاری در تولید را نمی‌پذیرد، زیرا قبل از اینکه سرمایه به درآمدزایی برسد، در مواجهه با تورم نابود می‌شود.

وی بـا تاکیـد بـر اینکـه ظرفیت‌سـازی و بهره‌گیری از مشارکت بخش خصوصی از راهکارهـای توسـعه اقتصاد کشـور و ایجاد منابع درآمدی پایدار اسـت، اظهار کرد: سـازکار مشارکت و سـرمایه‌گذاری از جمله راهکارهای موفق در طرح توسعه اقتصادی کشور و ایجاد منابع پایدار درآمدی است که می‌تواند به ایجاد اشتغال پایدار کمک کند.

▣ اشتغال و بانک‌ها

سعدوندی با اشاره به نقش بانک‌ها در تامین مالی تولید و ایجاد اشـتغال پایدار تصریح کرد: فشارهای سیاسـی و تحریم‌های طولانی‌مدت کشورمان باعث عقب‌ماندگی نظام بانکـی ما و فاصله گرفتن با نظام مالی و اسـتانداردهای بین‌المللی شـده و بانک‌های داخلی از توان خوبی برای برقراری روابط با بانک‌های معتبر دنیا و ارائه خدمات به سـرمایه‌گذاران خارجی برخوردار نیستند و سرمایه‌گذاران خارجی نیز تمایلی برای همکاری بـا بانک‌های درجه پایین‌تر ندارند؛ از این رو ضعف شبکه بانکی نیز در عدم تحقق اشتغال پایدار کشـور و ایجـاد یک میلیون شـغل از طریق سـرمایه‌گذاری موثر اسـت. بر همین اسـاس برای جذب سرمایه‌گذار خارجی ابتدا باید زیرساخت‌های بانکی مناسب‌سازی و مراودات بین بانک‌های ایران و بانک‌های سـایر جهان با خروج ایران از لیست سیاه fatf تسهیل شود.

> بالا بودن ریسک سرمایه‌گذاری و ضعف در تامین امنیت اقتصادی و بیمه سرمایه‌گذاری‌ها و فراهم نبودن زیرساخت‌ها از جمله موانع پیش پای سرمایه‌گذاری خارجی در کشور است

لزوم برداشتن موانع از پیش پای سرمایه‌گذار خارجی

مرتضی الله‌داد، اقتصاددان و اسـتاد دانشـگاه درباره وابسـتگی رشد اشتغالزایی به افزایش سرمایه‌گذاری به صمت گفت: بالا بودن ریسـک سرمایه‌گذاری و ضعف در تامیـن امنیت اقتصادی و بیمه سـرمایه‌گذاری‌ها و فراهم نبودن زیرسـاخت‌ها از جملـه موانع پیش پای سرمایه‌گذاری خارجی در کشور است. در علم اقتصاد از سـرمایه‌گذاری خارجی به‌عنوان موتور پیشران تولید و اشتغال یاد شده است.

▣ بی‌برنامگی در جذب سرمایه

وی در ادامه افزود: فقدان برنامه در جذب سرمایه‌های خارجی، وجود بروکراسـی‌های زائـد و پیچیده اداری و هزینـه بـالای آن و درخواسـت‌های مختلـف از سـرمایه‌گذاران و عـدم اجمـاع بین مسـئولان درباره سـرمایه‌گذاری‌های خارجی بر مشکلات سرمایه‌گذاری در این بخش افزوده است.

این اسـتاد دانشگاه با اشاره به حضور وسیع و پررنگ دولت در اقتصاد در برابر نقش کمرنگ بخش خصوصی در این حوزه تصریح کرد: بسـته بودن اقتصاد و دولتی بودن آن و نبود پیوند مناسب با اقتصاد جهانی از دیگر موانع قابل‌اشاره در زمینه جذب سرمایه‌گذاری خارجی اسـت؛ بنابراین ایجاد شـغل از طریق سـرمایه‌گذاری خارجی سخت است.

▣ ظرفیت‌هـای ایـران در جـذب سـرمایه خارجی

این اقتصاددان در پاسـخ به این پرسش که چه راهی برای جذب سرمایه خارجی در شرایط فعلی وجود دارد، گفت: ایران به جهـت دارا بودن ظرفیت‌های اقتصادی مناسـب، بـازار بـزرگ در کشـور و در منطقه، ضمن برخورداری از سرمایه انسانی جوان، متخصص و خلاق از منابع عظیم نفت و گاز و ذخایر بزرگ و غنی در حوزه مواد معدنی نیز برخوردار اسـت و با دسترسی به دریا و آب‌های آزاد بین‌المللی و واقع شـدن در مسـیر اصلی ترانزیت منطقه موقعیت استراتژیک و ارزشمندی دارد. این ظرفیت‌ها می‌تواند ایران را به‌عنوان محلی مناسب بـرای سـرمایه‌گذاران خارجـی معرفی کند؛ به‌شـرط اینکه موانع ذکرشـده پیش پای سرمایه‌گذاری خارجی برطرف شود. تنها در چنین شرایطی روند ایجاد اشتغال از طریق جذب سرمایه خارجی صعودی خواهد شد.

▣ بانک‌ها عوامل موثر ایجاد شغل

وی در تشریح نقش بانک‌ها در جذب سرمایه خارجی و اشـتغال گفت: برای جذب سرمایه‌های خارجی ابتدا بایـد با برقراری انضبـاط مالی و فراهـم کردن فضای شـفاف و به‌دور از هرگونه رانت نسبت به بهبود فضای کسـب‌وکار در کشـور اقدام کرد. همچنین باید ضمن فراهم کردن شرایط ساده و روان با هدایت سرمایه‌های داخلـی به سـمت تولید و بخش‌های مولـد اقتصادی، از خروج سـرمایه‌ها از کشـور پیشـگیری کـرد و این سـرمایه‌ها را به سمت تولید پایدار سوق داد. در فضای مناسـب مالی بانک‌ها به‌راحتی می‌توانند به انجام امور محوله بپردازند و از سرمایه در جهت پرداخت تسهیلات به تولید بهره ببرند.

▣ مرگ مشاغل کاذب

این اقتصاددان متذکر شد: وقتی تولید به رشد و ثبات برسد، شـغل‌های کاذب کم‌کم از میان می‌روند و جای آنها را مشـاغل پایدار پر خواهد کرد. ایجاد شغل پایدار در هر کشوری بیانگر رشد اقتصاد آن کشور است.

وی با تاکید بر اینکه کشـور برای رفع مشکل کمبود منابع مالی و خروج از رکود و رسیدن به رونق اقتصادی نیاز به سرمایه‌گذاری‌های فراوانی دارد، خاطرنشان کرد: جذب سرمایه‌گذاری با دیپلماسی فعال اقتصادی برای معرفی فرصت‌ها و جاذبه‌های سـرمایه‌گذاری در کشور و اعتمادبخشی بیشتر به جامعه جهانی میسر می‌شود؛ از این رو دولت به‌عنوان بسترسـاز این امر باید با تعامل با بخش خصوصی، زمینه جذب و هدایت سـرمایه‌های خارجی به‌ویژه سرمایه‌های ایرانیان مقیم خارج از کشور به سمت بخش خصوصی را ایجاد کند.

▣ ضـرورت کـوچ منابع مالی از دولت

این اسـتاد دانشـگاه ضمن انتقاد از دولتـی بودن اقتصاد ایران گفت: برای پیشـرفت و توسـعه اقتصاد لازم است اقتصاد دولتی کوچک شود و در مقابل اقتصـاد بخش خصوصی رونق گیرد؛ بنابراین با کوچ منابع مالی از دولت به بخش خصوصی کشـور، موجبات توانمندی و ارتقای این بخش فراهم می‌شود و اشتغالزایی در کشور رونق می‌گیرد.

وی از دیگـر اقدامـات موثـر دولـت بـرای افزایش سـرمایه‌گذاری خارجـی را بهره‌منـدی و اسـتفاده از تجارب کشـورهای پیشـرو در این زمینه و ایجاد یک بانک اطلاعاتی از صنایع مختلف دانسـت و گفت: ارائه فرصت‌های سـرمایه‌گذاری به زبان بین‌المللی و ایجاد شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری خارجی و استفاده از متخصصان این حوزه در جذب سـرمایه‌گذاری خارجی موثر است. در چنین فضایی رشد اقتصاد منجر به ایجاد مشاغل پایدار می‌شود.

سخن پایانی

در اقتصادهای پیشـرو جهان، امنیت شـغلی و ایجاد اشتغال حرف اول را می‌زند و اشـتغالزایی فقط در سایه رشـد اقتصادی محقق می‌شود و افزایش اشتغال ثمره درخت رشـد اقتصادی اسـت. برای افزایش اشـتغال در سطح کشـور راهکارهای مختلفـی وجـود داردکـه عمده‌تریـن آن جذب سـرمایه‌گذاری اسـت. با جذب سـرمایه‌گذار در اقتصاد، سـرمایه‌ها به بخش مولد هدایت و باعث ایجاد اشـتغال پایدار می‌شـود. به‌اعتقاد کارشناسان جذب سـرمایه خارجی در کشور با مشکلات متعددی از جمله نبود امنیت سرمایه‌گذاری، مشکل در مراودات بانکی با بانک‌های بین‌المللی و همچنین اعمال تحریم‌ها روبه‌رو اسـت؛ بنابراین برای ایجاد شـغل از طریق سرمایه‌گذاری باید ابتدا موانع موجود در مسیر سرمایه‌گذار برداشته شود؛ در غیر این صورت اشتغالزایی از طریق سرمایه‌گذاری محقق نخواهد شد.

روی خط خبر

تفاهمنامه طرح تحولی یزد نوین امضا شد

توسعه معادن و صنایع بافق در دستور کار

تفاهمنامه سند آمایش سرزمینی و طرح تحولی یزد نوین بین استانداری یزد و شرکت سنگ‌آهن مرکزی امضا شد.

به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد، به‌منظور توسعه معادن و صنایع شهرستان بافق، تفاهمنامه سند آمایش سرزمینی و طرح تحولی یزد نوین و باهدف ایجاد و تکمیل زنجیره صنایع معدنی بین استانداری یزد به نمایندگی از دولت و شرکت سنگ‌آهن مرکزی به امضاء رسید.

این تفاهمنامه به‌منظور توسعه معادن و صنایع شهرستان، ارتقاء توانمندی‌های زیرساختی معادن استان و کشور و توسعه زنجیره ارزش فولاد در استان یزد منعقد شده است.

موضوع این تفاهمنامه مشارکت شرکت سنگ‌آهن مرکزی در اجرای طرح‌های توسعه‌ای بافق مطابق با سند آمایش سرزمین است. همچنین در این قرارداد طرح تحولی دولت یزد نوین و باهدف ایجاد و تکمیل زنجیره صنایع معدنی و سرمایه‌گذاری در زمینه اکتشاف، استخراج معادن روباز و زیرزمینی و صنایع پایین‌دست باارزش افزوده بالا و بومی‌سازی ماشین‌آلات صنعتی و معدنی و تجهیزات داخلی شرکت دنبال می‌شود. هدف از امضا این تفاهمنامه برداشتن موانع و تسهیل فرآیند اجرای طرح‌ها و تکمیل زنجیره فولاد شرکت سنگ‌آهن مرکزی است.

اختتامیه جشنواره ابوذر سیستان و بلوچستان

مدیرکل دفتر تبلیغات و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در اختتامیه جشنواره رسانه‌ای ابوذر سیستان و بلوچستان گفت: همه نگاه‌ها به سمت محتوا و نحوه برگزاری این جشنواره است و نگاهی که مبتنی بر بسیج باشد ماندگار خواهد بود زیرا فارغ از سلایق سیاسی، قومیت‌ها و مردمی بودن بسیج است.

به گزارش خبرنگار صمت از استان سیستان و بلوچستان، عباس محمدیان ضمن بیان این افزود: در حوزه جهاد تبیین که یک فریضه فوری و واجب است اصحاب رسانه میدان‌دار و فرماندهان اصلی این جبهه هستند و اگر در این حرکت برنامه‌ریزی درستی صورت گیرد، پیروز میدان خواهیم بود.

وی تصریح کرد: امروز در جنگ رسانه‌ای قرار گرفتیم که چاشنی آن تبلیغات است و تمام صاحبان سرمایه در دنیا درصدد تشکیل بنگاه‌های تبلیغاتی هستند و دشمنان چند صد برابر بودجه این کشور را برای تبلیغات هزینه می‌کنند.

مدیرکل دفتر تبلیغات و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی افزود: باید رسانه به‌عنوان مظهر شکوفایی و توسعه یک کشور قلمداد شود و اگر دوربین‌ها و قلم‌های اصحاب رسانه در این عرصه باشد به‌طور یقین نگرش و باورهای مدیران محقق می‌شود. وی بیان کرد: سرمنشا توسعه در تمامی زمینه‌ها رسانه و تبلیغات است و جشنواره ابوذر باید مرجعیت رسانه را بازگرداند.

شناسایی ۶۰ هزار تغییر کاربری زمین در کشور

فرمانده یگان حفاظت سازمان امور اراضی کشور گفت: طی ۱۰ ماه گذشته، نزدیک ۶۰ هزار تغییر کاربری در کشور شناسایی شده‌است. سرهنگ اکبر امینی در حاشیه مراسم معارفه فرمانده یگان حفاظت از اراضی کشاورزی استان گیلان در جمع خبرنگاران با بیان اینکه وظیفه یگان حفاظت امور اراضی کشور پیشگیری از تغییر کاربری زمین‌های کشاورزی و باغی است، اظهار کرد: مردم در صورت مشاهده هر گونه تغییر کاربری از طریق سامانه ۱۳۱ اطلاع دهند.

وی با اشاره به دریافت حدود ۲۷ هزار خبر تغییر کاربری به ویژه از طریق سامانه ۱۳۱ طی ۱۰ ماه گذشته اضافه کرد: با هماهنگی مقام قضایی با شناسایی تغییر کاربری‌های غیرمجاز، ۲۱ هزار مورد اجرای تبصره ۲ و حدود هزار و ۳۰۰ مورد اجرای احکام قطعی قلع و قمع در سراسر کشور انجام شده‌است.

فرمانده یگان حفاظت سازمان امور اراضی کشور در ادامه با تشریح برنامه‌های یگان گفت: پایش هوشمند اراضی کشور از برنامه‌های آینده است، مقدمات کار آغاز و موضوع با دست اندرکاران شرکت‌های دانش‌بنیان مطرح شد تا بتوانیم در آینده پایش هوشمند، تغییر کاربری‌ها انجام شود و گشت‌ها به صورت هدفمند از تغییر کاربری‌ها جلوگیری کنند. وی با بیان اینکه استان‌های شمالی بیشتر مورد هجمه تغییر کاربری هستند، خاطر نشان کرد: همه مردم در حفظ اراضی کشاورزی و حفاظت از آن برای نسل‌های آینده نقش دارند بنابراین همکاری لازم در این ارتباط ضرورت دارد.

جوان مهارت آموخته بیکار نمی‌ماند

قطار پیشرفت در اشتغالزایی به بوشهر رسید

یکی از اصلی‌ترین شاخص‌های اقتصاد بحث تولید و اشتغال است که افزایش تولید در نگاه اول به معنای رونق چرخ اقتصاد و در ادامه کاهش وابستگی و واردات و افزایش اشتغال، افزایش سطح معیشت مردم، افزایش سرمایه‌گذاری داخلی و ارتقای فعالیت بخش خصوصی، افزایش سطح بهره‌وری سازمانی و کارآفرینی و حجم واردات، تحقق عدالت اجتماعی و بهبود شاخص‌های توسعه اجتماعی در نتیجه افزایش قدرت اقتصادی جامعه و... را به دنبال دارد. همچنین مشاغل خرد و خانگی هر شهرستان باید شناسایی تا در آن زمینه تسهیلات پرداخت شود و اگر براساس ظرفیت‌ها و توانایی هر منطقه تسهیلات پرداخت شود، منابع هدر نخواهد رفت. از سوی دیگر مشاغل خانگی شاید بهتر و بیشتر از دیگر مشاغل آزاد نرخ بیکاری را در شهرها و روستاها کاهش می‌دهند چرا که با هزینه کم و بهره‌مندی از وام‌های خوداشتغالزایی قابل اجرا است. صمت در این گزارش به بررسی فرصت‌های شغلی ایجاد شده در استان بوشهر پرداخت.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

در ۹ ماه امسال ۲۲ هزار و ۱۰۱ فرصت شغلی در استان بوشهر ایجاد شد که نسبت به تعهد اشتغال یکساله استان به وزارتخانه‌های کشور و تعاون، کار و رفاه اجتماعی ۲ درصد بیشتر است

تحقق هدف شغلی یکساله بوشهر در ۹ ماه

مصدق کشاورزی، مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان بوشهر گفت: در ۹ ماه امسال ۲۲ هزار و ۱۰۱ فرصت شغلی در این استان ایجاد شد که نسبت به تعهد اشتغال یکساله استان به وزارتخانه‌های کشور و تعاون، کار و رفاه اجتماعی ۲ درصد بیشتر است.

بر اساس دستور استاندار بوشهر تعهد درون استانی برای ایجاد ۳۰ هزار شغل در سال ۱۴۰۱ برنامه‌ریزی شده است که با اقدامات انجام شده محقق خواهد شد.

کشاورزی اضافه کرد: با ایجاد این میزان اشتغال تا پایان سال تعهد اشتغال آفرینی استان بوشهر تحققی ۱۳۸ درصدی خواهد داشت.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان بوشهر گفت: ۴۸ دستگاه اجرایی در استان بوشهر در ایجاد اشتغال این استان نقش دارند که هر یک ظرفیت‌ها و برنامه‌های خود را به تفکیک شهرستان‌ها ارائه کردند.

■ صحت‌سنجی مشاغل در سامانه «رصد»

کشاورزی ادامه داد: مشاغل ایجاد شده همه با کد ملی و مشخصات در سامانه رصد اشتغال کشور به ثبت رسیده است و وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی هر یک از موارد را بررسی و صحت سنجی می‌کند تا در صورت انحراف مسئله را برای پیگیری ارجاع دهد.

وی افزود: در این بررسی‌ها استان بوشهر با تأیید ۹۴ درصد از مشاغل ثبت شده در سامانه رصد رتبه دوم کشوری را به خود اختصاص داده است.

کشاورزی یادآور شد: یکی از ملاک‌های ارزیابی دستگاه‌های اجرایی استان تحقق اشتغال تعهد شده است.

■ رشد ۱۰۰ درصدی مشاغل خانگی

کشاورزی ادامه داد: حمایت دولت سیزدهم از ایجاد اشتغال نسبت به سال‌های پیش از آن بسیار خوب است و اعتبار لازم برای پرداخت تسهیلات تبصره ۱۶ در بودجه دیده شده است. مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان بوشهر گفت: امسال یک‌هزار و ۴۴۶ میلیارد تومان اعتبار از محل جزء ۲ بند ب تبصره ۱۶ قانون بودجه ۱۴۰۱ به استان بوشهر ابلاغ شده و ۱۸ بانک و موسسه اعتباری مسئولیت پرداخت این اعتبارات را بر عهده دارند.

وی افزود: این تسهیلات در شهرستان‌ها برای طرح‌های خوداشتغالی تا سقف ۱۵۰ میلیون تومان و برای طرح‌های کارفرمایی تا چهار میلیارد تومان اختصاص می‌یابد.

کشاورزی با بیان اینکه اکنون ۱۰۰ هزار میلیارد تومان سپرده در بانک‌های استان بوشهر موجود است، گفت: با این منابع نباید مسئله‌ای برای پرداخت تسهیلات اشتغال‌زایی در این استان وجود داشته باشد.

وی اضافه کرد: علاوه بر این با توجه به مصوبه شورای‌عالی اشتغال کشور و دستور رئیس‌جمهوری هریک از بانک‌ها و یا مؤسسات اعتباری در استان‌ها که فاقد منابع اعتباری کافی هستند باید برای پرداخت این تسهیلات از منابع سایر استان‌ها استفاده کنند بنابراین هیچ‌گونه کم‌کاری از سوی بانک‌های تأمین‌کننده اعتبار پذیرفته نیست.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد: در ۹ ماهه اول امسال بالغ بر چهار هزار و ۵۰۰ مجوز مشاغل خانگی از سوی این اداره کل به‌صورت الکترونیکی صادر شده که نسبت به سال ۱۴۰۰ افزایش صددرصدی داشته است. کشاورزی در ارتباط با تسهیلات حمایتی تبصره ۱۸ از اشتغال‌زایی واحدهای تولیدی گفت: ۲ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان به‌عنوان کف اعتبار استان بوشهر تعیین شده که با توجه به اقدامات انجام شده در این استان به‌طور حتم میزان تخصیص فراتر از این رقم خواهد بود. وی افزود: این تسهیلات بسته به نوع فعالیت و دستگاه‌های مختلف با نرخ بهره ۸ تا ۱۰ درصد پرداخت می‌شود.

■ بوشهر کمترین بازارچه‌های مشاغل خانگی را دارد

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی اذعان کرد: بوشهر از فقیرترین استان‌های کشور در برخورداری از بازارچه‌های مشاغل خانگی است و شهرداران باید برای ایجاد این بازارچه‌ها اقدام کنند.

وی با بیان اینکه مصوب شده تا در دهه فجر شاهد افتتاح دست کم یک بازارچه در شهرستان‌های بوشهر باشیم، اظهار کرد: مرکز استان نیازمند سه مرکز است که می‌توان با استفاده از زمین‌های شهرداری و دستگاه‌های دیگر در جوار ساحل، این بازارچه‌ها را به‌طور مناسب جانمایی کرد.

■ نرخ ۳۹ درصدی مشارکت اقتصادی

کشاورزی اعلام کرد: نرخ مشارکت اقتصادی در استان بوشهر ۳۹ درصد است که نسبت به میانگین کشوری وضعیت خوبی دارد.

وی با بیان اینکه بانوان حدود ۴۷ درصد از جمعیت استان بوشهر را تشکیل می‌دهند، اذعان کرد: مشارکت اقتصادی این گروه در استان بوشهر تنها ۹ درصد و میانگین کشوری این نرخ ۱۲ درصد است.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان بوشهر با اشاره به حضور ۸۶۰ هزار نفر بوشهری در پنجره طلایی جمعیت و جوانی جمعیت این استان، بیان کرد: اگر سالانه ۳۰ هزار اشتغال جدید در استان بوشهر ایجاد شود موفق می‌شویم نرخ بیکاری را در وضعیت کنونی حفظ کنیم.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان بوشهر افزود: نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در استان بوشهر ۱۳ درصد است. مدیرکل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان بوشهر اعلام کرد: امسال از مجموع اشتغال منطقه ویژه انرژی پارس ۲ هزار و ۵۵۳۵ نفر بومی استان بوشهر با کد ملی این استان استخدام شده و یک‌هزار و ۳۰۰ نفر از دیگر استان‌ها به کار گرفته شده‌اند.

■ تشکیل ۱۴ تشکل کارگری عسلویه

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان بوشهر گفت: در دولت سیزدهم برای نخستین بار با ورود اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان بوشهر در حوزه منطقه ویژه انرژی اقتصادی پارس جنوبی ۱۴ تشکل کارگری ایجاد شد.

کشاورزی اعلام کرد: در زمان حاضر بیش از ۲۵۹ تشکل کارگری و کارفرمایی در استان بوشهر فعال است. وی یادآور شد: بر اساس فصل ۶ قانون کار باید در واحدهای تولیدی تشکیل شوند تا کارگران با استفاده از این مزیت بتوانند مطالبات به‌حق خود را پیگیری کنند.

■ نقش‌آفرینی آبزی‌پروری در اشتغال‌زایی

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: براساس سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی با واگذاری اراضی دولتی برای طرح‌های پرورش میگو تنها در قالب تعاونی ظرف یک ماه پیش رو ۶۱ شرکت تعاونی پرورش میگو در شهرستان بوشهر تأسیس می‌شود.

وی یادآور شد: ۵۶ شرکت تعاونی پرورش میگو شهرستان دیلم در هفته دولت امسال تشکیل شد که با تشکیل تعاونی‌های پرورش میگو جزیره شیف، استان بوشهر قطب برتر در تعاونی‌های آبزی‌پروری کشور خواهد شد.

بخش مهمی از جمعیت بیکار استان بوشهر را فارغ‌التحصیلان دانشگاهی دربرمی‌گیرند

اشتغال بیش از ۷۵ درصد مهارت آموختگان بوشهر

عبدالمجید دراهکی، مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای بوشهر نقش مهارت در ایجاد اشتغال را مورد اشاره قرار داد و اظهارکرد: ۷۰ درصد فارغ‌التحصیلان که جذب بازار کار می‌شوند، مهارت دیده هستند و حرفه‌آموزی شده‌اند.

به گزارش تسنیم، وی یکی از مزیت‌های مهم آموزش‌های فنی و حرفه‌ای را کاربردی بودن آن دانست و افزود: امروز با کیفیت خاصی از بیکاری مواجه هستیم و بخش مهمی از جمعیت بیکار استان را فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در بر می‌گیرند و همین امر مهارت‌آموزی و آموزش‌های فنی و حرفه‌ای را ضرورتی اجتناب‌ناپذیر کرده که باید با تعامل آموزش فنی و حرفه‌ای و اداره کار این مشکل برطرف شود.

دراهکی تصریح کرد: رفع بیکاری در گرو تغییر فرهنگ اشتغال، ترویج آموزش‌های مهارتی و ترغیب جوانان به فراگیری از این آموزش‌ها است و بدون توجه به مهارت و حرفه‌آموزی دستیابی به اشتغال در همه عرصه‌ها با مشکل مواجه می‌شود و در این میان، تقویت مهارت آموزش‌های مهارتی راهکاری مهم برای دستیابی به شغل است که باید بیش از پیش در دستور کار همه مسئولان استانی قرار گیرد.

مدیرکل آموزش فنی و حرفه‌ای بوشهر با بیان اینکه جوان مهارت آموخته در جامعه بیکار نمی‌ماند اضافه کرد: با رصد اشتغال مهارت آموختگان آموزش فنی و حرفه‌ای در سال گذشته بیش از ۷۵ درصد آنها یا در صنایع مشغول به کار شده یا برای خود کسب‌وکاری راه‌اندازی کرده‌اند.

دراهکی با تشریح برنامه‌های آموزش فنی و حرفه‌ای استان بوشهر در حوزه مهارت‌افزایی، افزود: تلاش می‌شود با همکاری استانداری، صنایع استان و ظرفیت‌های آموزشی با ایجاد زیرساخت‌های مهارتی در سطح استان و تربیت نیروی انسانی ماهر زمینه برای کاهش مشکل بیکاری در سطح استان فراهم کنیم.

رئیس هیات مدیره شرکت هواپیمایی خدمات ویژه قزوین تاکید کرد
لزوم توجه به ظرفیت‌های فرودگاه قزوین

استان قزوین به عنوان قطب کشاورزی وصنعتی ونیز موقعیت جغرافیایی خاص و نزدیکی به تهران از موقعیت ویژه‌ای برخوردار است، قرار گرفتن در مسیر چندین استان غربی، شرقی و مرکزی شرایط خاصی در این استان حاکم کرده است شناسایی وبِ کار گیری همه این ظرفیت‌ها قطعا سرعت توسعه و پیشرفت این خطه از میهن اسلامی را شتاب خواهد داد.

به گزارش خبرنگار صمت از قزوین، در سفر اخیر وزیر کشاورزی به استان قزوین موضوع توسعه و گسترش فرودگاه خدمات ویژه قزوین مطرح وبر لزوم گسترش و توسعه آن تاکید گردید. به علاوه اینکه فعالان اقتصادی پ صادرکنندگان این استان به دلیل از نبود فرودگاه با مشکلات بسیاری مواجه بوده و به ناچار برای ارایه خدمات هوایی باید از تسهیلات شهرهای بزرگ مانند تهران استفاده کنند. مسافران و یا صادرکنندگان کالاها از طریق هوایی می‌بایست به‌طور دائم مسافت ۱۵۰ کیلومتری تا تهران را طی کنند. به علاوه اینکه وجود دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و دانشجویان خارجی در این استان نیاز به داشتن فرودگاه در این منطقه را برجسته‌تر می‌کند. این درحالی است فرودگاه قزوین در سال ۱۳۱۱ تاسیس شده واز قدمتی ۹۰ ساله برخوردار است. با این همه این استان از داشتن فرودگاه مسافری رسمی محروم است.

علی بخشعلی پور، مدیرعامل و رئیس هیات مدیره شرکت هواپیمایی خدمات ویژه قزوین در گفت‌وگو با خبرنگار صمت ضمن معرفی وظایف و ماموریت‌های این شرکت به تشریح، فعالیت‌های ۲ سال اخیر در راستای توسعه فرودگاه، جذب شرکت‌های دانش‌بنیان هوانوردی و فراهم آوردن فضای آموزشی جهت تامین نیروی انسانی ماهر پرداخت.

وی با اشاره به ماهیت شرکت هواپیمایی خدمات ویژه که در سال ۱۳۵۴ تاسیس گردیده گفت: این شرکت کاملا دولتی و ملی است و وظیفه اصلی آن خدمات‌دهی در صنعت کشاورزی کشور است. بخشعلی پور ادامه داد: این شرکت در اقصی نقاط کشور پایگاه‌های متعددی دارد و مهم‌ترین پایگاه آن فرودگاه قزوین است که در فضایی با مساحت ۱۹۶ هکتار فعال است.

وی با اشاره به طرح‌های توسعه‌ای این مجموعه گفت: با تغییرات در اساسنامه شرکت و شرح وظایف جدید و نیز حمایت‌های مجموعه استانداری قزوین و وزارت جهاد کشاورزی قدم‌های بزرگی در جهت توسعه این شرکت برداشته‌شده است. این توسعه در ۳بخش خدمات کشاورزی، حمل بار و حمل مسافر بوده و در جریان سفر ریاست جمهوری به استان قزوین مصوبات خوبی در توسعه این بخش‌ها صورت گرفته است.

وی در ادامه به استعدادها و توانمندی‌های موجود این شرکت اشاره‌کرد و گفت: درحال‌حاضر در کشور بیش از ۲۰۰ فروند هواپیمای جنرال ایلوشن وجود دارد و زیرساخت‌های لازم برای بهره‌برداری از آنها فراهم است. به این ترتیب افرادی می‌توانند این هواپیماها را خریداری کنند هرجا که دلشان خواست پرواز کنند.

وی افزود: موضوع دیگر در توسعه فرودگاه بحث تاکسی هوایی است و شرکت هواپیمایی خدمات ویژه قزوین نخستین شرکتی است که توانسته از مقامات ذی‌صلاح که سازمان هواپیمایی کشوری است تاییدیه لازم در جهت راه‌اندازی ایر تاکسی انجام بدهد. در این رابطه شرکت اطلس خمین در این محوطه فرودگاه مستقرشده و درحال‌حاضر دو سوله دو هزار متری در اختیار دارد و با ۴ فروند هواپیما ارایه فعالیت تاکسی هوایی در این فضای فرودگاهی آغاز شده است.

بخشعلی بااشاره به تامین نیروی انسانی ماهر گفت: در جهت خدمات آموزش و تربیت نیروی انسانی خلبان وکمک خلبان وسایر نیروهای مورد نیاز مرکز آموزشی معراج راه‌اندازی شده است.

شنبه
۸ بهمن ۱۴۰۱- ۶ رجب ۱۴۴۴ - ۲۸ ژانویه ۲۰۲۳- شماره ۲۲۵۵-پیاپی ۳۵۷۳

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

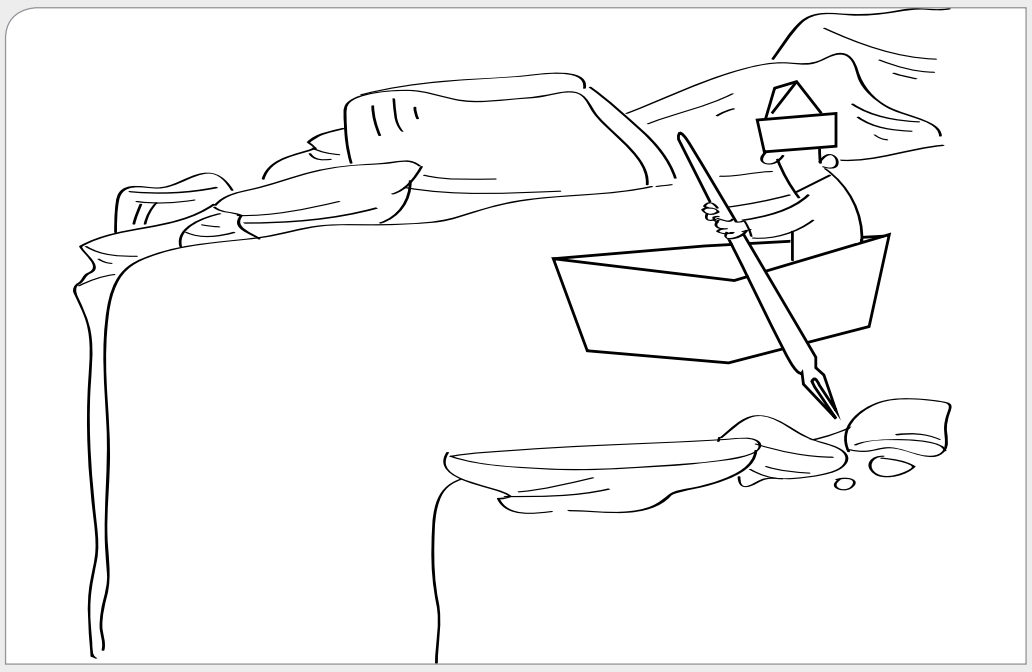
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

یادداشت

سال سخت برای دیپلماسی ایرانی

جلال خوش چهره- روزنامه‌نگار: سال ۲۰۲۳ میلادی بی‌گمان برای دستگاه دیپلماسی ایران، سخت و صعب‌العبور خواهد بود. سال پیش با شروع خوب و امیدبخش برای برون‌رفت کشور از انزوای جهانی همراه بود. گفت‌وگوهای تهران با گروه ۴+۱ در وین بر سر اختلافات هسته‌ای در مسیری راهگشا قرار داشت. این وضع سایه خود را بر گفت‌وگوهای تهران و ریاض هم گسترده بود و امید می‌رفت تئوری القایی «دو عقرب در یک بطری» جای خود را به تعامل و همزیستی مسالمت‌آمیز در منطقه‌ای دهد که خاستگاه تنش‌های ریشه‌دار و بی‌ثبات کننده است.

جنگ روسیه علیه اوکراین برای بسیاری از ناظران و حتی رهبران اروپایی دور از انتظار بود. تهران از موازنه روابط با قطب‌های قدرت غربی و شرقی برخوردار بود. مهم‌تر این‌که روابط با سازمان ملل متحد و ارگان‌های متبوع آن در وضعی تعاملی و سازنده قرار داشت. به عبارت روشن‌تر، تحولات به‌گونه‌ای درحال شکل‌گیری بود که میان مواضع اروپا-امریکا تا «اجماع» کنونی فاصله بسیار را نشان می‌داد.

اوضاع به ناگاه و کمی پس از ژانویه ۲۰۲۲ (اسفند ۱۴۰۰) رو به تغییر گذاشت. با شروع جنگ روسیه علیه اوکراین، مذاکرات وین نیز متحمل ترکش‌های اختلافی شد. تهران و واشنگتن در یک اقدام متقابل، مواضع حداکثری خود را اعلام و بر آن پافشاری کردند.

میان‌داری اروپاییان کاری از پیش نبرد. ایده‌های ابتکاری آنان با مقاومت دو طرف اصلی گفت‌وگوها (تهران - واشنگتن) به‌سرعت ناکارآمد شد. این وضع در حالی رخ داد که از یک‌سو، رژیم صهیونیستی که در این زمان مشغول رقابت‌های داخلی خود بودند، سیاست بنشین و ببین را دنبال کردند. آنان فرآیند تحولات تخریبی را در خدمت به هدف خود، یعنی ناکام شدن مذاکرات برجامی ارزیابی کرده و به این دلیل سکوت را بر هر نوع واکنشی ترجیح دادند.

از سوی دیگر، مذاکرات تهران -ریاض نیز به مغاک رفت. اروپاییان رفته رفته از میانجی‌گری فاصله گرفته و در بستری از شکل‌گیری ائتلاف با واشنگتن علیه تهران قرار گرفتند. بدتر این‌که ابتکار عمل لازم از سوی تهران در مجامع بین‌المللی از جمله آژانس هسته‌ای، مجمع عمومی سازمان ملل متحد، شورای حقوق بشر و زنان خارج شد.

به این ترتیب تهران شاهد انتشار قطعنامه‌های بین‌المللی شد که بیش از هر چیز اعتبار آن را در جامعه جهانی در مظان اتهام‌های سخت قرار داد. ناآرامی‌های داخلی و بازتاب جهانی آن بر شدت فشارها افزود و سرانجام، پایان سال گذشته میلادی، چشم‌اندازی را پیش‌رو گذاشت که سال جدید را برای تهران در تلاش برای خروج از انزوا سخت‌تر از گذشته کرده است.

دستگاه دیپلماسی برای اصلاح و برون‌رفت از وضع جاری، از فرصت‌های به مراتب کمتری از آنچه پیش‌از این در اختیار داشت، برخوردار است. فرصت سوزی و کم استعدادی در عبور از پندارگرایی‌های بیگانه با واقعیت‌های جاری، نادیده‌گرفتن معادلات قدرت در جهان حاضر و ایجاد فرصت برای دیگران در بهره‌مندی از اوضاع پیش‌آمده، همه و همه سبب تنگناهایی است که عبور از آن به ایده‌های نو و راهگشا نیازمند است.

اگرچه این روزها حتی دشمن‌ترین‌های داخلی برجام، از بازگشت به مذاکرات هسته‌ای می‌گویند و این تجدیدنظر را با رنگ و لعاب توجیه می‌کنند اما به فرصت‌های ازدست‌رفته‌ای اشاره ندارند که برخی در همراهی با دشمنان خارجی منافع ایران مسبب آن بوده‌اند.

بااین‌حال، دستگاه دیپلماسی همچنان فاقد ابتکار راهگشایی است که بتواند ضمن گشایش دروازه‌های تازه در شروع دوباره گفت‌وگوها، از مواضع کلیدی منطبق با منافع و امنیت ملی در دو سطح توانمندی هسته‌ای و دفاعی برخوردار باشد.

برخی معتقدند غرب بر روی فرسوده‌شدن تهران در حفظ مواضع خود سرمایه‌گذاری کرده است. به نظر می‌رسد آنان با رها کردن تهران در مشکلات گریبان‌گیر خود، به تسلیم آن در برابر خواست‌هایشان امید بسته‌اند. تهران در این باره چه باید کند؟

در نقطه مقابل برخی نیز معتقدند اگر سیاست‌خارجی را ادامه منطقی سیاست داخلی بدانیم، آنگاه دستیابی به چاره کار ممکن خواهد بود. توافق و ایجاد فهم مشترک و مشروع از منافع و امنیت ملی در داخل، بستر هرگونه تلاش دیپلماتیک برای خروج از انزوایی خواهد بود که اکنون بر ایران تحمیل شده است. «اراده‌گرایی» امری مطلوب است اگر الزام‌های مربوط به تحقق اهداف آن را بتوان مراعات کرد.

اگر توافق ملی، شرط نخست برای ایجاد فرصت‌های موقعیت‌ساز خارجی به‌حساب آورده شود آنگاه می‌توان از امکانات باقی‌مانده در خدمت به بیرون شدن از وضع حاضر بهره گرفت. مهم‌ترین این امکانات، همانا پرهیز همه طرف‌ها از اعلام رسمی پایان برجام و فقدان ایده پس از مرگ برجام است.

بنابراین شاید بتوان گفت سال ۲۰۲۳ برای دستگاه دیپلماسی ایران سخت و صعب‌العبور خواهد بود اگر همچنان در داشتن ایده‌های قوی و راهگشا فقیر باشد.

آگهی تجدید دعوت به مناقصه عمومی
حمل کلینکر
شرکت صنایع سیمان گیلان سبز (سهامی خاص)
بدینوسیله به اطلاع می‌رساند شرکت صنایع سیمان گیلان سبز (سهامی خاص) واقع در روستای گولک از توابع دیلمان، شهرستان سیاهکل در استان گیلان در نظر دارد انجام عملیات حمل کلینکر تولیدی خود (هفتگی به میزان ۵۰۰۰ تن) را از کارخانه به مقصد ایستگاه راه آهن سراوان (۸۶ کیلومتر) و ایستگاه راه آهن رشت (۹۷ کیلومتر) را از طریق مناقصه عمومی و با توجه به شرایط مندرج در اسناد مناقصه به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه شرکتها و پیمانکاران معتبر که دارای سابقه مرتبط می‌باشند دعوت به عمل می‌آید با مراجعه به سایت شرکت سیمان گیلان سبز نسبت به دریافت اسناد مناقصه و ارائه پیشنهاد قیمت و تحویل به دفتر مرکزی این شرکت اقدام بعمل آورند.
آخرین مهلت ارائه پیشنهاد: ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۹ می‌باشد.
آدرس دفتر تهران: میدان فردوسی، خیابان شهید تقوی (کوشک سابق)، خیابان انوشیروانی، پلاک ۵، ساختمان مجتمع سیمان تهران، شرکت صنایع سیمان گیلان سبز.
www.gilancement.ir

نظرگاه

در داوس ۲۰۲۳ چه گذشت؟

محمود سریع القلم- نویسنده و پژوهشگر: جهانی‌زدایی با توجه به انقلاب دیجیتالی، دیگر غیرقابل‌تصور و بازگشت‌ناپذیر است. در مقابل، طراحی‌های جدید برای جهانی‌تر شدن در راه است. تقسیم‌بندی کشورها از این به بعد به درصد دیجیتالی شدن جامعه و اقتصاد آنها ارتباط پیدا خواهد کرد. در این مسیر، چین، امریکا، هند، آسیای شرقی، اروپا و کشورهای عربی خلیج‌فارس به ترتیب دیجیتالی‌ترین مناطق جهان هستند. بقیه جهان با سرعت به مراتب کمتری این مسیر را طی می‌کند. در آینده‌ای نه چندان دور، تبادل دیجیتالی به مراتب وسیع‌تر از تبادل کالا خواهد شد. دیجیتالی شدن جهان در حدی اهمیت پیدا کرده که بعضی معتقدند اهمیت ردیابی اطلاعات کمتر از تسلیحات در سرنوشت جنگ اوکراین نخواهد بود. شاید نزدیک به یک‌سوم از میزگردها مربوط به موضوع انرژی بود. آلمانی‌ها در کمتر از یک سال، چندین پایانه LNG که معمولا چندین سال طول می‌کشد را تکمیل کرده‌اند و چهارصد میلیارد یورو در انرژی‌های تجدیدپذیر سرمایه‌گذاری خواهد کرد به‌طوری که ۸۰ درصد برق مورد نیاز خود را از این طریق تولید کنند. به‌موجب قطع گاز روسیه به اروپا و فوریت تامین انرژی برای صنعت آلمان، تنها در ۳ سال آینده ۱۸۰ میلیارد یورو در انرژی‌های تجدید پذیر سرمایه‌گذاری خواهد شد. تحول گسترده‌ای در جهان برای تولید باتری در حال شکل‌گیری است. چینی‌ها از ۱۰ سال پیش متوجه این موضوع شدند و هم‌اکنون در ۵۰ درصد از فلزات مورد نیاز تولید باتری سرمایه‌گذاری کرده و انحصار ایجاد کرده‌اند.

در کنار سخنان بسیار شمرده رهبران آلمان و چین، ۳ کشور در داوس ۲۰۲۳ بسیار درخشیدند: هند، عربستان و امارات. روحیه مثبت در میان هندی‌ها برای رشد و توسعه وصف‌ناپذیر است و تمام سخنرانان هندی آن را مدیون تشخیص و برنامه‌ریزی و مدیریت دولت می‌دانند. FDI در هند در چند سال گذشته ۲ برابر شده است. در صنعت تراشه، هندی‌ها سرمایه‌گذاری عظیمی را با حمایت تلویحی امریکا برای شکستن انحصار چین آغاز کرده‌اند. دولت هند به ۸۰۰ میلیون نفر غذای رایگان می‌دهد. هندی‌های مشغول به کار در خارج از کشور حدود ۱۰۰ میلیارد دلار به هند می‌فرستند. تحرک بسیاری از نسل جوان برای پیوستن به نیروی کار آغاز شده و دولت هند برای تحصیل، آموزش و بهداشت ۳۲۰ میلیون هندی بین سنین ۶ تا ۱۶ سال برنامه‌ریزی‌های گسترده‌ای انجام داده است. هند طی سال‌های آتی به اقتصاد سوم جهان ارتقا یافته و ژاپن را پشت سر خواهد گذاشت. دولت به‌طور همه‌جانبه‌ای از رشد و ثروتمند شدن بخش خصوصی با سیاست‌گذاری‌های مناسب حمایت می‌کند.

عربستان در انرژی‌های تجدیدپذیر به‌خصوص خورشیدی و هیدروژنی، ۴۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری کرده و در پروژه‌های ۱۴ کشور نیز سهم مهمی دارد. عربستان و امارات با صدها پروژه مشترک با امریکا، اروپا، چین و کره جنوبی در حال مدرنیزه کردن، دیجیتالی‌کردن، صرفه‌جویی در مصرف انرژی و طرح‌های تولیدی اشتغالزا در مسیر تحولات عظیم اقتصادی، ثروت‌یابی و کسب رضایت شهروندان خود هستند.

در داوس ۲۰۲۳ جلسات اندکی پیرامون مسائل ژئوپولیتیکی برگزار شد، اما حذف کامل روسیه در مباحث و میزگردها مشهود بود. در اجلاس امسال، نه نویسندگان نه سیاست‌مداران و نه کارآفرینان روسی هیچ‌کدام به داوس دعوت نشده بودند. تصویر بسیار منفی از سیاست‌ها، نیات و عملکرد روسیه در میزگردها موج می‌زد. عموم افراد به کشانده شدن جنگ اوکراین به ابعاد هسته‌ای بسیار نگران بودند. اما فارغ از این فضای حمایتی و مثبت روانی نسبت به اوکراین، واقعیت این است که بازسازی به‌خصوص ساختار عمرانی اوکراین حدود یک تریلیون دلار هزینه دارد و این در صورتی است که تهاجم پیش‌بینی‌شده بهار آینده روسیه تحقق نپذیرد. امریکا و اروپا تابه‌حال حدود ۱۰۰ میلیارد دلار هزینه کرده و قرار است طی ۲ سال آینده هزینه کنند. اوکراین به مهم‌ترین موضوع ژئوپولیتیک جهانی تبدیل شده و نگرانی‌ها و بی‌ثباتی‌های فراوانی را به وجود آورده است

اما شوقی که چینی‌ها، هندی‌ها، عربستانی‌ها و اماراتی‌ها نسبت به آینده نشان می‌دادند، از همه بیشتر بود. به نظر می‌رسد دلیل این شوق، ظرفیت هر ۴ کشور در تولید ثروت است. آشنایی با موضوعات جهانی، مهارت‌های تحلیلی و تسلط به زبان انگلیسی کارآفرینان و سیاست‌مداران این کشورها تحسین‌آمیز بود. آنچه در بیان و زبان بدن آنها مشهود بود اعتمادبه‌نفس و حس تعلق به کشورشان بود که به‌صورت جمعی برای آینده آن تلاش می‌کنند

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

داووس ۲۰۲۳ با محوریت سرمایه‌گذاری جهانی به پایان رسید

تجارت در مرکز توجه بزرگان جهان

تجارت و سرمایه‌گذاری به‌عنوان یک موضوع کلی در نشست سالانه امسال در داووس مطرح شد. شوک‌های ژئوپلیتیکی، جهانی‌شدن، اقدامات اقلیمی و فناوری برخی از عواملی بودند که ظاهرا تاثیر عمده‌ای بر تجارت و سرمایه‌گذاری در ماه‌ها و سال‌های آینده خواهند داشت. همچنین، نقش مردم بومی در تجارت جهانی و دستور کار سرمایه‌گذاری نیز یکی از نکات کلیدی گفت‌وگو بود. طی ۱۲ ماه گذشته، علیرغم تورم گسترده مشکلات زنجیره تامین که از زمان بیماری همه‌گیر کووید- ۱۹ ادامه دارد؛ شوک‌های ژئوپلیتیکی، از جمله حمله روسیه به اوکراین و گفت‌وگوهای جهانی‌زدایی و تجزیه ژئواکونومیک، تجارت جهانی به رکورد ۳۲ تریلیون دلار رسید.

مجمعی برای ایجاد تعامل

مجمع جهانی اقتصاد در سال ۱۹۷۱ توسط یک استاد آلمانی الاصل حوزه کسب‌وکار به اسم کلاوس مارتین شواب (Klaus Martin Schwab) که در دانشگاه ژنو تدریس می‌کرد، تاسیس شده است. از آنجا که جلسات این مجمع در داووس (Davos) سوییس برگزار می‌شود، عموما در رسانه‌ها با عنوان اجلاس داووس مورد اشاره قرار می‌گیرد. مجمع جهانی اقتصاد یک سازمان غیرانتفاعی ثبت شده در سوییس است که می‌کوشد با ایجاد تعامل میان رهبران بزرگ سیاسی، اقتصادی و صنعتی جهان، به تسریع مسیر توسعه در سطح جهانی، منطقه‌ای و صنعتی کمک کند. داووس همواره کوشیده است نام خود را با تحول و تغییر و آینده همراه و مترادف نشان دهد.

پیش‌بینی و ارزیابی ریسک‌های موجود در توسعه جهان، پیش‌بینی سناریوهای تحول در آینده جهان و توسعه استراتژی‌های توسعه اقتصادی پایدار در جهان، از جمله مواردی است که مجمع جهانی اقتصاد در بیانیه ماموریت خود مطرح کرده و مورد توجه قرار داده است.

کلاوس مارتین شواب، در نخستین سال‌های تاسیس مجمع جهانی اقتصاد، معمولا از رهبران اقتصادی اروپای غربی برای شرکت در این مجمع دعوت می‌کرد. اگر چه بعدها رهبران سیاسی و اقتصادی و اجتماعی از سراسر جهان، به این مجمع دعوت شدند و عملا مجمع جهانی اقتصاد واقعاً شکلی جهانی به خود گرفت. درحال‌حاضر، علاوه بر ماموریت‌های اولیه، مواردی مانند تروریسم، منابع جهانی آب، بهداشت و سلامت نیز معمولا در دستور کار اجلاس داووس قرار می‌گیرد.

اجلاس امسال داووس درحالی برگزار شد که توسعه تجارت و سرمایه‌گذاری در محور توجهات قرار داشت. انگوزی اوکونجو-ایویلا، مدیر کل سازمان تجارت جهانی (WTO) تاکید کرد: باوجود تمام مشکلات مشترک جهانی که امروز با آن روبه‌رو هستیم، نمی‌توانیم آنها را بدون چندجانبه‌گرایی، همکاری و تجارت حل کنیم. به همین ترتیب، علیرغم چندبحرانی که ما خود را در معرض تهدید تکه تکه شدن تجارت جهانی می‌بینیم، چندجانبه گرایی و همکاری همچنان ابزارهای موثری برای رونق هستند. اگر دنیا حتی به ۲ بلوک تقسیم شود، ۵ درصد از تولید ناخالص داخلی واقعی جهانی برای ما هزینه خواهد داشت. تکه تکه شدن اقتصاد جهانی، گران است زیرا منجر به ناکارآمدی و تکرار و در نتیجه تورم می‌شود.

تسهیل تجارت و سرمایه‌گذاری برای تحریک توسعه منجر به صرفه‌جویی قابل‌توجهی در هزینه‌های واقعی و افزایش درآمد شده است. همان‌طور که سامانتا پاور، رئیس اداره توسعه بین‌المللی امریکا اعلام کرد، در ششمین سال فعالیت خود، ائتلاف جهانی برای تسهیل تجارت، حمایت جدیدی دریافت کرد.

■ تجارت به‌عنوان ابزار سبز اروپا

اورسولا فون در لاین، رئیس کمیسیون اروپا، تجارت را به‌عنوان یکی از ۴ ستون در معامله سبز بلوک خود ذکر کرد. همان‌طور که کشورها برنامه‌های صنعت و انرژی خالص صفر خود را اجرا می‌کنند، زنجیره‌های تامین انعطاف‌پذیر و بازارهای باز برای اطمینان از دسترسی به مواد خام و ورودی‌های اصلی کربن‌زدایی حیاتی خواهند بود. اتحادیه اروپا همچنین تجارت را به‌عنوان یک جزء حیاتی برای کاهش وابستگی به زنجیره‌های تامین انحصاری مواد حیاتی از جمله لیتیوم و خاک‌های کمیاب می‌بیند. فون در لاین افزود: رقابت و تجارت کلید تسریع فناوری پاک و بی‌طرفی آب‌وهوا هستند.

■ جهانی شدن

همان‌طور که جهانی‌شدن در مواجهه با واقعیت‌های ژئوپلیتیکی، جمعیتی و زیست‌محیطی در حال تغییر است، باید نسبت به مسائل کارگری و نابرابری حساس‌تر شود. تمرکز منحصر به فرد بر کم‌هزینه‌ترین مدل جهانی‌شدن باید راه را برای مدلی ایجاد کند که محدودیت‌های زیست‌محیطی و اجتماعی را نیز برطرف کند. مشارکت عمیق سهامداران برای ادغام و اجرای بهتر حقوق کار و بررسی زنجیره تامین در سیستم‌های اقتصادی مورد نیاز است. اجازه ندهید در نسخه جدید جهانی‌سازی، از چشم‌انداز افرادی که می‌خواهیم از چشم‌انداز خود و از فرصت‌های اقتصادی که می‌خواهیم خلق کنیم بهره ببریم، غافل نشویم.

خولیو خوزه پرادو، وزیر تولید، تجارت خارجی اکوادور بیان کرد: این مهم است که موضوع مردم بومی را در دستور کار جریان اصلی، به‌ویژه تجارت جهانی و دستور کار سرمایه‌گذاری قرار دهیم.

■ ائتلاف وزرای تجارت درباره آب‌وهوا

وزرای بازرگانی اکوادور، اتحادیه اروپا، کنیا و نیوزلند راه‌اندازی ائتلافی از وزرای تجارت در زمینه آب‌وهوا را با بیش از ۵۰ وزیر بازرگانی به‌عنوان عضو رهبری کردند. این ائتلاف جهت‌گیری و راهنمایی سیاسی در سطح بالا را برای تقویت همکاری بین‌المللی فراگیر در رابطه آب‌وهوا، تجارت و توسعه پایدار ارائه خواهد کرد.

■ سرمایه‌گذاری پایدار و دیجیتال

اولاف شولتز صدراعظم آلمان اعلام کرد که قصد دارد تا سال ۲۰۴۵ عاری از کربن شود، درحالی‌که هنوز یک بخش صنعتی قوی دارد. صدراعظم ضمن ابراز حمایت از زیربنای زیست‌محیطی قانون کاهش تورم ایالات‌متحده، مشاهده کرد که الزامات محتوای محلی می‌تواند علیه مشاغل غیر آمریکایی تبعیض قائل شود و مانع نوآوری، رقابت و اقدامات آب‌وهوایی شود.

یون سوک یول، رئیس‌جمهوری کره، در مورد تکه‌تکه شدن زنجیره‌های تامین جهانی بحث و تاکید کرد که تجارت به‌عنوان یک کالای عمومی جهانی است، چارچوب تجارت بین‌المللی باید بر اساس چندجانبه گرایی و هنجارهای جهانی باشد. وی به اهمیت انعطاف‌پذیری زنجیره تامین در تضمین رفاه پایدار، انتقال کم‌کربن، پاسخ به بحران آب‌وهوا و امنیت انرژی و نظم دیجیتال جدید اشاره کرد. رئیس‌جمهور یون همچنین بر تعهد کره به کمک به انتشار فناوری‌های دیجیتال در کشورهای در حال توسعه تاکید کرد.

■ نقش رو به رشد سرمایه‌گذاری

بیش از ۵۰ عضو سازمان تجارت جهانی حمایت سطح بالای خود را از آخرین متن مذاکره برای پیش‌نویس موافقتنامه تسهیل سرمایه‌گذاری برای توسعه در سازمان تجارت جهانی تایید کردند. هدف توافقنامه، ایجاد فضای کسب‌وکار شفاف، کارآمد و مناسب برای سرمایه‌گذاران است که جذب و حفظ سرمایه‌گذاری پایدار را برای دولت‌های میزبان و داخلی آسان‌تر می‌کند که بهتر در جهت توسعه باشد.

■ فناوری برای تجارت

امارات متحده‌عربی یک یادداشت تفاهم با مجمع جهانی اقتصاد در زمینه فناوری تجارت برای استفاده آزمایشی از فناوری‌های نوظهور انقلاب صنعتی چهارم که می‌تواند به تسهیل تجارت کمک کند، اعلام کرد.

ثانی بن احمد الزیودی، وزیر امور خارجه امارات متحده‌عربی در امور بازرگانی خارجی اظهار کرد که با حرکت رو به جلو، فناوری نقش مهمی در بهبود کارایی روشی که ما در حال انجام امور هستیم، ایفا خواهد کرد. بر اساس گزارش ویفروم، رهبران تجارت بین‌الملل و امور مالی توافق کردند که استفاده از فناوری می‌تواند تجارت جهانی را بهبود بخشد و درعین‌حال موانعی مانند شکاف دیجیتال، دسترسی ناکافی به منابع مالی و فقدان مقررات و استانداردها را از بین ببرد. ایجاد اعتماد، به اشتراک‌گذاری داده‌ها، پرورش ریسک‌پذیری و نوآوری و ایجاد ظرفیت برای اطمینان از دسترسی همه به فناوری لازم به‌عنوان اولویت‌های کلیدی ظاهر شد.

سخن پایانی

با توجه به موارد یاد شده در اجلاس امسال بسیاری از کارشناسان معتقدند این نگرانی وجود دارد که موارد مخالف مختلف منجر به رکود قابل‌توجه اقتصاد جهانی شود. بااین‌وجود، شرکت‌کنندگان در نشست سالانه ۲۰۲۳، مانند کریستالینا جورجیوا، مدیرعامل صندوق بین‌المللی پول، از دولت‌ها و بخش خصوصی خواست تا عمل‌گرا باشند، همکاری کنند و اقتصاد جهانی را به نفع همه یکپارچه نگه دارند اما برخی موارد در این راه نهفته است که به آنها در ذیل اشاره شده است.